

UCHWAŁA NR XXXVIII/246/17
RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ
z dnia 14 grudnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023”

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust.2 pkt. 6 a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) uchwała się , co następuje:

- § 1. Przyjmuje się „Program Rewitalizacji Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Izbicy Kujawskiej.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zofia Warda

Uzasadnienie do Uchwały Nr XXXVIII/246/17
Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej
z dnia 14 grudnia 2017 r.

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023 to wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno – funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Analiza sytuacji społeczno gospodarczej gminy wskazała na występowanie obszarów wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych. Tym samym opracowanie programu rewitalizacji było uzasadnione. Ponadto niniejszy program będzie dla gminy podstawą do ubiegania się o środki unijne na realizację zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zofia Warda

Załącznik do
UCHWAŁY NR XXXVIII/246/17
RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ
z dnia 14 grudnia 2017 roku

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

Dokument powstał w wyniku projektu
realizowanego w okresie 1 września 2016 r. do 15 listopada 2017 r.
pn. „Opracowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata
2017-2023”, dofinansowanego ze środków
Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Opis powiązań Programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi ...	8
2. Uproszczona diagnoza gminy	19
3. Obszar zdegradowany gminy	24
3.1. Uwagi wstępne	24
3.2. Delimitacja obszaru gminy w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego	25
3.3. Podsumowanie i przedstawienie graficzne obszaru zdegradowanego ..	36
4. Obszar rewitalizacji gminy	39
5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji gminy	44
5.1. Szczegółowa diagnoza podobszaru miejskiego	44
5.2. Szczegółowa diagnoza podobszaru wiejskiego	54
6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	68
7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk	72
8. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	80
9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym Programem	92
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	99
10.1. Udział różnych grup interesariuszy na etapie opracowywania Programu	99

10.2. Przewidywane sposoby włączenia interesariuszy w proces zarządzania Programem na obszarze rewitalizacji	102
11. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów /przedsięwzięć rewitalizacyjnych	105
12. System zarządzania realizacją Programu	109
12.1. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu i sposób koordynacji działań	109
12.2. Harmonogram działań oraz system informacji i promocji Programu powiązany z mechanizmami włączenia mieszkańców i partnerów w proces rewitalizacji	112
13. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu Programu	115
13.1. System monitoringu i oceny skuteczności działań	115
13.2. System wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu Programu	118
 ZAŁĄCZNIK. Przebieg i efekty działań w zakresie uspołecznienia procesu przygotowania Programu	 119

Wprowadzenie

Rewitalizacja rozumiana jest obecnie jako proces wyprowadzania stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie. Ma być prowadzona przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.¹

Niniejszy „Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023” (dalej zwany Programem lub PR) stanowi wieloletni program działań rewitalizacyjnych w różnych sferach (przede wszystkim społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), zmierzający do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji wyznaczonego na części miasta i gminy Izbica Kujawska. Dokument ten stanowi narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji, między innymi określa zakres niezbędnego wsparcia procesów rewitalizacji ze środków publicznych, w tym z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (dalej: RPO WK-P 2014-2020).

Program został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym², zgodnie z art. 52 ustawy o rewitalizacji, umożliwiającym (do końca 2023 r.) realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą rady gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji.

W dokumencie uwzględniono wymogi określone załączniku nr 10 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (dalej: SZOOP) pt. „Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” (dalej: Zasady regionalne). Wzięto pod uwagę również Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, zatwierdzone przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju 2 sierpnia 2016 r. (dalej: Wytyczne ministerialne) oraz Poradnik „Jak poprawnie napisać

¹ Por. art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777), tj. z dnia 11 maja 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1023).

² Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. Nr 16, poz. 95), tj. z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875).

program rewitalizacji umożliwiający uzyskanie dofinansowania interwencji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020?”.

Program został opracowany w układzie wymaganym przez Zasady regionalne, które określiły, że w przypadku starania się o wsparcie na rewitalizację ze środków RPO WK-P 2014-2020 dokument ten musi zawierać co najmniej następujące elementy:

- 1) opis powiązań PR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi,
- 2) uproszczoną diagnozę gminy z wnioskami,
- 3) obszar zdegradowany gminy,
- 4) obszar rewitalizacji gminy,
- 5) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji,
- 6) wizję stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji,
- 7) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk,
- 8) listę planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- 9) mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami /przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym PR,
- 10) mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji,
- 11) szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- 12) system zarządzania realizacją programu rewitalizacji,
- 13) system monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu PR.

Prace nad Programem przebiegały w ramach projektu pn. „Opracowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023”, który uzyskał dotację ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w konkursie ogłoszonym przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Ministra Rozwoju na przygotowanie programów rewitalizacji jako dokumentów podstawowych dla prowadzenia procesów zmierzających do rewitalizacji obszarów zdegradowanych i służących rozwiązywaniu

problemów rewitalizacyjnych na obszarach wymagających szczególnej interwencji, z uwzględnieniem specyfiki i uwarunkowań poszczególnych gmin.³

W celu zapewnienia prawidłowego, terminowego oraz efektywnego przygotowania, a następnie wdrożenia Programu Zarządzeniem Nr 99/2016 Burmistrza Izbicy Kujawskiej z dnia 12 kwietnia 2016 r.⁴ został powołany interdyscyplinarny zespół ds. wsparcia procesu opracowania programu rewitalizacji, funkcjonujący pod nazwą Zespołu Rewitalizacji. Dużą rolę odegrali także wyłonieni przez Gminę eksperci - dr Aranka Ignasiak-Szulc oraz dr Mariusz Czupich, którym powierzono zadania merytoryczne związane z wypracowaniem poszczególnych elementów Programu oraz wsparcie procesu jego uspołecznienia.

Szerokie uspołecznienie, tj. włączenie lokalnych interesariuszy rewitalizacji w proces jego opracowania zostało uznane nie tylko za wymóg formalny, lecz przede wszystkim za warunek zapewniający wypracowanie Programu w wysokim stopniu odpowiadającego specyfice Gminy i lokalnym potrzebom, co zapewnić ma także jego późniejszą efektywną realizację. Już w trakcie prac wstępnych (podczas sporządzania diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy) przeprowadzone zostały warsztaty z udziałem tzw. lokalnych liderów rewitalizacji oraz badanie ankietowe adresowane do ogółu interesariuszy rewitalizacji, w szczególności mieszkańców gminy, którego celem było wskazanie czynników, obszarów i zjawisk kryzysowych występujących na terenie gminy Izbica Kujawska. Wśród działań mających na celu zachowanie zasady partycypacji społecznej wymienić można chociażby: organizację spotkań otwartych z mieszkańcami, przeprowadzanie konsultacji i umożliwienie zgłaszania uwag do wypracowanych części Programu, prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej i edukacyjnej z zakresu rewitalizacji (np. dyżury eksperckie, godziny konsultacyjne), szerokie wykorzystanie elementów promocji (wydruk ulotek, artykuł prasowy). Informacje uzyskane w trakcie badań opinii przedstawicieli lokalnej społeczności oraz podczas konsultacji pozwoliły zweryfikować rozważania oparte na danych statystycznych⁵ zawarte w części diagnostycznej Programu.

³ [<http://www.mojregion.eu/index.php/rpo/wiadomosc/oglaszamy-konkurs-konkursie-dotacji-na-przygotowanie-lub-aktualizacje-programow-rewitalizacji>].

⁴ ZARZĄDZENIE Nr 99/2016 BURMISTRZA IZBICY KUJAWSKIEJ z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie powołania Zespołu Rewitalizacji na terenie Gminy Izbica Kujawska [<http://www.bip.izbicakuj.pl/upload/zarz.99.16zzz.pdf>].

⁵ Analizy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, które posłużyły do delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji, a także do sporządzenia stosownych ich diagnoz zostały przeprowadzone na podstawie danych statystycznych pozyskanych z Banku Danych Lokalnych oraz od instytucji publicznych (jak np. Powiatowy Urząd Pracy, ewidencje gminne) najbardziej aktualnych na moment opracowywania Programu (stan na 31.10.2016 r.).

1. Opis powiązań Programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Program rewitalizacji jest jednym z dokumentów programowych, który realizuje założenia lokalnej polityki rozwoju i stanowi podstawę prowadzenia działań podejmowanych przez interesariuszy rewitalizacji na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki z zakresu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych.⁶ Funkcjonujący w prawie nakaz działania w sposób kompleksowy i zintegrowany terytorialnie oznacza, że musi on być spójny z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi, w szczególności w zakresie przedsięwzięć związanych z rozwiązywaniem niektórych kategorii problemów (w niniejszym przypadku głównie społecznych, gospodarczych oraz w nieco mniejszym stopniu przestrzenno-funkcjonalnych). W szczególności dotyczy to dokumentów obowiązujących na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym (gminnym i powiatowym). Określenie powiązań z pozostałymi dokumentami (szczebla regionalnego, krajowego, czy nawet wspólnotowego) ma charakter jedynie uzupełniający.

Biorąc powyższe pod uwagę, w pierwszej kolejności należy więc określić powiązanie Programu z lokalną strategią rozwoju. Obowiązująca w momencie uchwalania niniejszego Programu **Strategia rozwoju gminy Izbica Kujawska na lata 2016 – 2020** została przyjęta 15 lutego 2017 r.⁷ We Wprowadzeniu do analizowanej Strategii stwierdzono, że dokument ten „jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu lokalnego, określającym obszary, cele i grupy działań interwencji polityki rozwoju, prowadzonej na terenie gminy”. W założeniu to temu dokumentowi, jako głównemu dokumentowi strategicznemu, mają być podporządkowane inne strategie branżowe, w tym opracowywany Program.

W Strategii zauważono potrzebę realizacji zarówno działań infrastrukturalnych, jak i miękkich (rozumianych potocznie jako związane z rozwojem kapitału ludzkiego, a w przypadku finansowania ze źródeł UE, funduszem wiodącym będzie Europejski Fundusz Społeczny, dalej: EFS). Wśród celów operacyjnych wyznaczonych dla Celu strategicznego nr 4 Racjonalne gospodarowanie przestrzenią (obszar strategiczny: INFRASTRUKTURA - wysokiej jakości przestrzeń i infrastruktura techniczna) znalazły się m. in.: 1. Odnowa i estetyzacja miasta Izbica Kujawska oraz miejscowości wiejskich oraz 2. Odnowa

⁶ Por. art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

⁷ Por. UCHAWAŁA NR XXIX/171/17 RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ z dnia 15 lutego 2017 r. [<http://www.izbicakuj.pl/upload/uchwala171,17.pdf>].

miejsowości dotkniętych problemami przestrzennymi, między innymi: Izbica Kujawska, Chotel, Martanowo, Nowa Wieś, Wietrzychowice, Mchówek, Błenna, Świszewy, Szczkowo. Natomiast w ramach celów odnoszących się do obszaru strategicznego „SPOŁECZEŃSTWO - stały wzrost jakości kapitału ludzkiego i społecznego” za szczególnie w kontekście opracowywanego Programu uznać należy:

- cel strategiczny 2: Podnoszenie kwalifikacji dorosłych mieszkańców gminy,
- cel strategiczny 4: Wspieranie integracji społecznej i rozwój oferty spędzania czasu wolnego,
- cel strategiczny 5: Rozwiązywanie problemów społecznych (*niepełnosprawni, ubodzy, wykluczeni, bezrobotni*).

Wśród celów operacyjnych ostatniego z przywołanych celów wyróżniono m. in. rewitalizację miejscowości dotkniętych problemami społecznymi, między innymi: Izbica Kujawska, Chotel, Martanowo, Nowa Wieś, Wietrzychowice, Mchówek, Błenna, Świszewy, Szczkowo.⁸ Oba analizowane powiązane ze sobą dokumenty odnoszą się również do obszaru związanego z gospodarką, chociaż Strategia obejmuje znacznie szersze spektrum działań z zakresu m. in. tworzenia warunków do rozwoju przedsiębiorczości czy wzmocnienia lokalnego rynku pracy. Niewątpliwie jednak zaplanowane w ramach niniejszego Programu działania z tego zakresu zapewnią osiągnięcie również celów z zakresu stworzenia warunków dla rozwoju konkurencyjnej i nowoczesnej gospodarki, np. poprzez podnoszenie kompetencji i umiejętności mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Biorąc pod uwagę powyżej przywołane cele zapisane w Strategii, wykazać można, że projekty, których realizacja nastąpi w ramach niniejszego Programu (np. projekty tworzące bazę dla działań z zakresu aktywizacji i integracji społeczno-gospodarczej, działania szkoleniowe i promujące aktywne postawy i kreujące pozytywne wzorce spędzania czasu wolnego, opieki i kultywowania lokalnych tradycji) wpisują się w ich zakres. Reasumując, niniejszy Program poprzez koncentrację działań na obszarach zdegradowanych, których dotyczy znaczna część problemów społeczno-gospodarczych, będzie narzędziem realizacji znacznej części celów strategicznych i operacyjnych gminy wyszczególnionych w jej najważniejszym dokumencie strategicznym. Analizowana Strategia wskazuje wręcz przykładowe działania i wskaźniki jej realizacji (choć bez podania ich docelowej wartości),

⁸ Zauważyć należy, że na tej liście znalazły się – za wyjątkiem sołectwa Helenowo - wszystkie jednostki, które znalazły się w granicach wyznaczonego w niniejszym Programie obszaru rewitalizacji. Lista zawarta w Strategii jest dłuższa, ponieważ była tworzona bez uwzględnienia zasad stosowanych w niniejszym dokumencie (m. in. bez uwzględnienia limitów powierzchni i liczby ludności).

a wobec zgodności obu dokumentach we wszystkich ww. sferach realizacji należy uznać, że osiągnięcie wskaźników określonych w niniejszym Programie w całości mieści się w realizacji Strategii. W tab. 1 zaprezentowano wybór celów strategicznych, proponowanych w Strategii przedsięwzięć (celów operacyjnych) i wskaźników monitorowania, które szczególnie wpisują się w niniejszy Program wraz z wpisującymi się w ich zakres projektami rewitalizacyjnymi przewidzianymi do realizacji do 2023 r.

Tabela 1. Projekty rewitalizacyjne w powiązaniu z celami strategicznymi i operacyjnymi oraz wskaźnikami ich monitorowania wg Strategii rozwoju gminy Izbica Kujawska na lata 2016-2020

WYBRANY CEL STRATEGICZNY	WYBRANY CEL OPERACYJNY	WYBRANE WSKAŹNIKI MONITOROWANIA	PRZYKŁADY POWIĄZANYCH PROJEKTÓW REWIT. Z LISTY PODSTAWOWEJ
Obszar strategiczny: INFRASTRUKTURA			
Cel strategiczny 4: Racjonalne gospodarowanie przestrzenią	Nr 1: Odnowa i estetyzacja miasta Izbica Kujawska oraz miejscowości wiejskich. Nr 2: Odnowa miejscowości dotkniętych problemami przestrzennymi, między innymi: Izbica Kujawska, Chotel, Martanowo, Nowa Wieś, Wietrzychowice, Mchówek, Błenna, Świszewy, Szczkowo. Nr 5: Realizacja funkcjonalnych i estetycznych przestrzeni publicznych.	- Liczba zrealizowanych przestrzeni publicznych; - Liczba osób zamieszkujących bądź korzystających z odnowionych obszarów/obiektów.	- Rewitalizacja budynku byłej wikliniarni w Izbicy Kujawskiej; - Rewitalizacja świetlic wiejskich w Błennie, Mchówku i Świszewach.
Cel strategiczny 5: Ochrona środowiska oraz miejsc cennych przyrodniczo i kulturowo	Nr 3: Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej na obszarze gminy, w tym termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej. Nr 5: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Nr 6: Renowacja, remont obiektów zabytkowych.	- Liczba wyremontowanych obiektów zabytkowych; - Liczba wyremontowanych obiektów zabytkowych.	- Rewitalizacja budynku byłej wikliniarni w Izbicy Kujawskiej.
Obszar strategiczny: SPOŁECZEŃSTWO			
Cel strategiczny 2: Podnoszenie kwalifikacji dorosłych mieszkańców gminy	Nr 1: Poszerzanie i udostępnianie edukacji pozaformalnej dla mieszkańców gminy.	- Liczba mieszkańców biorących udział w kształceniu przez całe życie.	- Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym; - Bądź aktywny. Aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy Izbica Kujawska; - Aktywny senior; - „Bądźmy aktywni”.
Cel strategiczny 4: Wspieranie integracji społecznej i rozwój oferty	Nr 1: Pielęgnowanie bogactwa kulturowego oraz tożsamości lokalnej i regionalnej. Nr 2: Promowanie i wspieranie lokalnych animatorów kultury oraz lokalnych artystów i	- Liczba aktywnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców; - Liczba oddolnych inicjatyw społecznych;	- Rewitalizacja budynku byłej wikliniarni w Izbicy Kujawskiej; - Rewitalizacja świetlic wiejskich w Błennie, Mchówku i Świszewach,

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

spędzania czasu wolnego	twórców. Nr 3: Promocja wśród młodzieży zasad wolontariatu i uczestnictwa w działaniach organizacji pozarządowych. Nr 6: Modernizacja placówek kultury działających w gminie i ich wyposażenia, w tym świetlic wiejskich, bibliotek. Nr 7: Rozwijanie oferty kulturalnej dla osób starszych. Nr 8: Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej.	- Liczba zmodernizowanych placówek kultury działających w gminie.	- Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym; - Bądź aktywny. Aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy Izbica Kujawska; - Klub młodzieżowy; - Młodzi bez barier; - Aktywny senior; - „Bądźmy aktywni”.
Cel strategiczny 5: Rozwiązywanie problemów społecznych (niepełnosprawni, ubodzy)	Nr 1: Rozwój edukacji społecznej w zakresie identyfikacji i reagowania na problemy społeczne oraz sposobów ich rozwiązywania. Nr 2: Likwidacja barier architektonicznych w instytucjach i miejscach publicznych. Nr 3: Wsparcie i rozwój instytucjonalnych form pomocy społecznej oraz placówek wsparcia dziennego. Nr 4: Podnoszenie poziomu pracy podmiotów polityki społecznej. Nr 5: Rozwój pomocy i działań wspierających rozwiązywanie problemów przemocy rodzinnej i uzależnień, w szczególności wśród dzieci i młodzieży Nr 6: Rewitalizacja miejscowości dotkniętych problemami społecznymi, między innymi: Izbica Kujawska, Chotel, Martanowo, Nowa Wieś, Wietrzychowice, Mchówek, Błenna, Świszewy, Szczkowo. Nr 7: Współpraca wszystkich instytucji w zakresie walki z zachowaniami patologicznymi.	- Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej/100 mieszkańców; - Liczba pracowników socjalnych biorących udział w szkoleniach; - Liczba osób zamieszkujących bądź korzystających z zrewitalizowanych obszarów/obiektów.	- Rewitalizacja budynku byłej wikliniarni w Izbicy Kujawskiej; - Rewitalizacja świetlic wiejskich w Błennie, Mchówku i Świszewach, - Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym; - Bądź aktywny. Aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy Izbica Kujawska; - Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym; - Bądź aktywny. Aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy Izbica Kujawska; - Klub młodzieżowy; - Młodzi bez barier; - Aktywny senior; - „Bądźmy aktywni”.
Obszar strategiczny: GOSPODARKA			
Cel strategiczny 1: Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Nr 2: Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) w zakresie poszerzania oferty szkoleń, informacji i doradztwa dla lokalnych przedsiębiorców.	- Utworzenie punktu informacyjnego dla przedsiębiorców w gminie.	- Rewitalizacja budynku byłej wikliniarni w Izbicy Kujawskiej; - Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym; - Bądź aktywny. Aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy Izbica Kujawska.
Cel strategiczny 2: Wzmocnienie lokalnego rynku pracy	Nr 1: Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców gminy. Nr 4: Wspieranie szkoleń i doradztwa w zakresie przedsiębiorczości, w tym	- Liczba szkoleń dla lokalnych przedsiębiorców; - Liczba szkoleń dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na terenie	- Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym; - Bądź aktywny. Aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy Izbica Kujawska.

	dotyczących zakładania i prowadzenia własnego biznesu.	i Gminy.	
--	--	----------	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju gminy Izbica Kujawska na lata 2016-2020 (s. 53-55 oraz 57-59).

Kolejnym dokumentem planowania lokalnego jest obowiązujący w gminie **Lokalny Program Rozwoju Gminy i Miasta Izbica Kujawska na lata 2013-2020** (dalej: LPR). Analizowany dokument zawiera m. in. określenie kierunków strategicznych działań odniesionych do rzeczywistych problemów społeczności lokalnej i wskazanie skutecznych kierunków działań polityki społecznej dla ich rozwiązania, a także ustalenie układu współpracy instytucjonalnej dla poszczególnych problemów społecznych. Wg LPR podstawowym problemem gminy jest jej niezadowolająca kondycja gospodarcza, która m. in. wynika z niskiej aktywności gospodarczej mieszkańców (w sferze gospodarczej) oraz niskiego poziomu życia mieszkańców. W LPR dostrzeżono również kluczowy dla opracowywanego Programu problem wysokiej liczby bezrobotnych i osób żyjących na skraju ubóstwa. Wśród działań, które będą ukierunkowane na walkę z tymi problemami wymieniono szereg projektów, np. termomodernizacyjne, budowy, remonty i modernizację (świetlicy, przedszkola, infrastruktury społeczno-rekreacyjnej, przestrzeni określonych jako zdegradowane, np. renowacja zespołu parkowo-dworskiego w miejscowości Mchówek) oraz wprost realizację projektu pt.: Rewitalizacja miejscowości na obszarach miejskich. W LPR brak natomiast działań o charakterze miękkim, wszelkie projekty w tym względzie zaplanowane w niniejszym Programie znacząco wspomogą osiągnięcie celów rozwojowych LPR.

Ze względu na wyznaczenie podobszaru rewitalizacji również na terenach wiejskich i wobec wprowadzenia w obecnej perspektywie finansowej tzw. mechanizmu wielofunduszowości otworzyły się nowe możliwości dla Lokalnych Grup Działania (dalej: LGD), które oprócz środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (dalej: PROW na lata 2014-2020) będą miały do dyspozycji także środki RPO WK-P na lata 2014-2020. W zakresie działań infrastrukturalnych będzie to Dz. 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, a w zakresie działań społecznych (projekty miękkie) Dz. 11.1. Włączenie społeczne na obszarach objętych Lokalną Strategią Rozwoju (dalej: LSR). Realizacja niniejszego Programu będzie wymagała zachowania zgodności z LSR i realizacji wskaźników rozwojowych określonych w tym dokumencie. Gmina Izbica Kujawska jest jedną

z 13 gmin LGD Dorzecza Zgłowiączki⁹, stąd też analizowaną LSR będzie **Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki**, przyjęta przez Walne Zgromadzenie Członków w dniu 21 października 2016 r.¹⁰

Wśród celów szczegółowych analizowanego dokumentu wyróżnić można cele, które pozostają w spójności z działaniami rewitalizacyjnymi zaplanowanymi w niniejszym Programie, a najważniejszym źródłem finansowania działań podejmowanych dla ich realizacji będzie: RPO WK-P na lata 2014-2020 w ramach osi priorytetowej 7 - Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, działanie 7.1. - Rozwój lokalny kierowany przez społeczność. W ramach osi priorytetowej 11 - Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, działanie 11.1 .Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR przewidziano realizację istotnych z punktu widzenia procesu rewitalizacji, typów projektów, np. działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym takich jak chociażby aktywizacja społeczno-zawodowa (w tym szkolenia i podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne). Oba wskazane działania stanowią podstawowe źródło finansowania projektów rewitalizacyjnych przewidzianych do realizacji w ramach niniejszego Programu (w szczególności w stosunku do obszarów wiejskich, jednak częściowo będą one realizowana także w Izbicy Kujawskiej). Istotną zasadą niniejszego Programu jest zapewnienie komplementarności finansowej. Wspomnieć więc należy, że z PROW (działanie LEADER, cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich”, w ramach priorytetu 6 „Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich”) wspierane będzie m. in. podnoszenie kompetencji osób z obszaru LSR w powiązaniu z zakładaniem działalności gospodarczej, rozwojem przedsiębiorczości lub dywersyfikacją źródeł dochodów. Stanowi to działanie komplementarne do przedsięwzięć rewitalizacyjnych ukierunkowanych na aktywizację społeczno-gospodarczą. Niniejszy Program służy osiągnięciu przede wszystkim następujących celów szczegółowych:

- 1.2 Wzmocnienie szans na rynku pracy grup defaworyzowanych i zagrożonych wykluczeniem;

⁹ [<http://www.kujawiaki.pl/charakterystyka-obszaru.html>].

¹⁰ Por. Załącznik nr 1 do Uchwały nr 1/X/2016 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki z dnia 21.10.2016 r. [http://www.kujawiaki.pl/images/strategia_2014_2020/lsr_dorzecza_zgloviaczki_-_21.10.2015.pdf].

- 2.1 Poprawa stanu i rozwój infrastruktury umożliwiający realizowanie aktywności społecznej mieszkańcom obszaru LSR;
- 2.2 Tworzenie i rozwój oferty aktywizacyjnej i integracyjnej mieszkańców obszaru LSR.

Analizując powiązanie niniejszego Programu z LSR stwierdzić należy, że PR przyczyni się do osiągnięcia ww. celów (ogólnych i szczegółowych), a co za tym idzie w ramach projektów rewitalizacyjnych osiągniętych zostanie szereg wskaźników LSR (zob. tab. 2).

Tabela 2. Wskaźniki LSR osiąmane w ramach projektów rewitalizacyjnych

WYBRANE CELE SZCZEGÓLWIE LSR	WSKAŹNIKI PRODUKTU	WSKAŹNIKI REZULTATU
	REALIZOWANE W RAMACH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH	
Cel ogólny 1. Wspieranie przedsiębiorczości oraz podniesienia kompetencji i aktywności zawodowej społeczności objętej LSR		
1.2 Wzmocnienie szans na rynku pracy grup defaworyzowanych oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie;	- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu; - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).
Cel ogólny 2. Wzrost udziału społeczności lokalnej w życiu społecznym i kulturalnym na obszarze LG		
2.1 Poprawa stanu i rozwój infrastruktury umożliwiający realizowanie aktywności społecznej mieszkańcom obszaru LSR; 2.2 Tworzenie i rozwój oferty aktywizacyjnej i integracyjnej mieszkańców obszaru LSR	- Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach; - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie; - Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD.	- Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów; - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna.

Źródło: opracowanie własne na podstawie LSR (s. 57-63).

Pomocą przy osiągnięciu celów rewitalizacji w zakresie zapewnienia źródeł dochodów dla ludności uzależnionej od świadczeń pomocy społecznej może być także turystyka, stąd podkreślić należy możliwość pośredniego oddziaływania Programu na rzecz urzeczywistnienia Celu ogólnego 3 - Rozwój turystyki i agroturystyki oraz podniesienie jakości życia mieszkańców w obszarze komunikacji, rekreacji i wypoczynku, ze względu jednak na brak efektów bezpośrednich przewidzianych do osiągnięcia w ramach projektów rewitalizacyjnych – nie ujęto w powyższej tabeli wskaźników LSR dot. tego celu.

Podkreślenia wymaga że ze względu na zasady prowadzenia polityki terytorialnej w województwie kujawsko-pomorskim, przedsięwzięcia/projekty realizowane w ramach niniejszego Programu będą powiązane także z tymi, realizowanymi na szczeblu

ponadlokalnym, tj. na tzw. Obszarach Rozwoju Społeczno-Gospodarczego (ORSG), które stanowią trzeci poziom polityki terytorialnej, wdrażany w ramach obszarów funkcjonalno-przestrzennych, jakimi są powiaty z charakterystycznymi dla nich procesami gospodarczymi, społecznymi i przyrodniczymi. Mają one zapewnić prawidłową współpracę lokalnych społeczności miast i gmin powiatu, zarówno przy ustalaniu wspólnych celów, jak ich pełnej realizacji – co jest zgodne z zasadą zintegrowanego zarządzania rozwojem. Pozwoli to w pełni wykorzystać wszystkie znaczące potencjały, rozwiązywać najważniejsze problemy, a także skutecznie kształtować klimat prorozwojowy w wymiarze nie tylko lokalnym.

Gmina Izbica Kujawska jest ORSG Gmin Powiatu Włocławskiego, obejmującego sześć, spośród trzynastu gmin powiatu ziemskiego włocławskiego, położonych w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Ze względu na powyższe, przeanalizowania pod kątem powiązań wymaga także **STRATEGIA ROZWOJU Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego gmin powiatu włocławskiego**.

Analizowany dokument jest wyrazem nowego podejścia w polityce spójności na lata 2014-2020 opartego o wymiar terytorialny, nie oparty jedynie na granicach administracyjnych, lecz na podejściu funkcjonalnym – odnoszącym się do potencjałów i barier rozwoju. Misją ORSG jest: „Współpraca ponad granicami administracyjnymi, która polegać będzie na pokonywaniu problemów i wykorzystywaniu potencjału dla wzrostu jakości życia mieszkańców gminy Baruchowo, Boniewo, Chodecz, Izbica Kujawska, Lubień Kujawski, Lubraniec”. Zauważyć więc należy zbieżny cel działań ulokowany w sferze społecznej. Sama Strategia za cel główny przyjęła: „Efektywne wykorzystanie potencjału i wzrost jakości kapitału społecznego dla przyspieszenia rozwoju gospodarczego południowej części powiatu włocławskiego”. Realizacji celu głównego służyć będą cele rozwojowe, które to jednoznacznie wskazują działania służące z jednej strony przeciwdziałaniu zdiagnozowanym problemom, z drugiej strony wykorzystaniu wskazanego potencjału, a mianowicie:

- Konkurencyjna gospodarka zbudowana na racjonalnym wykorzystaniu walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- Kreatywne społeczeństwo korzystające z usług na najwyższym poziomie;
- Rozwinięta infrastruktura techniczna i komunalna funkcjonująca na rzecz ochrony przyrody i krajobrazu.

Wszystkie 3 cele znalazły swe odzwierciedlenie w celach zaplanowanych w niniejszym Programie i dotyczą one podobnych sfer (działania z zakresu aktywizacji społeczno-gospodarczej oraz tworzące bazę dla nich projekty infrastrukturalne). Deklarowana w misji

współpraca pozostaje również w zbieżności z zasadami realizacji niniejszego Programu opartego na szerokim społecznieniu i współpracy, co oznacza duże prawdopodobieństwo osiągnięcia efektów synergii poprzez realizację komplementarnych do zaplanowanych w niniejszym Programie przedsięwzięć (np. z zakresu szkolnictwa zawodowego, co wpisuje się w działania sprzyjające aktywizacji społeczno-gospodarczej). W analizowanym dokumencie założono, że w ramach ORSG realizowane będą zadania, które odpowiadają na zidentyfikowane problemy i potrzeby, muszą one być zgodne także z założeniami Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 (zob. poniżej). Wśród wskaźników, które zaplanowano do osiągnięcia w analizowanej Strategii, a które są zbieżne do tych, zaplanowanych w niniejszym dokumencie zaliczyć należy (wskazano jedynie wskaźniki określone dla całego ORSG lub dla gminy Izbica Kujawska):

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.

Przedstawiona powyżej analiza powiązań Programu z dokumentami lokalnymi i ponadlokalnymi powinna zostać uzupełniona wskazaniem zbieżności w stosunku do strategii i planów funkcjonujących na innych szczeblach (regionalnym i krajowym). Ze względu na fakt, że niniejszy Program ma charakter lokalny, analiza dotycząca wyższych poziomów jest ograniczona na ogólnych wniosków i jedynie kilku wybranych dokumentów strategicznych i planistycznych (tab. 3).

Tabela 3. Ogólny opis powiązań Programu z wybranymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi szczebla regionalnego i krajowego

NAZWA DOKUMENTU	OPIS POWIĄZAŃ
POZIOM REGIONALNY	
Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+	Priorytet Strategii, z którym zgodność niniejszego Programu jest szczególnie widoczna to: modernizacja przestrzeni wsi i miast. Ze względu na zakres przedsięwzięć zaplanowanych w niniejszym Programie (aktywizacja społeczno-gospodarcza i działania infrastrukturalne ją wspierające), wśród celów strategicznych określonych Planie modernizacji 2020+, w które wpisuje się PR podkreślenia wymagają: Gospodarka i miejsca pracy, Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi oraz Dostępność i spójność.
Regionalny Program Operacyjny Województwa	Niniejszy Program wpisuje się w jeden z głównych celów RPO WK-P 2014-2020 tj. poprawę jakości życia mieszkańców regionu. Biorąc pod uwagę charakter projektów zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszego Programu (aktywizacja społeczno-gospodarcza i działania

<p>Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020</p>	<p>infrastrukturalne ją wspierające), RPO WK-P 2014-2020 daje możliwość ich współfinansowania jako przedsięwzięć rewitalizacyjnych ukierunkowanych na zmniejszenie lub likwidację negatywnych zjawisk społecznych (w pewnym zakresie będą to również projekty kształtujące umiejętności i kompetencje dot. sfery gospodarczej), występujących na obszarze rewitalizacji ze środków EFS oraz uzupełniająco w ramach realizacji formuły tzw. projektów zintegrowanych – z EFRR (por. projekty w ramach 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych oraz 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność).</p>
<p>Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020 (SZOOP)</p>	<p>Analizowany dokument uszczegóławia zapisy RPO WK-P na lata 2014-2020 w swej części szczegółowej zawiera informacje o poszczególnych osiach priorytetowych, działaniach i poddziałaniach, w tym wymienia te, które posłużyły określeniu szacunkowych ram finansowych dla projektów zaprogramowanych w PR (w przypadku projektów współfinansowanych z RPO WK-P 2014-2020 w treści uwzględniono docelowe wskaźniki produktu i rezultatu). W sensie formalnym, jednym z najważniejszych załączników (nr 10) są w kontekście niniejszego Programu Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, które określiły układ niniejszego dokumentu (minimalne treści, jakie się w nim znalazły).</p>
<p>POZIOM KRAJOWY</p>	
<p>Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjne gospodarka, sprawne państwo</p>	<p>Analizowany dokument wyznacza najważniejsze zadania państwa na rzecz zrównoważonego rozwoju i poprawy jakości życia ludności. W jego treści uwagę zwraca wymiar terytorialny podejmowanych działań, w tym wzmocnienie i lepsze wykorzystanie potencjałów regionalnych. Świadczy to o roli samorządu terytorialnego i innych podmiotów lokalnych w dynamizacji rozwoju regionów i kraju. Przedsięwzięcia zaplanowane w niniejszym Programie stanowić będą lokalny wkład w osiągnięcie celu związanego z integracją społeczną w ramach jednego z trzech głównych obszarów strategicznych (nr III) - spójność społeczna i terytorialna – w szczególności poprzez podjęcie działań na rzecz aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym uzależnienia od świadczeń społecznej) oraz zmniejszenia ubóstwa.</p>
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie</p>	<p>Ze względu na zasadę koncentracji interwencji w ramach programu rewitalizacji na obszarach (zdegradowanych/rewitalizacji) szczególnie dotkniętych zjawiskami kryzysowymi – tj. problemowymi, warto podkreślić lokalny wkład niniejszego Programu w realizację Celu 2, tj. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”). W ramach tego celu przewiduje się konieczność realizacji działań z zakresu polityki regionalnej na rzecz przezwyciężenia trudności rozwojowych silnie skoncentrowanych terytorialnie (tj. zlokalizowanych na obszarach charakteryzujących się najsłabszymi wskaźnikami gospodarczymi, społecznymi czy wyposażenia infrastrukturalnego). Na uwagę zasługuje znaczna zbieżność zaplanowanych kierunków działań dla tego celu z tymi zaplanowanymi w niniejszym Programie (wsparcie dla poprawy sytuacji mieszkańców obszarów problemowych w zakresie dostępu do podstawowych dóbr i usług publicznych mających pierwszorzędne znaczenie rozwojowe w obecnych warunkach społeczno-gospodarczych).</p>
<p>Krajowa Polityka Miejska</p>	<p>Krajowa Polityka Miejska 2023 uznała rewitalizację kluczowy program społeczny i gospodarczy gminy w odniesieniu do jego</p>

2023	obszarów problemowych. Jeden z jej celów szczegółowych (nr 3) dotyczy odbudowy zdolności do rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich. Taki charakter ma interwencja zaplanowana niniejszym Programem dla podobszaru rewitalizacji wyznaczonego w szczególności na części obszaru miasta Izbica Kujawska. Nie zamyka to jednak drogi dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarach wiejskich (stąd też zaplanowanie działań na rzecz rewitalizacji podobszaru wiejskiego gminy).
------	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ww. dokumentów.

2. Uproszczona diagnoza gminy

Analizowana¹¹ gmina ma charakter miejsko-wiejski i jest położona w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, tworząc wraz z dwunastoma innymi gminami powiat włocławski. Składa się z 34 sołectw i 47 miejscowości. Ze względu na ościenne położenie w regionie, jej cechą charakterystyczną jest peryferyjność, co przejawia się m. in. w znacznych odległościach do największych miast województwa - Bydgoszczy i Torunia. Jednak dzięki położeniu Izbicy Kujawskiej w zasięgu dróg wojewódzkich, które poprzez sieć dróg krajowych prowadzą do węzła autostradowego A1, problem dostępności gminy do głównych ośrodków miejskich w regionie nie jest uważany za szczególnie istotny.

Sfera społeczna

Na koniec 2016 r. gminę Izbica Kujawska zamieszkiwało¹² 7 746 osób, z czego 51,3% stanowiły kobiety. Gmina odznacza się dość korzystną na tle województwa strukturą wieku ludności wg ekonomicznych grup wieku, jednak obserwuje się negatywny trend widoczny w całym regionie – starzenie się społeczeństwa¹³. W ostatnich latach w gmina notuje się także spadek liczby ludności (o 1,7% w stosunku do roku 2012, podczas gdy w powiecie włocławskim było to 0,7%, a w regionie 0,6%), co jest wynikiem zarówno ujemnego przyrostu naturalnego i ujemnego salda migracji.

Gmina Izbica Kujawska boryka się także z innymi problemami społecznymi, takimi jak np. bezrobocie. Osoby bezrobotne w gminie Izbica Kujawska stanowią 14,2% ogółu mieszkańców w wieku produkcyjnym, co stanowi wartość znacząco wyższą od średniej w regionie (8,2%), ale zbliżoną do sytuacji w powiecie włocławskim (14,1%). Dodatkowym problemem jest wysoki udział bezrobotnych długotrwale pozostających bez pracy (37%), szczególnie widoczny na niektórych terenach wiejskich gminy (nawet 100% bezrobotnych w niektórych sołectwach pozostaje bez pracy ponad 24 miesiące). Na tle województwa gmina odznacza się także niekorzystną sytuacją materialną ludności. Udział ludności korzystającej z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców wynosi w gminie 11,5% i jest wyższy niż średnio w województwie, gdzie z pomocy korzysta jedynie 9,7% mieszkańców. Problem się

¹¹ Jeśli nie wskazano inaczej źródłem danych jest Główny Urząd Statystyczny (BDL, wg stanu na 31.12.2015 r.). Jeśli to było możliwe ze względu na statystykę GUS, część danych została zaktualizowana na dzień 31.12.2016 r.

¹² Dane - GUS, BDL, stan na 31.12.2016 r.

¹³ Z danych GUS wynika, że liczba osób w wieku poprodukcyjnym z roku na rok rośnie podobnie jak wskaźnik obciążenia demograficznego wskazujący stosunek liczby tych osób na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym - w 2011 r. były to 1294 os. (wskaźnik obciążenia 77,2), 2012 – 1307 os. (80,1), 2013 – 1323 os. (82,6), 2014 – 1356 os. (87,7), 2015 – 1377 os. (91,3), a na koniec 2016 było to już 1405 os. (96,4).

pogłębia (np. pomocą w zakresie dożywiania objęto 754 osoby; co więcej na przestrzeni sześciu lat liczba rodzin, które objęto tą pomocą wzrosła z 40 w 2009 r. do 45 w 2014 r.).

W gminie funkcjonują placówki edukacyjne – szkoły podstawowe (Izbica Kujawska, Błenna) oraz średnie (Izbica Kujawska). Większość jednostek zapewniających mieszkańcom gminy dostęp do usług podstawowego rzędu zlokalizowanych jest w zamieszkałym przez 2683 osoby mieście Izbica Kujawska (urząd pocztowy, bank itp.). Opiekę zdrowotną zapewnia Ośrodek Zdrowia w Izbicy. Na terenie gminy prowadzona jest opieka nad ludnością starszą w formie usług opiekuńczych oraz pomocy sąsiedzkiej (20 osób z terenu miasta i 11 osób z gminy). W Izbicy Kujawskiej zlokalizowane jest również przedszkole samorządowe (65 miejsc¹⁴, 100% wykorzystania). Bezpieczeństwo całej gminie zapewnia Posterunek Policji w Izbicy Kujawskiej (obsada - 9 policjantów).

Na terenie gminy widoczna jest działalność stowarzyszeń¹⁵ i innych organizacji pozarządowych (Ochotnicza Straż Pożarna - OSP, Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich) oferujących mieszkańcom różnorodny zakres zajęć aktywizacyjnych i integracyjnych, jednak cały czas jest on niewystarczający, toteż istnieje potrzeba rozszerzenia oferty, szczególnie dla młodzieży i ludności starszej. W mieście Izbica Kujawska funkcjonują dwie instytucje kultury: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury (M-GOK) oraz Biblioteka Publiczna, jednak instytucje te nie zaspakajają potrzeb mieszkańców gminy w zakresie kultury i rozrywki. Wynika to w dużej mierze z braku miejsca w ww. instytucjach na organizowanie większej ilości zajęć oraz niedopasowanego do potrzeb wyposażenia obu instytucji. W pozostałej części gminy jako ośrodki życia społecznego funkcjonują głównie świetlice wiejskie (Augustynowo, Długie, Skarbanowo) i budynki należące do OSP (np. remizy). W miejscowości Błenna i taką funkcję pełni budynek remizy, funkcjonuje tu również biblioteka publiczna (w szkole), a pozostałe remizy strażackie i budynki OSP zlokalizowane w miejscowościach¹⁶: Mchówek, Modzerowo, Naczachowo, Nowa Wieś, Pasieka, Świszewy, Świętosławice oraz Wietrzychowice. Ośrodkami życia społecznego są również: Parafia św. Stanisława Biskupa w Modzerowie, Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej Księżnej Kujaw – Błenna oraz Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Izbicy Kujawskiej. Na terenie gminy organizowanych jest szereg wydarzeń

¹⁴ Gmina posiada jeden z najniższy stopień upowszechniania wychowania przedszkolnego w powiecie i województwie.

¹⁵ W Bazie organizacji pozarządowych województwa kujawsko-pomorskiego [<http://www.ngo.kujawsko-pomorskie.pl/index.php>] znajdują się 2 stowarzyszenia mające swoją siedzibę w gminie Izbica Kujawska, a mianowicie: Stowarzyszenie Ziemia Izbicka oraz Stowarzyszenie Osób i Rodzin Osób Niepełnosprawnych oraz Rodzin Patologicznych "Życliwe serce", jednak swą działalność lokuje tu więcej podmiotów, co zostało szerzej przedstawione w diagnozie szczegółowej.

¹⁶ OSP funkcjonuje również w Izbicy Kujawskiej.

kulturalnych, w których bierze udział łącznie kilkaset osób.¹⁷ Swoich zagorzałych sympatyków posiada również IV-ligowy Miejsko-Gminny Klub Sportowy Kujawianka Izbica Kujawska.

Sfera gospodarcza

W 2014 r. w gminie funkcjonowały 444 podmioty wpisane do rejestru REGON (stanowiły 0,2% podmiotów zarejestrowanych w województwie); w ostatnich 5 latach ich liczba malała, co jest zjawiskiem nienotowanym w tym okresie ani w powiecie, ani w województwie. W gminie zanotowano niekorzystną tendencję spadku liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą/1000 mieszkańców (wskaźnik ten w 2015 r. wyniósł 47 i jest niższy niż w powiecie włocławskim i w regionie - odpowiednio: 54 i 68).

Gmina Izbica Kujawska odznacza się niekorzystnymi warunkami rozwoju rolnictwa, co wynika z uwarunkowań naturalnych (gleby niskich klas bonitacyjnych). Działa tu ok. 15 gospodarstw wielkoobszarowych (powyżej 50 ha), brak dużych gospodarstw warzywniczych i sadowniczych. W miejscowości Zdzisławin znajduje się ferma drobiu.

Na terenie gminy i w jej sąsiedztwie (miejscowości Wietrzychowice i Gaj oraz Sarnowo w gminie Lubraniec), zachowały się unikatowe w skali kraju neolityczne grobowce kamienno-ziemne, co tworzy podstawę rozwoju gospodarki turystycznej na skalę ponadlokalną¹⁸. W gminie znajdują się również inne zabytki¹⁹, a dodatkowo potencjalną atrakcją może stać się również miejsce narodzin matki Fryderyka Chopina (nieistniejący obecnie folwark należący do rodziny Skarbków w miejscowości Długie), które położone jest 4 km od Izbicy Kujawskiej. W zakresie infrastruktury turystycznej, funkcjonują w gminie miejsca pobytu weekendowego (zabudowa letniskowa nad jeziorem Długie, pole namiotowe i kempingowe „U Mundka” oraz ośrodek wypoczynkowy w miejscowości Gaj). Niestety, na terenie gminy nie funkcjonują żadne gospodarstwa agroturystyczne.

Sfera środowiskowa

Gmina Izbica Kujawska zajmuje powierzchnię 13 205 ha, co stanowi 0,7% powierzchni województwa oraz 9% powiatu. Struktura użytkowania gruntów²⁰ nie odbiega

¹⁷ Plenerowe imprezy cykliczne to m.in.: „Dożynki Gminno-Parafialne” i „PIKNIKOWA IZBICA” odbywające się na Stadionie Miejskim w Izbicy Kujawskiej; Festyn Archeologiczny „Wehikuł Czasu” w Wietrzychowicach; Turniej Orlika o Puchar Premiera, turnieje w piłkę siatkową i tenisa stołowego; zawody wędkarskie nad jeziorami.

¹⁸ Utworzony Uchwałą Nr XXV/143/06 Rady Gminy i Miasta Izbica Kujawska w dniu 18 lipca 2006 r. Park Kulturowy Wietrzychowice jest obecnie uznany za potencjał rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie markowych produktów turystycznych, służący realizacji celu strategicznego Tożsamość i dziedzictwo w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego – Plan modernizacji 2020+*.

¹⁹ [<http://izbica-kujawska.com/informacje/zabytki.php>].

²⁰ Wg stanu na 31.12.2014 r. największą część powierzchni (84%) zajmują grunty rolne, a następnie nieużytki (6,7%), grunty leśne (3,6%) grunty zabudowane i zurbanizowane (3%) oraz grunty pod wodami (2,6%).

od tej, charakterystycznej dla powiatu i regionu. 1508 ha objętych jest ochroną prawną wynikającą z ustawy o ochronie przyrody, co stanowi 11,4% ogólnej powierzchni gminy (przy średniej dla powiatu wynoszącej 16,7%, a dla regionu 31,8%). Uznać należy, że występujące na terenie gminy jeziora (w tym: polodowcowe jezioro Długie-Modzerowskie o długości ponad 5 kilometrów) dają możliwość rozwoju turystyki.

Stan środowiska naturalnego gminy należy uznać za stosunkowo dobry (źródłem zanieczyszczenia powietrza jest emisja niska - ruch samochodowy, paleniska domowe, lokalne kotłownie, zanieczyszczenia wód powierzchniowych - brak kanalizacji, nieszczelne indywidualne odbiorniki ścieków oraz działalność rolnicza - spływ nawozów).

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Mieszkańcy wskazują, iż w mieście Izbica Kujawska występuje zbyt mała liczba urządzonych przestrzeni publicznych, tymczasem występują tu miejsca zdegradowane (pustostany, obiekty wymagające remontów). Są to: w mieście - budynek b. wikliniarni na ul. 3 Maja, tereny b. PGR przy ul. Narutowicza, budynek starego młyna przy ul. Augustowskiej; a także obiekty w miejscowościach: Błenna, Helenowo, Mchówek, Świszewy, w których znajdują się niezagospodarowane obszary po byłych SKR i PGR, budynki b. szkół, wymagające remontów zespoły dworsko-parkowe itp.²¹

Sfera techniczna

Wszystkie miejscowości w gminie są podłączone do sieci wodociągowej. Do systemu zbiorowego odprowadzania ścieków podłączone są tylko nieruchomości znajdujące się w obszarze miasta Izbica Kujawska (22% ogółu mieszkańców gminy w 2014 r.). Do gazu sieciowego podłączone jest miasto Izbica Kujawska. Korzysta z niego ok. 5% mieszkańców miasta. Na terenie gminy nie występują problemy z zasilaniem w energię elektryczną.

Brak jest punktów hot-spot.

Drogi gminne o łącznej długości 106 km cechują się dość niskim udziałem dróg asfaltowych - 38%. Gmina posiada dość dobrą zewnętrzną dostępność komunikacyjną. Dzięki dwóm drogom wojewódzkim i pięciu drogami powiatowymi z miejscowości Izbica Kujawska w maks. 25 minut można dotrzeć do węzła autostradowego A-1 w Pikutkowie (Włocławek-Zachód) oraz dróg krajowych nr 91 (północ-południe) i nr 92 (wschód-zachód).

²¹ Szczegółowy opis obiektów (stanowiących zgodnie z Zasadami regionalnym tzw. przestrzenie zdegradowane oraz innych niedostosowanych do pełnionych funkcji społecznych) i planów co do ich ew. wykorzystania na cele aktywizacji społeczno-gospodarczej w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych znajduje się w dalszej części Programu, szczególnie w diagnozie szczegółowej obszaru rewitalizacji.

W gminie jest zaledwie 1,4 km ścieżek rowerowych, a wskaźnik długości ścieżek rowerowych na 10 tys. km² jest ponad czterokrotnie niższy niż w regionie. Niezadawalający stan techniczny przedstawia również mała infrastruktura drogowa, tj. chodniki, oświetlenie, przystanki autobusowe.

Infrastrukturę sportowo – rekreacyjną gminy stanowią przyszkolne boiska sportowe i sale gimnastyczne (np. przy Szkole Podstawowej w Izbicy Kujawskiej znajduje się kompleks boisk „Moje Boisko - Orlik 2012”). Przy ulicy Sportowej 1 lokalizowany jest Stadion Miejski. Wskazuje się (por. Strategia rozwoju) na potrzebę rozbudowy infrastruktury w tym zakresie.²²

Podsumowanie

Przedstawiona powyżej diagnoza ogólna gminy Izbica Kujawska wskazuje na występowanie na jej terenie szeregu czynników mogących przyczynić się do jej rozwoju (potencjał gminy), jednak zdiagnozowano także wiele problemów, które wymagają pilnej interwencji. Wnioski z diagnozy zestawiono w tab. 4.

Tabela 4. Wnioski z ogólnej diagnozy gminy Izbica Kujawska, wg poszczególnych sfer

SFERA	WNIOSKI Z DIAGNOZY OGÓLNEJ
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> Niekorzystne zmiany demograficzne: starzenie się i spadek liczby mieszkańców. Wysoka liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale. Wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej. Potrzeba poprawy stanu infrastruktury (remonty i doposażenie) służącej aktywizacji i integracji społecznej, potrzeba utworzenia nowych obiektów. Potrzeba rozbudowy przedszkola.
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> Niski poziom aktywności gospodarczej mieszkańców, w tym szczególnie wśród ludności wiejskiej (brak gospodarstw agroturystycznych). Brak usług IOB i miejsca dla aktywizacji gospodarczej. Występujące na terenie gminy obiekty geograficzne oraz historyczno-kulturowe umożliwiają rozwój różnych form turystyki, w tym także parku tematycznego/centrum historyczno-naukowo-rozrywkowego o skali ogólnokrajowej (Wietrzychowice).
ŚRODOWISKOWA	<ul style="list-style-type: none"> Relatywnie dobry stan środowiska.
PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	<ul style="list-style-type: none"> Występowanie koncentracji problemów przestrzennych wpływających na obniżenie konkurencyjności całej gminy: m. Izbica Kujawska, Błenna, Helenowo, Mchówek, Świszewy. Brak miejsca do organizowania imprez masowych oraz zbyt mała liczba urządzonych przestrzeni publicznych na cele aktywizacji społeczno-gospodarczej, integracji, rekreacji.
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> Zły stan techniczny niektórych dróg gminnych oraz brak ścieżek i dróg rowerowych.

Źródło: opracowanie własne.

²² Na 2018 r. zaplanowane jest rozpoczęcie ze środków PROW inwestycji w m. Błenna pn. Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

3. Obszar zdegradowany gminy

3.1. Uwagi wstępne

Zgodnie z założeniami Zasad regionalnych, w gminach miejsko-wiejskich przyjmuje się zasadę prowadzenia rewitalizacji zarówno w mieście, jak i na obszarach wiejskich. Ze względu na to, że Izbica Kujawska należy do gmin miejsko-wiejskich, w których udział miasta przekracza 30% ludności gminy, proces delimitacji obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji należy przeprowadzić według tzw. metody mieszanej, tj.:

- dla miasta: delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji należy przeprowadzić wg metody opisanej w podrozdziale Zasad regionalnych 6.4.3.1. *Gminy miejskie (poza Bydgoszczą, Toruniem, Włocławkiem, Grudziądzem i Inowrocławiem)*,
- dla obszaru wiejskiego: delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji należy przeprowadzić wg metody opisanej w podrozdziale Zasad regionalnych 6.4.2 *Delimitacja obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na obszarach wiejskich regionu*.

W związku z powyższym, miasto Izbica Kujawska należy podzielić na jednostki strukturalne, a następnie przeanalizować wybrane 4 wskaźniki z dostępnej listy wskaźników stanu kryzysowego dla małych miast, a dla terenów wiejskich co najmniej 2 wskaźniki społeczne oraz fakt występowania przestrzeni zdegradowanej²³ (wg miejscowości bądź sołectw). Jednostki strukturalne należy wyznaczyć tak, by spełniły obligatoryjnie następujące warunki:

- a) żadna z tak wyznaczonych jednostek strukturalnych nie zajmuje ponad 20% powierzchni gminy,
- b) żadna z tak wyznaczonych jednostek strukturalnych nie koncentruje ponad 30% mieszkańców gminy,
- c) dla wyznaczonych jednostek strukturalnych musi być możliwość pozyskania danych (pochodzących z uwiarygodnionych źródeł, zarówno na potrzeby delimitacji, jak i

²³ Wg Zasad regionalnych są to obecnie nieużytkowane tereny i obiekty, na których realizowano działalności: przemysłowe, wojskowe, eksploatację kopalni, transportowe, rolnicze, infrastruktury komunalnej (związanej z gospodarką wodno-ściekową, odpadami, zaopatrzeniem w energię). Do kategorii przestrzeni zdegradowanych możliwe jest także zaliczenie terenów i obiektów, które pierwotnie pełniły innego rodzaju funkcje (np. usługowe, handlowe, mieszkaniowe, magazynowo-składowe) i nie są obecnie wykorzystywane w tym celu, jeśli możliwa jest ich adaptacja na cele rozwoju społecznego lub gospodarczego, nawet jeśli nie dojdzie do zmiany funkcji pierwotnej.

późniejszego monitoringu), stanowiących podstawę do określenia stopnia stanu kryzysowego,

d) analizie należy poddać całą gminę.

Obszarem zdegradowanym w gminie jest teren, na którym zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- b) środowiskowej (przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c) przestrzenno-funkcjonalnej (niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, deficyt lub niska jakość terenów publicznych),
- d) technicznej (degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, brak rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

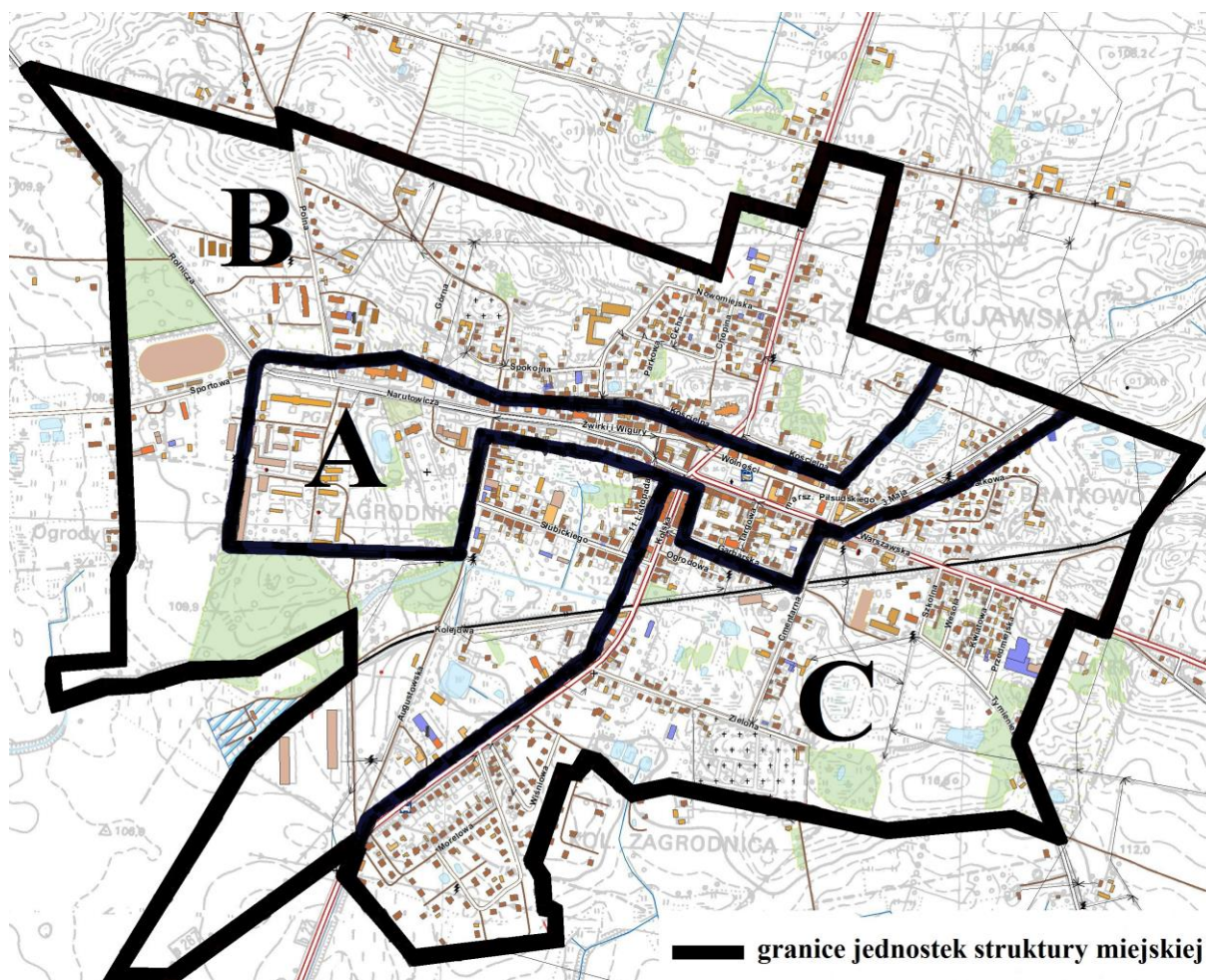
Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nie posiadające ze sobą wspólnych granic.

3.2. Delimitacja obszaru gminy w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Biorąc pod uwagę opisane powyżej zasady, w pierwszej kolejności przystąpiono do podziału gminy na jednostki analizy. Miasto podzielono na 3 jednostki struktury miejskiej (zob. rys. 1). Podziału na te jednostki strukturalne dokonano w taki sposób, by pod względem ludności powierzchni w sposób możliwie trafny odzwierciedlał znane i powszechnie

dostrzegane różnicowania w przestrzeni społeczno-gospodarczej gminy. Wyróżniono następujące jednostki struktury miejskiej będące podstawą dla analiz:

- „A”: obejmującą ulice: 3 Maja, Garbarską, Narutowicza, Piłsudskiego, Plac Wolności, Targową, Żwirki i Wigury;
- „B”: obejmującą ulice: 11 Listopada, Kościelną, Augustowską, Chopina, Cichą, Górną, Kolejową, Nowomiejską, Parkową, Polną, Rolniczą, Spokojną, Sportową, Słubickiego, Toruńską;
- „C”: obejmującą ulice: Bratkową, Cmentarną, Kolską, Kwiatową, Morelową, Ogrodową, Przedmiejską, Szkolną, Tymieniecką, Warszawską, Wesołą, Wiśniową, Zieloną.

Rysunek 1. Podział miasta Izbica Kujawska na jednostki struktury miejskiej

Źródło: opracowanie własne.

Obszar oznaczony jako jednostka A to centrum miasta Izbica Kujawska koncentrujące funkcje handlowo-usługowe; podczas gdy jednostki B i C obejmują raczej obszary mieszkalne

– są jednak od siebie różne (obszar B usytuowany w części północno-zachodniej to starsza część miasta obejmująca osiedle bloków przy ul. Polnej, natomiast na obszarze C położonym w części południowo-wschodniej miasta i nazywanym potocznie „nową Izbicą” przeważa zabudowa jednorodzinna). Podział poprowadzono wzdłuż dróg wojewódzkich, pokrywa się on również z podziałem na okręgi wyborcze.

Analizę obszaru wiejskiego zdecydowano się przeprowadzić w podziale na sołectwa, co podyktowane było specyfiką gminy (znaczna liczba obiektów analizy, większa rozpoznawalność i adekwatność – pokrywanie się z okręgami wyborczymi itp.).

Dokonując opisanych podziałów kierowano się również względami praktycznymi, tak by zapewnić możliwość pozyskania wiarygodnych danych dla tak określonych jednostek (zarówno na potrzeby niniejszej delimitacji, jak i późniejszego monitoringu). Dalszą analizę wskaźnikową ilustrującą występowanie stanu kryzysowego w poszczególnych jednostkach przestrzennych dokonano w oparciu o udostępnione przez Urząd Miejski w Izbicy Kujawskiej wiarygodne źródła danych – pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku (sfera problemów rynku pracy), Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej (ewidencja ludności²⁴), Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej (sfera samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych). Ze względu na chęć przedstawienia informacji jak najbardziej aktualnych w czasie pozyskania danych dla sporządzenia analiz wskaźnikowych (grudzień 2016 r.) - dane przedstawione w niniejszej części odzwierciedlają stan na 31.10.2016 r.

W tab. 5 zaprezentowano liczbę ludności i powierzchnię poszczególnych jednostek analizy (struktury miejskiej oraz sołectw).

Tabela 5. Podział gminy Izbica Kujawska na jednostki analizy (jednostki strukturalne wyznaczone w mieście oraz sołectwa), ich ludność i powierzchnia, wg stanu na 31.10.2016 r.

JEDNOSTKA ANALIZY	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)	Udział jednostki w ludności gminy, w %	Udział jednostki w powierzchni gminy, w %
Gmina ogółem	7772	13205	100	100
Miasto ogółem, w tym:	2662	226	34,25	1,71
JEDNOSTKA A	666	52,90	8,57	0,40
JEDNOSTKA B	1162	93,80	14,96	0,71

²⁴ Ze względu na wykorzystanie innego źródła danych (ewidencja ludności) niż w diagnozie ogólnej (BDL) i horyzontu czasowego, co podyktowane było chęcią wykorzystania jak najbardziej aktualnych danych na dzień sporządzenia analiz, nie zawsze wartości przedstawione w obu częściach niniejszego dokumentu będą w pełni zgodne (zob. np. liczba mieszkańców). Dodać należy również, iż dane o charakterze niestatystycznym (np. występowanie przestrzeni zdegradowanych) zweryfikowano w toku przeprowadzonych działań z zakresu uspołecznienia (por. p. 10.1. niniejszego Programu - badanie ankietowe, konsultacje społeczne w postaci umożliwienia zgłoszenia uwag do opracowanej części PR).

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

JEDNOSTKA C	834	79,30	10,73	0,60
Sołectwa, w tym:	5110	12 979	65,75	98,29
Augustynowo	189	460	2,43	3,48
Błenna	110	208	1,42	1,58
Błenna A	138	205	1,78	1,55
Błenna B	120	250	1,54	1,89
Chociszewo	108	305	1,39	2,31
Cieplinki	54	99	0,69	0,75
Ciepliny	135	407	1,74	3,08
Długie	142	500	1,83	3,79
Gąsiorowo	144	338	1,85	2,56
Grochowiska	247	498	3,18	3,77
Helenowo	170	444	2,19	3,36
Józefowo	183	389	2,35	2,95
Kazanki	220	426	2,83	3,23
Kazimierowo	234	752	3,01	5,69
Komorowo	98	207	1,26	1,57
Mchówek	268	497	3,45	3,76
Mieczysławowo	35	428	0,45	3,24
Modzerowo	158	680	2,03	5,15
Naczachowo	122	225	1,57	1,70
Nowa Wieś	112	365	1,44	2,76
Obałki	77	214	0,99	1,62
Pasieka	245	743	3,15	5,63
Skarbanowo	137	363	1,76	2,75
Sokołowo	115	337	1,48	2,55
Szczkówek	70	402	0,90	3,04
Ślazewo	127	205	1,63	1,55
Śmieły	173	474	2,23	3,59
Świętosławice	225	439	2,90	3,32
Świszewy	265	496	3,41	3,76
Tymień	182	231	2,34	1,75
Wietrzychowice	159	395	2,05	2,99
Wiszczelice	97	330	1,25	2,50
Wólka Komorowska	144	344	1,85	2,61
Zdzisławin	107	323	1,38	2,45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej.

Powyższe dane potwierdzają, że żadna z jednostek przyjętych do analizy nie przekracza ww. limitów koncentracji (w zakresie powierzchni i liczby mieszkańców). Układ i treść tabeli świadczy również o fakcie, że analizie poddano całą gminę.

W kolejnym punkcie niniejszego dokumentu przedstawiono szczegółowe informacje na temat podstaw wyznaczenia (delimitacji) obszaru zdegradowanego w podziale na obszar miasta i tereny wiejskie. Podział wynika z nieco innych zasad i kryteriów delimitacji przyjętych dla obu obszarów, zwrócić jednak należy uwagę, że przyrównywanie wskaźników poszczególnych jednostek następuje w każdym przypadku do średniego poziomu notowanego dla całej gminy (a nie dla danej kategorii obszaru).

Obszar miasta

W pierwszej kolejności dokonano delimitacji obszaru zdegradowanego dla obszaru miejskiego. Dla powyżej określonych jednostek struktury miejskiej wybrano 4 wskaźniki z dostępnej listy wskaźników stanu kryzysowego dla małych miast. Były to 3 wskaźniki ze sfery społecznej (udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze, udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze oraz udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze), a także 1 ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej (udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej danego obszaru²⁵). Obliczono je dla przyjętych jednostek analizy w mieście, a następnie, wartości wskaźników wybranych do charakterystyki stanu kryzysowego danej jednostki porównano do wartości średniej obliczonej dla całej gminy (zob. tab. 6 - 8).

Tabela 6. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym oraz osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w mieście i gminie Izbica Kujawska, wg jednostek strukturalnych, wg stanu na 31.10.2016 r.

JEDNOSTKA ANALIZY	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na danym obszarze	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Liczba ludności ogółem na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze, w %	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze, w %
Gmina ogółem	1431	564	7772	18,41	7,26
Miasto ogółem, w tym:	466	158	2662	17,51	5,94
JEDNOSTKA A	122	68	666	18,32	10,21
JEDNOSTKA B	192	49	1162	16,52	4,21
JEDNOSTKA C	152	41	834	18,23	4,92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego i M-GOPS w Izbicy Kujawskiej.

²⁵ Dla obliczenia tego wskaźnika wzięto pod uwagę definicję przestrzeni zdegradowanej ujętą w Zasadach regionalnych, a następnie pracownicy Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej dokonali inwentaryzacji takich powierzchni w gminie (miasto: obiekty opisane bliżej w dalszej części Programu - budynek b. wikliniarni, tereny b. PGR, a także budynek b. młyna przy ul. Augustowskiej oraz wspomniane już w diagnozie oraz opisane w dalszej części PR budynki znajdujące się w sołectwach: Błenna, Helenowo, Mchówek, Świszewy). Do obliczania wskaźnika przyjęto powierzchnie nieruchomości wg ewidencji gruntów i budynków prowadzonej w gminie.

Tabela 7. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w mieście i gminie Izbica Kujawska, wg jednostek strukturalnych, wg stanu na 31.10.2016 r.

JEDNOSTKA ANALIZY	Liczba bezrobotnych na danym obszarze	Liczba ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze, w %
Gmina ogółem	608	4847	12,54
Miasto ogółem, tym:	222	1763	12,59
JEDNOSTKA A	59	442	13,35
JEDNOSTKA B	96	780	12,31
JEDNOSTKA C	67	541	12,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku i Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej.

Tabela 8. Udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej danego obszaru w mieście i gminie Izbica Kujawska, wg jednostek strukturalnych, wg stanu na 31.10.2016 r.

JEDNOSTKA ANALIZY	Powierzchnia zdegradowana (ha)	Powierzchnia ogółem (ha)	Udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej danego obszaru, w %
Gmina ogółem	14,9595	13205	0,11
Miasto ogółem, w tym:	6,9364	226	3,07
JEDNOSTKA A	6,8654	52,90	12,98
JEDNOSTKA B	0,0710	93,80	0,08
JEDNOSTKA C	0,0000	79,30	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej.

Dla poszczególnych jednostek strukturalnych przeanalizowano te same wskaźniki (ich zestawienie ujęto w tab. 9). Jak już wspomniano powyżej, za **obszar zdegradowany** mogą być uznane te jednostki strukturalne w mieście, w których co najmniej 2 z 4 wybranych wskaźników przyjmują wartości mniej korzystne od średnich wartości dla gminy. Przynajmniej jednym ze wskaźników przyjmujących wartość mniej korzystną od średniej wartości dla gminy musi być wskaźnik ze sfery społecznej i przynajmniej jednym ze wskaźników przyjmujących wartość mniej korzystną od średniej wartości dla gminy musi być wskaźnik spoza sfery społecznej.

Tabela 9. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego na obszarze miasta Izbica Kujawska, wg jednostek strukturalnych, wg stanu na 31.10.2016 r.

JEDNOSTKA ANALIZY	WSKAŹNIKI SFERY SPOŁECZNEJ			WSKAŹNIK SFERY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ
	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze	Udział bezrobotnych w ludności w wieku	Udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej danego obszaru, w

	ogółem na danym obszarze, w %	środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze, w %	produkcyjnym na danym obszarze, w %	%
Gmina ogółem	18,41	7,26	12,54	0,11
JEDNOSTKA A	18,32	10,21	13,35	12,98
JEDNOSTKA B	16,52	4,21	12,31	0,08
JEDNOSTKA C	18,23	4,92	12,38	0,00

Uwaga: kolorem czerwonym oznaczono wskaźniki negatywnie odbiegające od średniej dla gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku, Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej, M-GOPS w Izbicy Kujawskiej.

Jak wynika z danych ujętych w tab. 9, powyżej określone warunki spełniła jedynie **JEDNOSTKA A**. Oprócz znaczących problemów w sferze społecznej na obszarze tym występuje jednocześnie ponadprzeciętny udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej. O nasileniu zjawisk kryzysowych w sferze społecznej najlepiej świadczy fakt, że 2 wskaźniki (tj. udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze oraz udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze) z 3 analizowanych w ramach sfery społecznej odstają od średniej dla gminy, a trzeci (tj. wskaźnik udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze) wprawdzie nie jest na poziomie mniej korzystnym niż przeciętnie w gminie, ale wśród jednostek struktury miejskiej sytuacja w analizowanym zakresie jest najgorsza. Przestrzeń zdegradowana na terenie miasta to przede wszystkim budynek d. wikliniarni przy ulicy 3 Maja oraz tereny b. PGR (ul. Narutowicza).

W jednostce A co najmniej 2 z 4 wybranych wskaźników przyjmują wartości mniej korzystne od średnich wartości dla gminy (przynajmniej jednym ze wskaźników przyjmujących wartość mniej korzystną od średniej wartości dla gminy jest wskaźnik ze sfery społecznej i przynajmniej jednym ze wskaźników przyjmujących wartość mniej korzystną od średniej wartości dla gminy jest wskaźnik spoza sfery społecznej), może zostać także uznana za **obszar zdegradowany** ze względu na jednoczesne spełnienie następujących kryteriów (wg Zasad regionalnych):

- występująca przestrzeń zdegradowana może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego,
- w odległości 1,0 km od granic przestrzeni zdegradowanej, którą zamierza się adaptować, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnym występuje wprawdzie

publiczna infrastruktura aktywizacji społecznej, jednak planowana interwencja jest uzasadniona względami społecznymi²⁶ i ma dotyczyć utworzenia infrastruktury:

- komplementarnej wobec już istniejącej,
- bezpośrednio rozszerzającej (poprzez adaptację istniejących budynków) możliwości lokalowe infrastruktury już istniejącej lub
- należącej do tej samej kategorii oraz umożliwiającej realizację zadań/aktywności tego samego rodzaju, jeśli zapotrzebowanie społeczne przekracza możliwości infrastruktury już istniejącej lub
- zastępującej infrastrukturę tego samego rodzaju likwidowaną ze względu na stan wyeksploatowania, brak funkcjonalności, niespełnianie warunków bezpieczeństwa,

c) stwierdzono przynajmniej 1 problem społeczny (w oparciu o wartość wskaźnika społecznego dla obszaru małych miast z załącznika 3 (Zasad regionalnych), negatywnie odbiegającego od średniej dla gminy).

Jak zostanie wykazane w dalszej części niniejszego dokumentu, występująca przestrzeń może zostać częściowo (1 obiekt) zaadoptowana dla celów rozwoju społecznego i będzie miała charakter komplementarny do już istniejącej infrastruktury (np. M-GOPS, przeniesienie Biblioteki Publicznej).

Obszary wiejskie

Następnym krokiem w delimitacji było sporządzenie analizy wskaźnikowej dla obszaru wiejskiego gminy. Ze względu na chęć zapewnienia bardziej przekrojowej analizy, w przypadku obszarów wiejskich zweryfikowano 3 wskaźniki społeczne (zob. tab. 10-11) oraz fakt występowania przestrzeni zdegradowanej.

Tabela 10. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego na terenach wiejskich gminy Izbica Kujawska, wg sołectw, wg stanu na 31.10.2016 r.

JEDNOSTKA ANALIZY (sołectwo)	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Liczba ludności ogółem na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze, w %
Gmina ogółem	564	7772	7,26
Sołectwa ogółem, w tym	406	5110	7,95
Augustynowo	5	189	2,65
Błenna	20	110	18,18
Błenna A	0	138	0,00
Błenna B	0	120	0,00

²⁶ Braki w zakresie infrastruktury społecznej i częściowo gospodarczej zgłaszane były w toku konsultacji społecznych – podczas warsztatów przez lokalnych liderów reprezentujących instytucje lokalne i przez mieszkańców (np. w ankietach identyfikujących problemy występujące na terytorium gminy).

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

Chociszewo	2	108	1,85
Cieplinki	2	54	3,70
Ciepliny	1	135	0,74
Długie	6	142	4,23
Gąsiorowo	3	144	2,08
Grochowiska	11	247	4,45
Helenowo	15	170	8,82
Józefowo	14	183	7,65
Kazanki	36	220	16,36
Kazimierowo	11	234	4,70
Komorowo	11	98	11,22
Mchówek	46	268	17,16
Mieczysławowo	1	35	2,86
Modzerowo	19	158	12,03
Naczachowo	10	122	8,20
Nowa Wieś	23	112	20,54
Obalki	0	77	-
Pasieka	28	245	11,43
Skarbanowo	8	137	5,84
Sokołowo	10	115	8,70
Szczakówek	8	127	11,43
Ślazewo	4	70	3,15
Śmieły	16	173	9,25
Świętosławice	3	225	1,33
Swiszewy	23	265	8,68
Tymień	8	182	4,40
Wietrzychowice	36	159	22,64
Wiszczelice	8	97	8,25
Wólka Komorowska	11	144	7,64
Zdzisławin	7	107	6,54

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej oraz M-GOPS w Izbicy Kujawskiej.

Tabela 11. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego na terenach wiejskich gminy Izbica Kujawska, wg sołectw, wg stanu na 31.10.2016 r.

JEDNOSTKA ANALIZY (sołectwo)	Liczba bezrobotnych na danych obszarze	Liczba osób w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze, w %	Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 mies. na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 mies. w ogóle bezrobotnych na danym obszarze, w %
Gmina ogółem	608	4847	12,54	225	37,01
Sołectwa ogółem, w tym:	386	3084	12,52	140	36,27
Augustynowo	10	108	9,26	6	60,00
Błenna	2	62	3,23	2	100,00
Błenna A	5	80	6,25	3	60,00
Błenna B	15	73	20,55	2	13,33
Chociszewo	7	58	12,07	2	28,57

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

Cieplinki	1	26	3,85	0	0,00
Ciepliny	6	74	8,11	4	66,67
Długie	4	77	5,19	1	25,00
Gąsiorowo	5	92	5,43	2	40,00
Grochowiska	7	141	4,96	5	71,43
Helenowo	11	109	10,09	5	45,45
Józefowo	16	122	13,11	6	37,50
Kazanki	35	144	24,31	12	34,29
Kazimierowo	20	153	13,07	10	50,00
Komorowo	11	61	18,03	4	36,36
Mchówek	34	164	20,73	9	26,47
Mieczysławowo	1	20	5,00	1	100,00
Modzerowo	12	99	12,12	4	33,33
Naczachowo	13	70	18,57	4	30,77
Nowa Wieś	9	67	13,43	4	44,44
Obałki	1	53	1,89	0	0,00
Pasieka	29	151	19,21	11	37,93
Skarbanowo	17	85	20,00	6	35,29
Sokołowo	6	73	8,22	2	33,33
Szczakówek	9	70	12,86	2	22,22
Ślazewo	11	50	22,00	2	18,18
Śmieły	13	101	12,87	4	30,77
Świętosławice	9	145	6,21	5	55,56
Świszewy	24	151	15,89	8	33,33
Tymień	10	112	8,93	3	30,00
Wietrzychowice	18	95	18,95	7	38,89
Wiszczelice	4	56	7,14	1	25,00
Wólka Komorowska	8	83	9,64	2	25,00
Zdzisławin	3	59	5,08	1	33,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku i Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej.

Dla poszczególnych sołectw posłużono się takimi samymi wskaźnikami, są one także zbliżone do wskaźników ze sfery społecznej zastosowanych dla obszaru miasta (za wyjątkiem wskaźnika udziału bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze, który w większym stopniu odzwierciedla – opisaną powyżej w uproszczonej diagnozie – sferę problemów społecznych na obszarach wiejskich, tj. nie tylko sam fakt występowania wysokiego bezrobocia, ale przede wszystkim jego długotrwałość). Wyniki przeprowadzonej analizy wskaźnikowej zaprezentowano zbiorczo w tab. 12. Wskazuje ona sołectwa, które charakteryzują się oznaczonymi na czerwono wartościami wskaźników bardziej niekorzystnymi niż średnia dla całej gminy, co – zgodnie z Zasadami regionalnymi – świadczy o pojawiających się stanach kryzysowych w poszczególnych sferach, a ich koncentracja pozwala wyznaczyć obszar zdegradowany.

Tabela 12. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego na terenach wiejskich gminy Izbica Kujawska, wg sołectw, wg stanu na 31.10.2016 r.

JEDNOSTKA ANALIZY (sołectwo)	WSKAŹNIKI SFERY SPOŁECZNEJ			Występowanie przestrzeni zdegradowanej
	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze, w %	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze, w %	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 mies. w ogóle bezrobotnych na danym obszarze, w %	
Gmina ogółem	7,26	12,54	37,01	x
Augustynowo	2,65	9,25	60,00	x
Błenna	18,18	3,23	100,00	budynek b. mleczarni
Błenna A	0,00	6,25	60,00	x
Błenna B	0,00	20,55	13,33	x
Chociszewo	1,85	12,07	28,57	x
Cieplinki	3,70	3,85	0,00	x
Ciepliny	0,74	8,11	66,67	x
Długie	4,23	5,19	25,00	x
Gąsiorowo	2,08	5,43	40,00	x
Grochowiska	4,45	4,96	71,43	x
Helenowo	8,82	10,09	45,45	zespół dworsko-parkowy wraz z budynkiem b. szkoły w Szczkowie
Józefowo	7,65	13,11	37,50	x
Kazanki	16,36	24,31	34,29	x
Kazimierowo	4,70	13,07	50,00	x
Komorowo	11,23	18,03	36,36	x
Mchówek	17,16	20,73	26,47	zespół parkowo-dworski
Mieczysławowo	2,86	5,00	100,00	x
Modzerowo	12,03	12,12	33,33	x
Naczachowo	8,20	18,57	30,77	x
Nowa Wieś	20,54	13,43	44,44	x
Obałki	-	1,89	0,00	x
Pasieka	11,43	19,21	37,93	x
Skarbanowo	5,84	20,00	35,29	x
Sokołowo	8,70	8,22	33,33	x
Szczkówek	11,43	12,86	22,22	x
Ślazewo	3,15	22,00	18,18	x
Śmieły	9,25	12,87	30,77	x
Świętosławice	1,33	6,21	55,56	x
Świszewy	8,68	15,89	33,33	obiekt b. szkoły
Tymień	4,40	8,93	30,00	x
Wietrzychowice	22,64	18,95	38,89	x
Wiszczelice	8,25	7,14	25,00	x
Wólka Komorowska	7,64	9,64	25,00	x
Zdzisławin	6,54	5,08	33,33	x

Uwaga: kolorem czerwonym oznaczono wskaźniki negatywnie odbiegające od średniej dla gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku, Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej, M-GOPS w Izbicy Kujawskiej.

Z powyższych danych wynika, że na terenie gminy występują 3 sołectwa, które charakteryzowały bardzo nasilonymi problemami społecznymi, tj. takie, w których wszystkie 3 wskaźniki ze sfery społecznej charakteryzowały się wartościami mniej korzystnymi od średniej dla gminy (Józefowo, Pasieka, Wietrzychowice) oraz aż 11 sołectw, w których 2 z 3 analizowanych wskaźników dla sfery społecznej były na poziomie mniej korzystnym dla przeciętnej dla całej gminy. Do obszarów zdegradowanych, zgodnie z przywołanymi powyżej zasadami, zaliczono jednak te sołectwa, które charakteryzowały się co najmniej dwoma wartościami analizowanych wskaźników społecznych na poziomie mniej korzystnym od średniej ich wartości dla gminy, a jednocześnie na ich terenie zidentyfikowano przestrzenie zdegradowane. Warunki te łącznie spełniły 4 sołectwa, a mianowicie: **Błenna, Helenowo, Mchówek oraz Świszewy.**

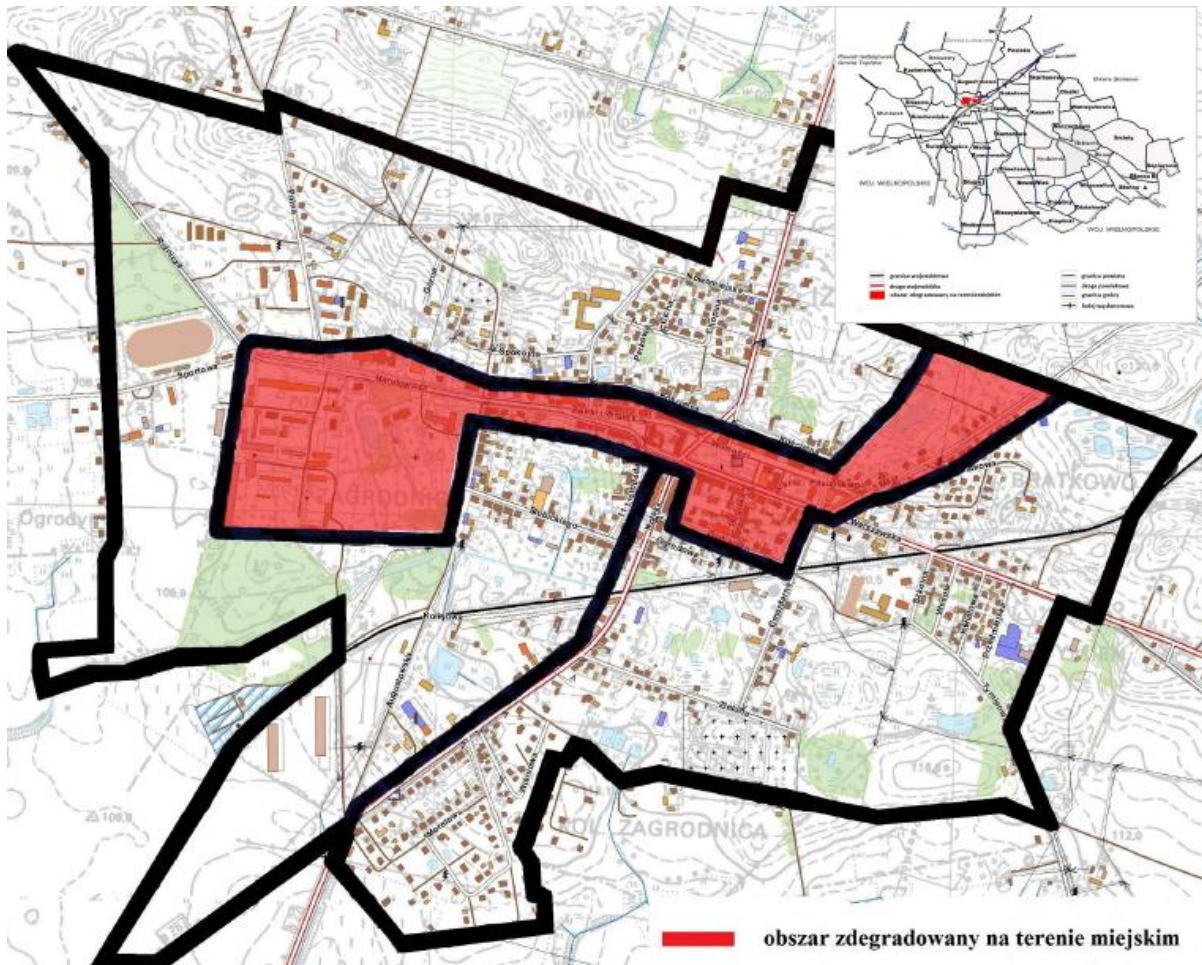
3.3. Podsumowanie i przedstawienie graficzne obszaru zdegradowanego

Biorąc pod uwagę zaprezentowane powyżej całościowe wyniki analizy wskaźnikowej zmierzającej do delimitacji obszaru zdegradowanego w gminie Izbica Kujawska, na terenie tej gminy wyróżnić można obszar zdegradowany występujący zarówno na części terytorium miasta, jak i na terenach wiejskich, a mianowicie:

- podobszar miejski stanowiący jednostkę struktury miejskiej A, obejmującą ulice: 3 Maja, Garbarską, Narutowicza, Piłsudskiego, Plac Wolności, Targową, Żwirki i Wigury;
- podobszar wiejski obejmujący terytorium 4 sołectw (Błenna, Helenowo, Mchówek, Świszewy).

Poszczególne składowe (sołectwa) obszaru wiejskiego są rozproszone (tylko dwa z sobą graniczą). Położenie oraz granice obszaru zdegradowanego na tle gminy (miasta) Izbica Kujawska przedstawiono odpowiednio na rys. 2 (podobszar miejski) i 3 (podobszar wiejski).

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

Rysunek 2. Obszar zdegradowany wyznaczony w mieście Izbica Kujawska na tle gminy

Źródło: opracowanie własne.

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

Rysunek 3. Obszar zdegradowany wyznaczony na terenach wiejskich (4 sołectwa) na tle gminy Izbica Kujawska

Źródło: opracowanie własne.

4. Obszar rewitalizacji gminy

Zgodnie z obowiązującymi w prawie i innych dokumentach stanowiących podstawy delimitacji obszarów rewitalizacji, obszar rewitalizacji może objąć całość lub część obszaru zdegradowanego i ma cechować się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, to na tym obszarze powinien być prowadzony proces rewitalizacji. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Ze względu na powyższe wymogi, kolejnym etapem analizy musi być sprawdzenie czy nie zostały przekroczone przywołane procentowe limity powierzchni i liczby ludności obszaru dla wyznaczonego w gminie Izbica Kujawska obszaru zdegradowanego, a następnie określenie planowanych celów rewitalizacji na wyznaczonym obszarze.

W tabeli 13 zaprezentowano informacje dotyczące powierzchni i liczby ludności jednostek zaliczonych do obszaru zdegradowanego na terenie gminy Izbica Kujawska w odniesieniu do wartości charakteryzujących całą gminę.

Tabela 13. Powierzchnia i liczba ludności obszaru zdegradowanego

Nazwa jednostki struktury lub sołectwa	Powierzchnia (ha)	Liczba ludności (osoby)
Gmina ogółem	13 205,00	7772
Izbica Kujawska – JEDNOSTKA A	52,90	666
Błenna	208,00	110
Helenowo	444,00	170
Mchówek	497,00	268
Świszewy	496,00	265
Obszar zdegradowany łącznie	1 697,90	1 479
Udział obszaru zdegradowanego w stosunku do całej gminy, w %	12,86	19,03
Weryfikacja limitów	12,86% < 20%	19,03% < 30%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej.

Ze względu na specyfikę zabudowy sołectw, które zostały zaliczone do obszaru zdegradowanego (oprócz Błennej, w każdym sołectwie występuje więcej niż jedna miejscowość, co oznacza rozproszenie zabudowy), wobec faktu, iż nie przekroczone ww. limitów koncentracji dla obszarów położonych w mieście i na wsi łącznie, do obszaru rewitalizacji na terenie gminy Izbica Kujawska zaliczono całość obszaru zdegradowanego

(oba podobszary). W szczególności nie zdecydowano się wyłączać żadnych powierzchni (pól uprawnych czy lasów) z obszaru sołectw, które tworzą podobszar wiejski, chociaż należy mieć na względzie, iż sam proces rewitalizacji przebiegać będzie wyłącznie na obszarach zamieszkanym.

Kolejnym etapem jest określenie celów, jakie będą przyświecać procesowi rewitalizacji na obszarze rewitalizacji, ze względu na specyfikę i potrzeby obszaru wyznaczonego w mieście Izbica Kujawska i na terenach wiejskich (4 sołectwa), musi to zostać dokonane odrębnie dla tych dwóch podobszarów. Celem rewitalizacji na terenie miasta będzie **adaptacja przestrzeni zdegradowanej na potrzeby społeczne związane z aktywizacją społeczno-gospodarczą mieszkańców**. Niezbędnym etapem wytworzenia infrastruktury będzie - planowana jako projekt zintegrowany - inwestycja Gminy w modernizację budynku dawnej wikliniarni, natomiast za prowadzone w niej działania tzw. miękkie odpowiedzialne będą przede wszystkim jednostki gminne (częściowo i na późniejszym etapie realizacji Programu wsparcia udzielą istniejące w gminie oraz nowopowstałe lokalne organizacje pozarządowe, których aktywność zostanie podniesiona poprzez zaoferowanie im wsparcia w ramach realizowanych projektów rewitalizacyjnych). Celem realizacji najlepiej odpowiadającym specyfice podobszaru obejmującego tereny wiejskie został wybrany cel oznaczony w Zasadach regionalnych jako D, tj.: **zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej**. Jest to wybór uzasadniony ze względu na fakt, iż w wybranych sołectwach jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- a) wykazują one wyższe od przeciętnej w gminie wskaźnik osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej (por. wartości wskaźnika „udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze”),
- b) lokalny samorząd może wykazać udokumentowane zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących, np. przez sektor NGO (odzwierciedlają to konsultacje z LGD „Dorzecza Zgłowiączki” i innymi organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy – jednostkami OSP, KGW itp.).

Dodać należy, że na terenie każdego z sołectw tworzących podobszar rewitalizacji na terenach wiejskich znajdują się przestrzenie zdegradowane, jednak ze względu na fakt, iż nie wszystkie nieruchomości stanowią własność gminy, a dodatkowo działania infrastrukturalne

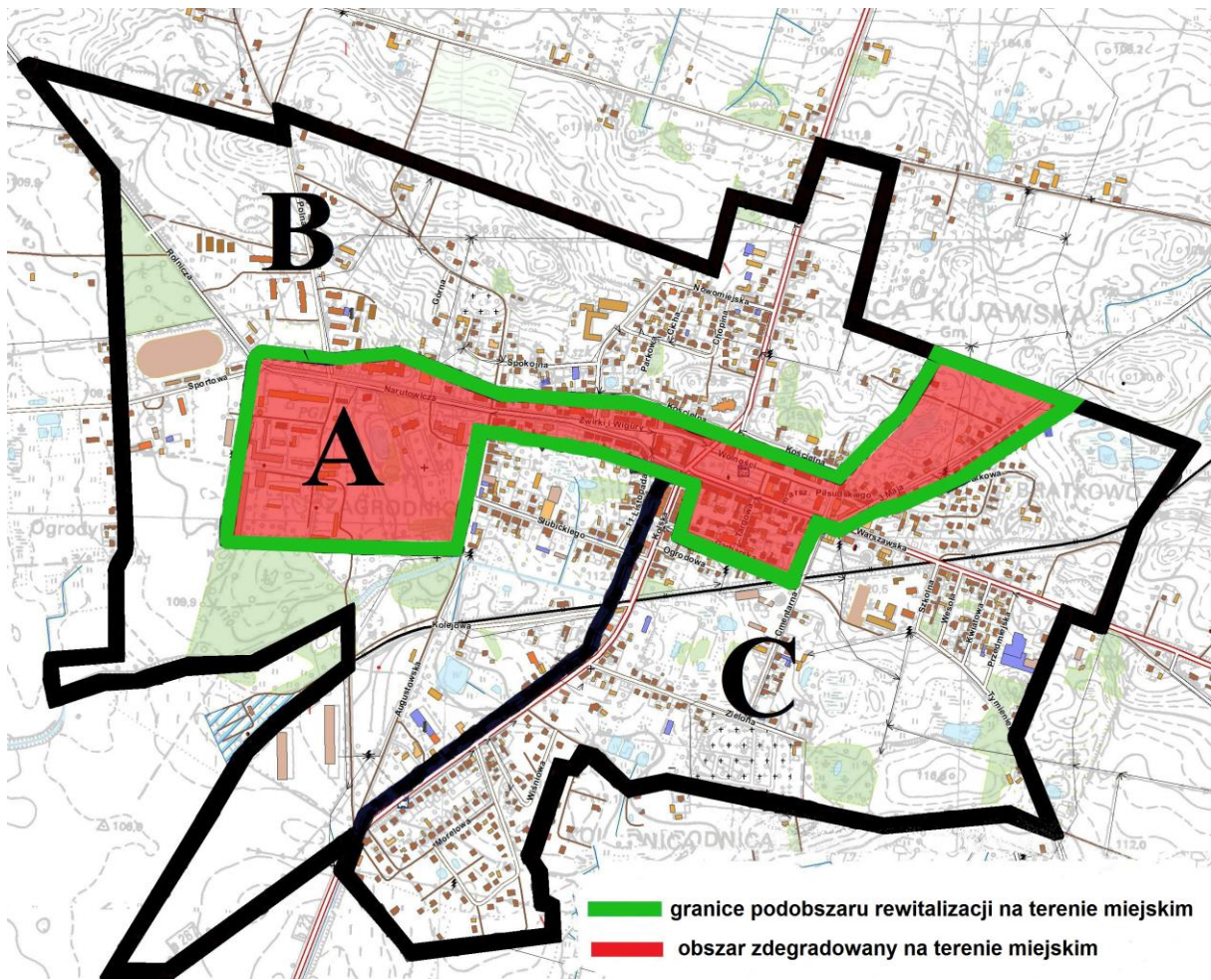
(remonty, adaptacje) wymagają znaczących nakładów finansowych, w niniejszym Programie nie zostały określone cele związane z adaptacją przestrzeni zdegradowanej na potrzeby społeczne²⁷ czy gospodarcze (brak projektów rewitalizacyjnych w tym zakresie za wyjątkiem rozpoznawania możliwości przez Gminę dla utworzenia dziennego domu pobytu w b. szkole w Szczkowie). Zauważyć należy, że na ewentualną możliwość późniejszej realizacji tych ambitnych i wymagających zadań o charakterze infrastrukturalnym, pośrednio wpłynie przeprowadzenie zajęć aktywizujących (np. poprawa przedsiębiorczości i kompetencji mieszkańców może wpłynąć na pojawienie się inwestorów z sektora biznesu, którzy zaadaptują te przestrzenie na cele gospodarcze, czy też zwiększenie integracji i partycypacji społecznej pozwoli wyzwolić potencjał dla ich wykorzystania społecznego).

W związku z określeniem dwóch powyżej wskazanych celów rozłącznie dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego dla miasta i terenów wiejskich, potwierdzona zostaje zasadność wyróżnienia na terenie gminy 2 podobszarów rewitalizacji - podobszaru położonego w mieście Izbica Kujawska (obejmującego w całości wyznaczoną jednostkę struktury przestrzeni miejskiej A) oraz podobszaru obejmującego tereny wiejskie, tj. 4 sołectwa (rozproszone i nie zawsze z sobą graniczące oraz obejmujące szereg miejscowości²⁸: Błenna, Helenowo, Mchówek, Świszewy).

Na rys. 4 oraz 5 wskazano obu podobszarów (wyznaczonego w mieście oraz na terenach wiejskich) rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego w gminie Izbica Kujawska. Granice i powierzchnia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji są tożsame.

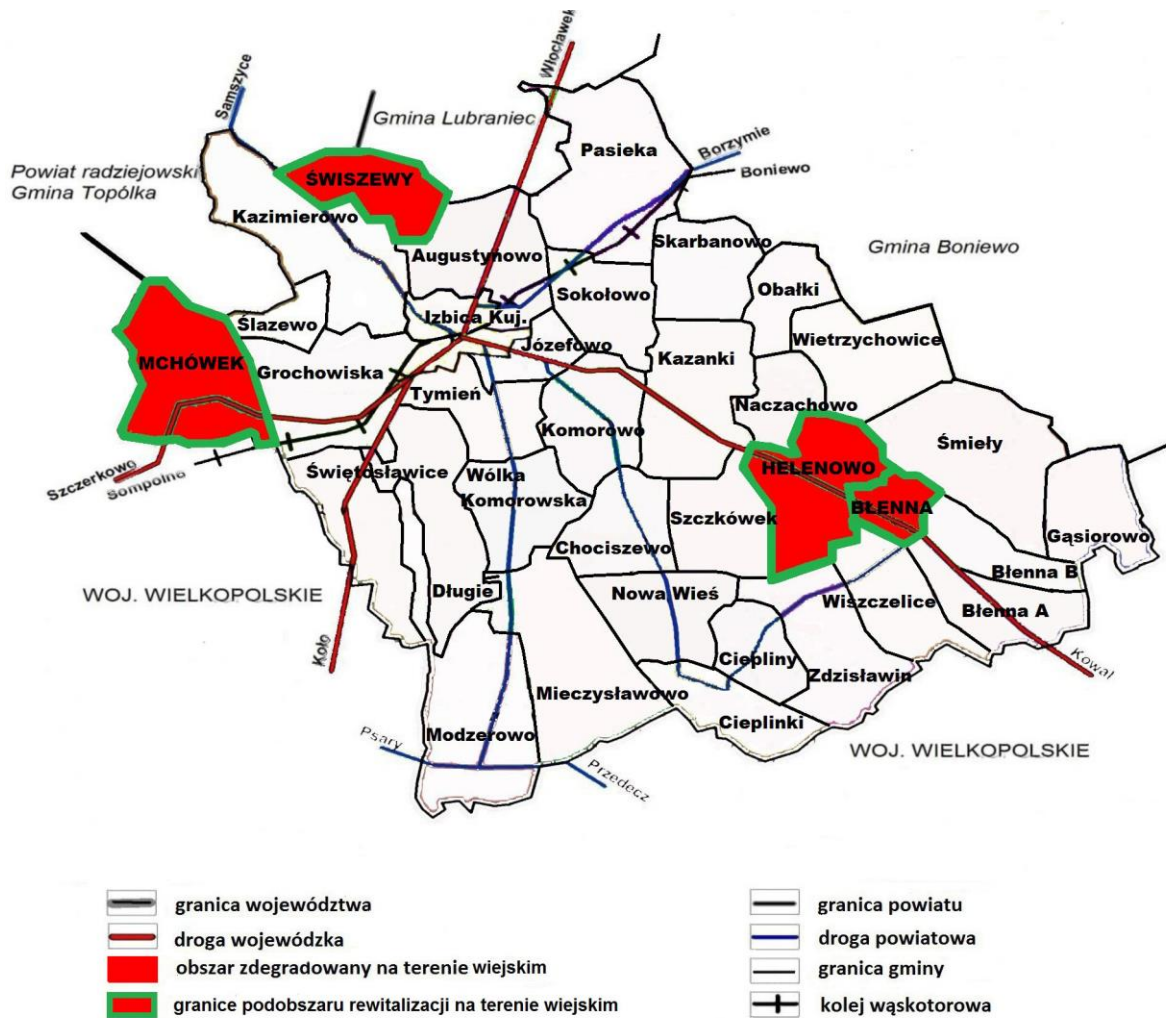
²⁷ Na podobszarze wiejskim brak jest w pełni dostosowanych obiektów do prowadzenia projektów aktywizacji społecznej, jednak przewidziane w Programie zaadaptowanie na te cele pomieszczeń OSP w 3 sołectwach pozwoli zrealizować cele Programu w odniesieniu do 4 sołectw wchodzących w skład obszaru rewitalizacji, a pociągnie za sobą nieporównanie niższe koszty (przebudowy czy remontu; a w dłuższym okresie – ze względu na wielkość przestrzeni zdegradowanych – także utrzymania obiektów).

²⁸ Zob. poniżej diagnoza szczegółowa podobszaru.

Rysunek 4. Granice obszaru rewitalizacji na tle obszaru zrewitalizowanego w gminie Izbica Kujawska – podobszar miejski

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 5. Granice obszaru rewitalizacji na tle obszaru zrewitalizowanego w gminie Izbica Kujawska – podobszar wiejski

Źródło: opracowanie własne.

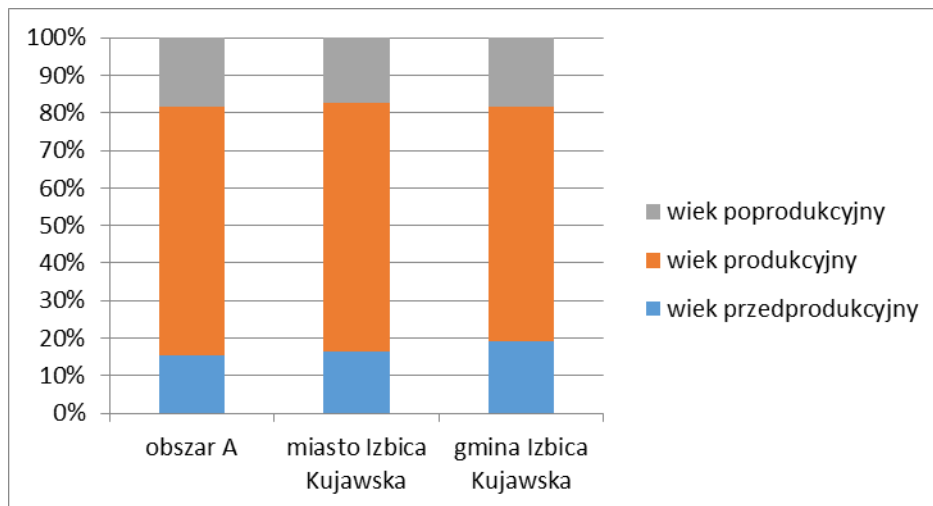
5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

5.1. Szczegółowa diagnoza podobszaru miejskiego

Podobszar rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska²⁹ zajmuje 52,9 ha (co stanowi 23,4% powierzchni miasta i 0,4% powierzchni gminy) i obejmuje centrum miasta (ulice: 3 Maja, Garbarską, Narutowicza, Piłsudskiego, Plac Wolności, Targową, Żwirki i Wigury), w którym zlokalizowanych jest najwięcej obiektów handlowo-usługowych (np. bank) i użyteczności publicznej służących mieszkańcom całej gminy, w tym m. in. Urząd Miejski (ul. Piłsudskiego 32), Biblioteka Publiczna czy wspomniany już powyżej M-GOK (ul. Narutowicza 63).

Sfera społeczna

Podobszar miejski rewitalizacji zamieszkuje 666 osób, co stanowi 25% mieszkańców miasta i 8,5% mieszkańców gminy Izbica Kujawska. W strukturze wiekowej mieszkańców stosunkowo duży udział (zob. wyk. 1) stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym (18,3%). Wartość ta wskazuje na sytuację nieco korzystniejszą niż średnio w gminie (18,4%), ale mniej korzystną niż średnio w mieście (17,5%), i jest to najmniej korzystny wynik wśród wszystkich wydzielonych jednostek struktury miejskiej.

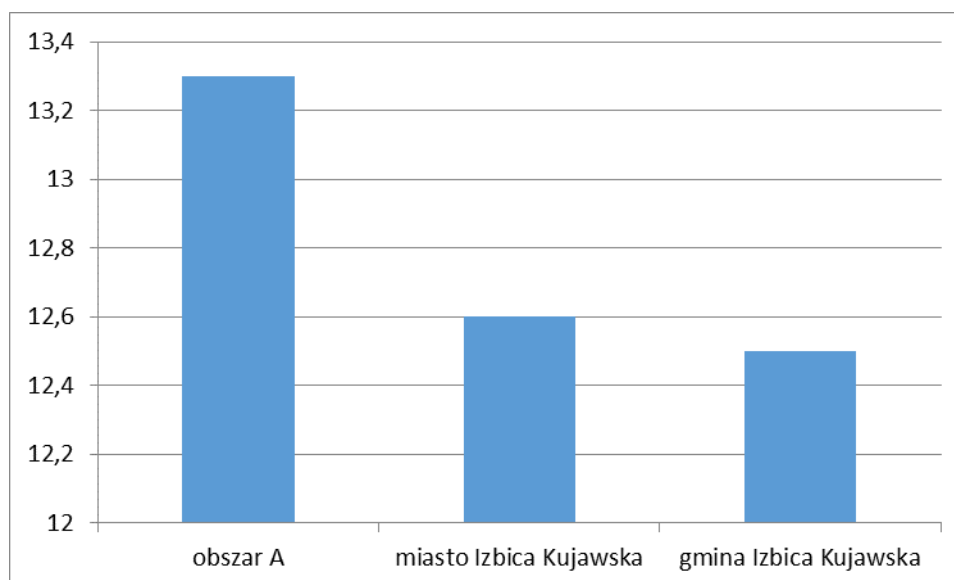

Wykres 1. Struktura wieku ludności wg grup ekonomicznych, stan na 31.10.2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Izbicy Kujawskiej.

²⁹ Wszystkie dane, jeśli nie wskazano inaczej, pochodzą z Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej i odzwierciedlają stan na 31.10.2016 r. (tożsamy jak przy sporządzeniu analizy wskaźnikowej wykorzystanej do delimitacji obszaru rewitalizacji).

Obszar charakteryzuje się stosunkowo wysokim bezrobociem zarówno na tle miasta, jak i gminy (zob. wyk. 2). Wśród osób w wieku produkcyjnym 13,3% jest osobami bezrobotnymi, podczas gdy średnio w mieście jest to 12,6%, a średnio w gminie 12,5%.

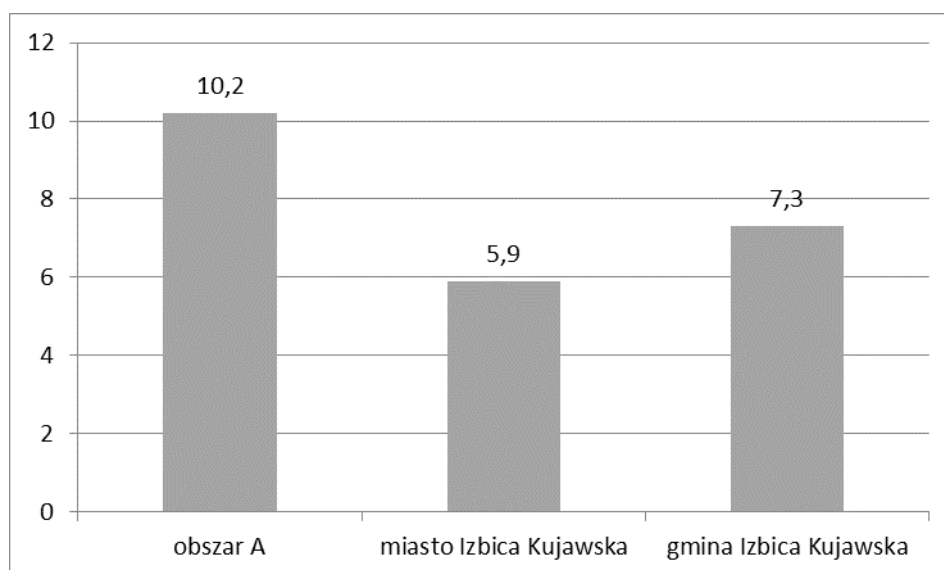

Wykres 2. Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (w %), stan na 31.10.2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku.

Dodatkowy problem stanowi fakt, iż wśród osób bez pracy, aż 42,4% to osoby pozostające bez pracy ponad 24 miesiące, a wartość ta jest znacznie mniej korzystna niż średnio w mieście (38,3%) i średnio w gminie (37%).

Powyższa sytuacja ta przekłada się na niski poziom materialny mieszkańców obszaru – ponad 10% mieszkańców korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej (zob. wyk. 3) i jest to wartość wyższa zarówno pod względem średniej dla miasta (5,9%), jak i średniej dla gminy (7,3%).

Wykres 3. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności (%), stan na 31.10.2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej.

W mieście, w tym częściowo w obszarze rewitalizacji, znajduje się zaplecze infrastrukturalne i instytucjonalne dla działalności społecznej. Wszystkie jednostki oświatowe, w tym zapewniający możliwość kształcenia na poziomie średnim w gminie Zespół Szkół im. Jana Kasprowicza w Izbicy Kujawskiej (w którego skład wchodzi: Liceum Ogólnokształcące, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Technikum 4-letnie oraz Liceum dla dorosłych) są zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji. Przeorganizowane zgodnie ze zreformowanym systemem, 2 szkoły podstawowe w granicach swych obwodów³⁰ obejmą tereny wchodzące do obszaru rewitalizacji (podkreślone w tekście):

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Izbicy Kujawskiej, ul. Tymieniecka 1 (w granicach jej projektowanego obwodu znalazły się ulice położone w mieście: Bratkowa, Cmentarna, Garbarska, Kolska, Kościelna nr 1-23, Kwiatowa, 3 Maja, Marszałka Piłsudskiego, Morelowa, Ogrodowa, Plac Wolności, Przedmiejska, Szkolna Targowa, Toruńska, Tymieniecka, Warszawska, Wesoła, Wiśniowa, Zielona oraz miejscowości: Augustynowo od nr 23, Chociszewo, Chotel, Długie, Długie Parcele, Gaj Stolarski, Grochowiska, Józefowo, Kazanki, Komorowo, Mchówek, Mieczysławowo,

³⁰ W związku z wygaszaniem gimnazjów przedstawiono stan projektowany na 1 stycznia 2019 r. zgodnie z Projektem planu sieci publicznych ośmioletnich szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Izbica Kujawska (Załącznik nr 3 do uchwały Nr XXX/183/17 Rady miejskiej w Izbicy Kujawskiej z dnia 30 marca 2017 r.).

Modzerowo, Nowa Wieś, Obałki, Pasieka, Podtymień, Pustki, Skrabanowo, Słubin, Sokołowo, Śmielnik, Świętosławice, Tymień, Wólka Komorowska, Zaborowo);

- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Gen. Augustyna Słubickiego w Izbicy Kujawskiej, ul. Nowomiejska 3 (w granicach jej projektowanego obwodu znalazły się ulice położone w mieście: Augustowska, Chopina, Cicha, Generała Słubickiego, Górna, Kolejowa, Kościelna od nr 24, 11 Listopada, Narutowicza, Nowomiejska, Parkowa, Polna, Rolnicza, Spokojna, Sportowa, Żwirki i Wigury oraz miejscowości: Augustynowo nr 1-22, 37, 48, Hulanka, Kazimierowo, Martanowo Folwark, Podhulanka, Ślazewo, Świszewy, Świszewy Kolonia, Zdrojówka, Zakręty).

Pod względem obsługi policji obszar rewitalizacji gminy Izbica Kujawska (w całości) należy do Posterunku Policji w Izbicy Kujawskiej. Obsada posterunku (9 policjantów) jest wystarczająca do zapewnienia bezpieczeństwa na tymże terenie, choć zwiększenie etatów pozwoliłoby na utworzenie jednostki całodobowej. Przedmiotowy obszar nie wykazuje się wyższym poziomem przestępczości niż średnio w gminie (dodatkowo, stan bezpieczeństwa poprawił się ostatnio poprzez zamontowany monitoring wizyjny na Placu Wolności), jedynie w toku badania ankietowego mieszkańcy sygnalizowali sporadycznie występujące w przestrzeni publicznej obszaru problem picia alkoholu (zauważalna obecność osób pod wpływem alkoholu lub spożywających alkohol co może być wytłumaczone lokalizacją w pobliżu miejsc sprzedaży).

Mieszkańcy obszaru wykazują chęć zmiany swojej sytuacji materialnej (bezrobocie i wysokie uzależnienie od pomocy społecznej), w tym chęć uczestnictwa w zajęciach aktywizacyjnych. Jednak na przedmiotowym obszarze brakuje nowoczesnych obiektów, gdzie można by prowadzić zajęcia aktywizacyjne. W granicach podobszaru rewitalizacji nie znajdują się żadne obiekty sportowe, funkcjonują jedynie wspomniane już obiekty kulturalne: Biblioteka Publiczna i M-GOK. Stopień ich wykorzystania i stan nie pozwala na znaczącą poprawę oferty aktywizacji i integracji społecznej w gminie, istnieje więc konieczność ich modernizacji (remonty, przebudowy, doposażenie) oraz zapewnienia dodatkowej infrastruktury dostosowanej do lokalnych potrzeb. Potrzebne jest również zapewnienie możliwości połączenia funkcji społecznej oraz gospodarczej (brak jest sali konferencyjno-szkoleniowej, pomieszczeń dla organizacji pozarządowych).

Ostatni ze wspomnianych powyżej elementów wynika z faktu, iż miasto Izbica Kujawska, w tym jednostka, która znalazła się w podobszarze rewitalizacji wyznaczonym na

tego terenie, jest miejscem szczególnej koncentracji aktywności lokalnych organizacji pozarządowych (choć - z reguły - ich działalność obejmuje całą gminę, zarówno więc podobszar miejski jak i wiejski rewitalizacji, niezależnie od faktu, czy siedziba gminy zlokalizowana jest w granicach obszaru rewitalizacji). Wymienić należy następujące organizacje:

- Stowarzyszenie Ziemia Izbicka w Izbicy Kujawskiej (siedziba stowarzyszenia znajduje się na ul. Tymienieckiej 12, tj. poza obszarem rewitalizacji);
- Stowarzyszenie Środowisk, Twórców i Animatorów Kultury Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej (siedziba: ul. Narutowicza 63);
- Stowarzyszenie Osób i Rodzin Osób Niepełnosprawnych oraz Rodzin Patologicznych „Życzliwe serce” w Izbicy Kujawskiej (siedziba stowarzyszenia znajduje się na ul. Sportowej 1A, tj. poza obszarem rewitalizacji).
- Stowarzyszenie Idea Młodych (siedziba stowarzyszenia znajduje się na ul. Polnej 3/21, tj. poza obszarem rewitalizacji).

Ponadto, na terenie podobszaru miejskiego rewitalizacji funkcjonują (choć nie zawsze posiadają tu swoją siedzibę) inne podmioty prowadzące działania aktywizacji społecznej na terenie całej gminy, przykładowo:

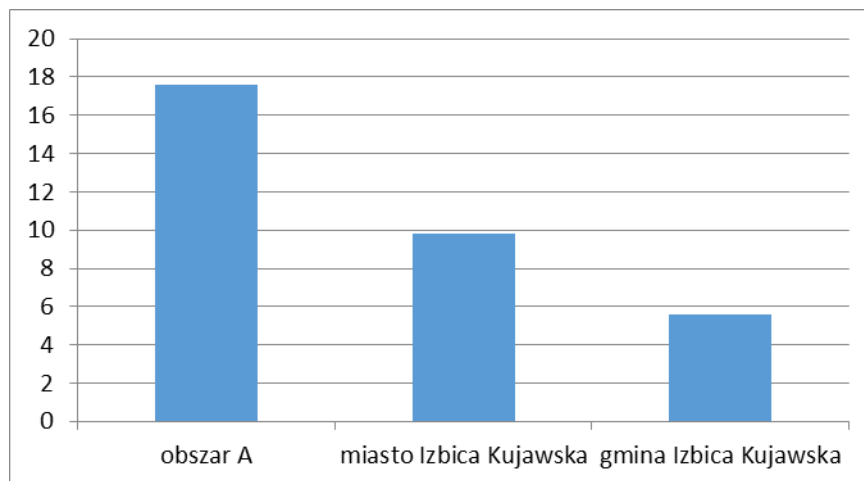
- wspomniana powyżej Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich w Izbicy Kujawskiej (prowadząca również zespół „Izbiczanki”);
- Klub Turystyki Rowerowej Horyzont (stanowiący Włocławski Oddział PTTK);
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów (Koło nr 3 w Izbicy Kujawskiej);
- Związek Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych (Koło w Izbicy Kujawskiej);
- Izbicki Oddział Kujawsko-Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku;
- OSP w Izbicy Kujawskiej.

W gminie brak jest czasopisma lokalnego, ale wydawane jest czasopismo parafialne pn. MATEUSZ (Parafia pw. WNMP w Izbicy Kujawskiej). O gminie informuje też bezpłatne czasopismo powiatowe TUI TERAZ. GAZETA WŁOCŁAWKA I POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO (jest to miesięcznik o nakładzie ok. 17 tys. egzemplarzy).

Na terenie gminy odbywają się cykliczne znaczące imprezy kulturalne i sportowe, z których jedna organizowana jest na terenie podobszaru rewitalizacji wyznaczonego w mieście („Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej „Mikrofon dla Najmłodszych” w M-GOK).

Sfera gospodarcza

Jednostkę A charakteryzuje stosunkowo wysoka aktywność zawodowa, liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 17,5%, ale należy nadmienić, iż jest to centrum miasta, gdzie siedzibę ma większość wszystkich podmiotów gospodarczych miasta. Oznacza to również, że – podobnie jak na terenie gminy – w podobszarze rewitalizacji brak znaczących inwestorów, niewiele jest także podmiotów gospodarczych większych niż mikroprzedsiębiorstwa.

Wykres 4. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, stan na 31.10.2016 r.

Źródło: jak wyk. 1.

W obszarze tym znajduje się Plac Wolności pełniący funkcję centrum miasta, na którym działalność swą prowadzą 34 podmioty gospodarcze osób fizycznych, co stanowi 43,6% wszystkich podmiotów tego typu w jednostce A i blisko 20% podmiotów tego typu w mieście.

Obszar ten nie jest wykorzystywany w turystyce i rekreacji, nie ma tu terenów rekreacyjnych ani znaczących atrakcji turystycznych (jedynie wśród zabytków wymienić można – kościół i budynek b. wikliniarni wpisany również do ewidencji zabytków a stanowiący obecnie przestrzeń zdegradowaną) mogących stanowić podstawę do rozwoju gospodarki turystycznej.

Obecnie nie funkcjonują tu żadne instytucje otoczenia biznesu (IOB), a także brakuje obiektu, który byłby w pełni dostosowany do pełnienia (choć częściowo) funkcji promocji biznesu (konferencje, targi, szkolenia). Lukę w tym zakresie mogłaby wypełnić inwestycja zrealizowana w budynku dawnej wikliniarni. Obiekt ten (po rewitalizacji) odpowiadać powinien współczesnym standardom, także potrzebom przedsiębiorców, mógłby więc być miejscem dla działań szkoleniowych podejmowanych na rzecz poprawy przedsiębiorczości i kompetencji mieszkańców na rynku pracy (a możliwe, że nawet stać się impulsem do rozpoczęcia działalności w gminie przez IOB).

Sfera środowiskowa

Na przedmiotowym terenie (podobnie jak w przypadku całej gminy) nie zdiagnozowano znaczących problemów mieszczących się w sferze środowiskowej. Stan środowiska jest dobry, choć pogorszeniu ulega w okresie zimowym, co jest związane z emisją niską – wykorzystywaniem do opalania niewłaściwych materiałów, a także z ruchem samochodowym po ulicach miejskich, głównie drodze wojewódzkiej.³¹

Na przedmiotowym obszarze nie występują obszary/obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody.³² Zgodnie z mapami glebowymi³³ obszar w zdecydowanej większości jest terenem zabudowanym (TZ), a tylko w bardzo niewielkim fragmencie (wzdłuż ul. 3 Maja) terenem o glebach brunatnych kwaśnych lub glebach rdzawych (Bw) i glebach brunatnych właściwych (B), oraz fragmentarycznie (południowa część ul. Narutowicza) terenem leśnym (Ls).³⁴

Sfera funkcjonalno-przestrzenna i techniczna

Analizując wyposażenie obszaru w infrastrukturę stwierdzić należy, że jest on wyposażony w sieć kanalizacyjną (która biegnie wzdłuż głównych ulic, tj. 3 Maja, Garbarskiej, Narutowicza i pozostałych ulic miejskich), sukcesywnie przyłączane są niej kolejne budynki. Obszar wyposażony jest także w sieć wodociągową, do której przyłączone są niemal wszystkie budynki. Obszar wyposażony jest w sieć gazową, która biegnie wzdłuż głównych ulic, tj. Piłsudskiego, Żwirki i Wigury, Narutowicza, Polnej.

³¹ Jest to sfera problemowa objęta obowiązującym Planem Gospodarki Niskoemisyjnej.

³² Występują natomiast obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – kościół ewangelicki zlokalizowany przy ul. Narutowicza oraz wpisany do ewidencji zabytków budynek b. wikliniarni przy ul. 3 Maja.

³³ Mapy glebowe: [wloclawek.geoportal2.pl].

³⁴ Podobnie, zgodnie z mapą ewidencji gruntów przedmiotowy obszar w zdecydowanej większości jest terenem zabudowanym (B) i tylko fragmentarycznie (wzdłuż ul. 3 Maja) terenem rolnym (R IVb, RVI) i fragmentarycznie (południowa część ul. Narutowicza) terenem leśnym (Ls) - zob. mapy użytkowania gruntów: [wloclawek.geoportal2.pl].

W obszarze nie występują ścieżki rowerowe, z racji ścisłej zabudowy w obszarze ich budowa jest utrudniona. Wszystkie drogi zlokalizowane w przedmiotowym obszarze mają nawierzchnię utwardzoną, jednak ich stan jest zróżnicowany, część wymaga remontów (podobnie jak chodniki).

Obszar jednostki A charakteryzuje zabudowa mieszkaniowa jedno- i wielorodzinna zlokalizowana na stosunkowo małych działkach; zabudowa usługowa, w mniejszym stopniu produkcyjna. Centralną część przedmiotowego terenu stanowi Plac Wolności, tj. plac miejski zagospodarowany zielenią urządzoną i małą architekturą. Stan techniczny zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w przedmiotowym obszarze jest zróżnicowany. Nowe budynki konstruowane są zgodnie z obowiązującymi standardami budowlanymi, stąd odznaczają się dobrym stanem technicznym, w tym w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska. Część zabudowy to jednak zabudowa powstała przed rokiem 1990 i odznacza się słabym stanem technicznym, w tym brakiem łazienek, używaniem azbestu jako pokryć dachowych – wymaga remontów i dostosowania do obowiązujących standardów.

Jak już wspomniano, na tym obszarze są zlokalizowane obiekty (przestrzenie) zdegradowane, w tym budynki po b. PGR (zob. foto 1) zlokalizowane przy ul. Narutowicza (w najbliższym czasie planowana jest przebudowa tej ulicy, jednak Gmina nie ma obecnie możliwości rewitalizacji i wykorzystania budynków po b. PGR) oraz budynek b. wikliniarni zlokalizowany przy ul. 3 Maja 1 (zob. foto 2 i 3) oraz.

Foto 1. Obszar po b. PGR zlokalizowany w mieście Izbica przy ul. Narutowicza

Fot. E. Sulczyńska

Foto 2. Widok zewnętrzny budynku b. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej

Fot. E. Sulczyńska

Foto 3. Widok wewnętrzny budynku b. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej

Fot. E. Sulczyńska

Budynek dawnej wikliniarni (funkcjonującej do lat 1980-tych i należącej wówczas do GS) stanowi przestrzeń, która może i powinna być efektywnie wykorzystywana na funkcje aktywizacji społeczno-gospodarczej³⁵. Budynek będący obecnie własnością Gminy do początku lat 1990. był siedzibą hurtowni budowlanej, a potem sporadycznie był wykorzystywany na cele magazynowe (w latach 2012-2013 sklep rolniczy, później magazyn narzędzi lekkich dla pracowników robót publicznych zatrudnionych przez Urząd Miejski w Izbicy Kujawskiej). Obecnie nieużytkowany, znajduje się w złym stanie technicznym.³⁶ Budynekowi może zostać nadana (przy założeniu współfinansowania ze środków UE) nowa funkcja (planowane jest dostosowanie budynku do pełnienia funkcji społecznych, np. organizacji zajęć i szkoleń, a nawet utworzenia swoistego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej, tj. zapewnienie siedziby dla organizacji pozarządowych funkcjonujących i powołanych w gminie, wyposażonego m. in. w salę konferencyjną i inne sale wraz z zapleczem socjalnym – por. listę projektów niniejszego Programu). W budynku mogłaby również znaleźć swą nową lokalizację Biblioteka Publiczna, której dotychczasowa siedziba nie pozwala na rozwinięcie działalności. Dodatkowym efektem byłoby „zwolnienie” powierzchni, co pozwoliłoby na jej zagospodarowanie na inne cele społeczne, a mianowicie - ze względu na fakt, iż przylega ona do obecnego przedszkola - możliwa byłaby rozbudowa placówki i utworzenie kolejnego oddziału (co jest niezbędne ze względu na wykorzystanie istniejących miejsc w 100% podczas gdy mieszkańcy nadal zgłaszają potrzeby w tym zakresie). Podkreślić należy również, że w obecnym kształcie powyższy obiekt, położony przy jednej z głównych ulic miasta, w sąsiedztwie Urzędu Miejskiego, stanowi istotny czynnik obniżający konkurencyjność miasta (miasto, a szczególnie samo jego centrum stanowi wizytówkę całej gminy, np. w stosunku do inwestorów, turystów).

Ww. projekt wpisuje się w bieżącą politykę władz lokalnych nakierowaną na poprawę estetyki i stanu technicznego budynków w przestrzeni publicznej centrum miasta stanowiącego podobszar rewitalizacji (np. dokonano remontu i termomodernizacji budynku Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej), a także bezpieczeństwa (wspomniane już powyżej zamontowanie monitoringu wizyjnego na Pl. Wolności). Wciąż jednak istnieją znaczące potrzeby inwestycyjne na tym terenie dotyczące innych budynków użyteczności publicznej, np. remontu wymaga również budynek M-GOK (zob. lista projektów uzupełniających) oraz

³⁵ Ze względu na powierzchnię oraz stan, w perspektywie realizacji niniejszego Programu brak jest zarówno środków finansowych, jak i zastosowania dla rewitalizacji terenów po b. PGR. W perspektywie realizacji Programu planowany jest jedynie remont ulicy Narutowicza.

³⁶ Gmina co roku ponosi koszty związane z jego zabezpieczaniem, np. w 2016 r. zgodnie ze sprawozdaniem w wykonania budżetu była to kwota 1.960,65 zł za wykonanie zabezpieczenia dachu [http://www.edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/WDU_C/2017/2005/akt.pdf].

przyszkolne sale gimnastyczne. Część z potrzeb w tym zakresie zaspokoją przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Podsumowanie

Tabela 14 przedstawia zbiorczo problemy oraz potencjał analizowanego podobszaru rewitalizacji wyznaczonego w mieście Izbica Kujawska we wszystkich sferach łącznie.

Tabela 14. Problemy i potencjały rozwojowe podobszaru rewitalizacji wyznaczonego na obszarze miejskim

PROBLEMY	POTENCJAŁY
<ul style="list-style-type: none"> • stosunkowo wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym, starzenie się społeczeństwa, • wysoki udział osób bezrobotnych, w tym także długotrwale bezrobotnych, • wysokie uzależnienie mieszkańców od pomocy społecznej, • brak infrastruktury dostosowanej do rosnących potrzeb aktywizacji społeczno-gospodarczej, • występowanie w obszarze przestrzeni zdegradowanych obniżających estetykę centrum miasta oraz wizerunek całej gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • relatywnie dobra aktywność społeczna i obecność organizacji pozarządowych, • relatywnie wysoki poziom przedsiębiorczości, • dobry stan środowiska przyrodniczego i relatywnie dobra dostępność komunikacyjna, • występowanie obiektów/przestrzeni (obecnie zdegradowanych) mogących - po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych - stanowić bazę dla podejmowanych na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji działań aktywizacyjnych, w tym służących rozwojowi już funkcjonujących i nowych organizacji pozarządowych.

Źródło: opracowanie własne.

5.2. Szczegółowa diagnoza podobszaru wiejskiego

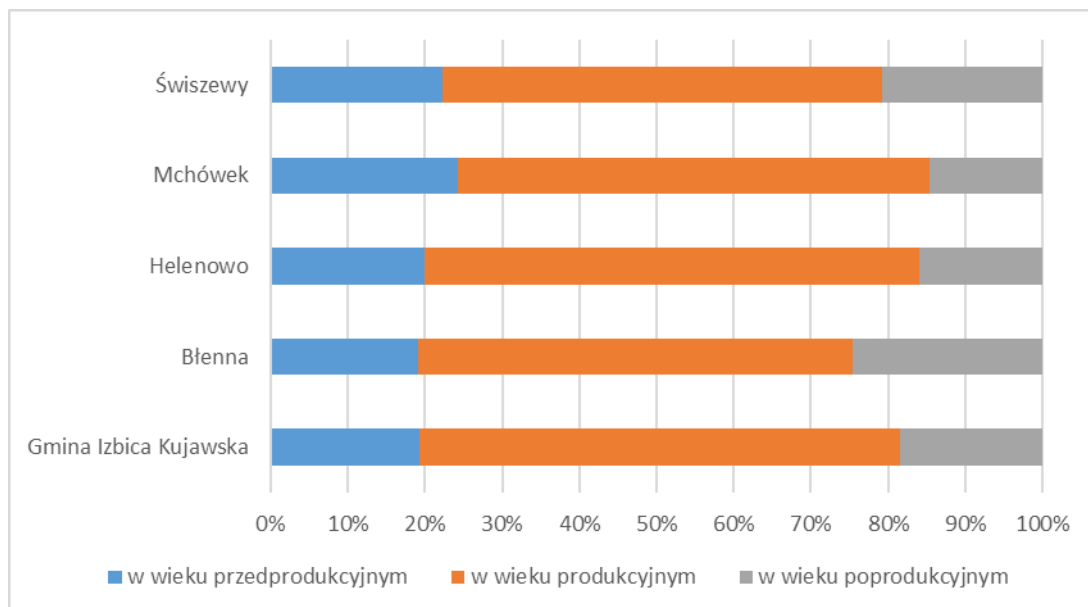
Podobszar rewitalizacji w terenie wiejskim gminy Izbica Kujawska obejmuje cztery sołectwa zlokalizowane w różnych częściach gminy: sołectwa Błenna i Helenowo we wschodniej części, Świszewy w północnej i Mchówek w zachodniej. Sołectwa: Mchówek i Świszewy są sołectwami granicznymi i oprócz sołectw gminy Izbica Kujawska graniczą z innymi gminami: sołectwo Świszewy z gminą Lubraniec i gminą Topólka (powiat radziejowski), sołectwo Mchówek z gminą Topólka (powiat radziejowski), gminą Babiak (powiat kolski, woj. wielkopolskie).

Sołectwo Błenna obejmuje jedną miejscowość o tej samej nazwie, pozostałe składają się z większej liczby miejscowości, a mianowicie: Helenowo obejmuje miejscowości: Dębianki, Helenowo i Szczkowo; Mchówek składa się z miejscowości Mchówek i Pustki, a Świszewy - Martanowo Folwark, Świszewy, Zakręty oraz Zdrojówka.

Pod względem powierzchni największe jest sołectwo Świszewy (496 ha), najmniejsze zaś Błenna (208 ha), pod względem liczby ludności, największe sołectwo to Mchówek (268 osób), a najmniejsze to Błenna (110 osób). Sołectwa różnią się nieznacznie między sobą gęstością zaludnienia, która wynosi od 38,3 os./km² w sołectwie Helenowo do 53,9 os./km² w sołectwie Mchówek (każdym z sołectw jest jednak niższa niż średnia dla gminy 58,9 os/k²).

Sfera społeczna

Podobszar rewitalizacji wyznaczony na terenach wiejskich gminy Izbica Kujawska charakteryzuje się niekorzystną strukturą wiekową ludności. Średnio w gminie wskaźnik obciążenia demograficznego³⁷ wynosi 60,3%, natomiast w trzech z czterech przedmiotowych sołectw wynosi on wysoko powyżej średniej dla gminy, tj. 77,4% w sołectwie Błenna, 75,5% w sołectwie Świszewy, 63,4% w sołectwie Mchówek. Tylko w sołectwie Helenowo ww. wskaźnik kształtuje się na niższym poziomie niż średnio w gminie i wynosi 56%. Dwa spośród czterech sołectw objętych obszarem rewitalizacji odznaczają się wysokim udziałem osób starszych wśród mieszkańców. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosi w nich wysoko powyżej średniej dla gminy (18,4%), są to: sołectwo Błenna 24,5%, sołectwo Świszewy 20,7%. Dwa pozostałe sołectwa odznaczają się ww. wskaźnikiem poniżej średniej dla gminy – Helenowo 15,9%, Mchówek 14,5% (zob. wyk. 5).

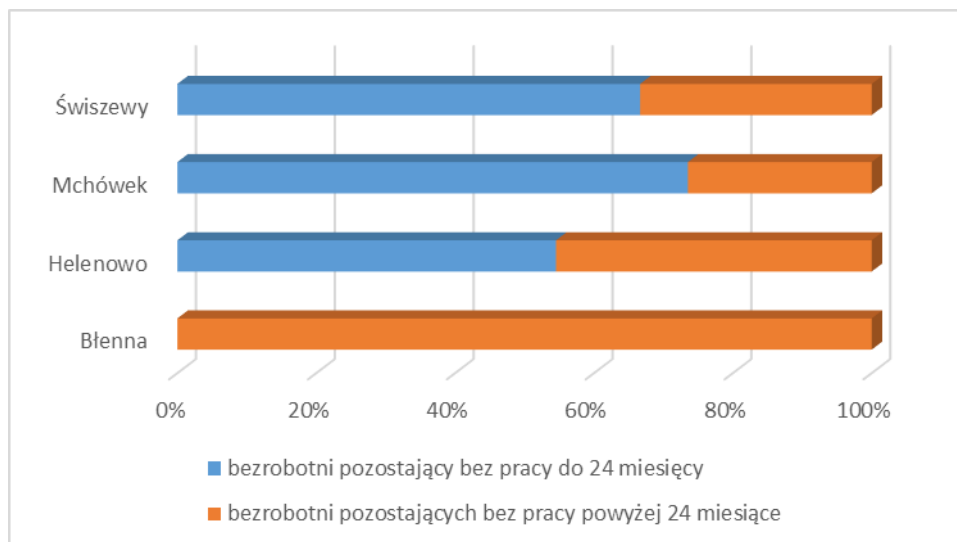

Wykres 5. Struktura wieku mieszkańców wiejskiego obszaru rewitalizacji gminy Izbica Kujawska wg ekonomicznych grup wieku, stan na 31.10.2016 r.

³⁷ Mierzony jako liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 os. w wieku produkcyjnym.

Źródło: jak wyk.1.

Obszar 4 analizowanych sołectw jest zróżnicowany pod względem intensywności zjawiska bezrobocia (zob. wyk. 6).

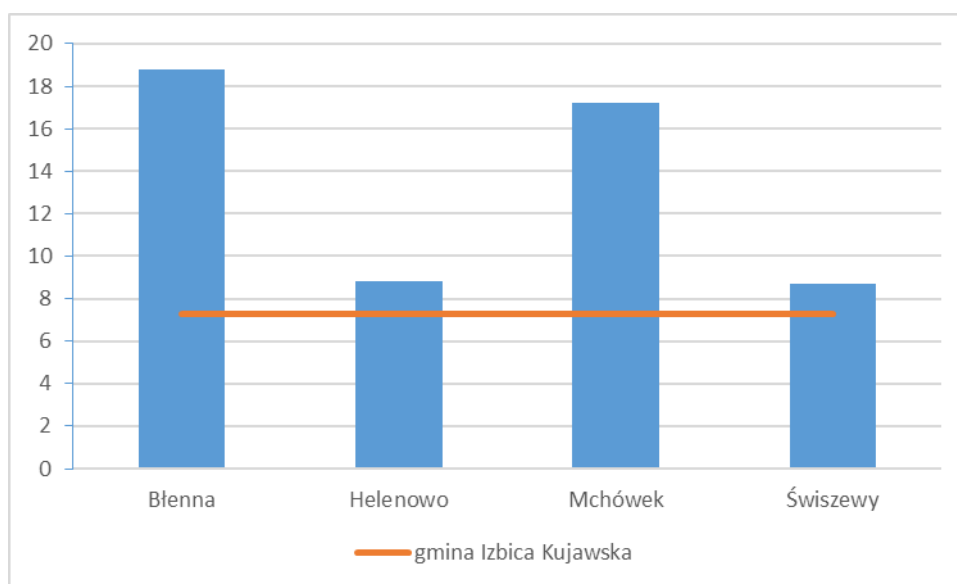

Wykres 6. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesiące w ogólnej liczbie bezrobotnych w wiejskim obszarze rewitalizacji gminy Izbica Kujawska, stan na 31.10.2016 r.

Źródło: jak wyk. 2.

Dwa sołectwa odznaczają się bardzo wysokim w porównaniu do średniej dla gminy (12,54%) udziałem osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, są to: Mchówek 20,73%, Świszewy 15,89%. Pozostałe sołectwa charakteryzuje niski poziom bezrobocia, w tym szczególnie sołectwo Błenna, gdzie wynosi 3,23%. Jednak sołectwo to, mimo niewielkiej w skali gminy liczby bezrobotnych, odznacza się bardzo niekorzystnym zjawiskiem bezrobocia długotrwałego – wszyscy bezrobotni w sołectwie Błenna pozostają bez pracy powyżej 24 miesięcy. Podobna sytuacja ma miejsce w sołectwie Helenowo, które charakteryzuje się stosunkowo niewielkim udziałem osób bezrobotnych wśród ludności w wieku produkcyjnym (10,09%), ale znaczna część bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy.

M. in. wysoki poziom bezrobocia w wiejskim podobszarze rewitalizacji gminy Izbica Kujawska przedkłada się na stosunkowo niski status materialny jego mieszkańców. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (zob. wyk. 7), średnio w gminie wynosi 7,26%, a wartość ta przekroczone została we wszystkich czterech sołectwach objętych obszarem rewitalizacji: Błenna - 18,18%, Helenowo - 8,82%, Mchówek - 17,16%, Świszewy - 8,68%.

Wykres 7. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców wiejskiego obszaru rewitalizacji gminy Izbica Kujawska, stan na 31.10.2016 r.

Źródło: jak wyk. 3.

Potencjał obszaru stanowią jego mieszkańcy, którzy charakteryzują się dużą aktywnością społeczną – chętnie uczestniczą w zajęciach organizowanych w miejsko-gminnym ośrodku kultury, który jednak mieści się w Izbicy Kujawskiej, a więc wymaga dojazdów. Na obszarze przedmiotowych sołectw brak jest miejsc, gdzie mogłyby się odbywać tego typu zajęcia. Dotychczas w tym celu wykorzystywane były budynki OSP (remizy/inne sale pełniące rolę świetlic wiejskich) w Błennie (wykorzystania także przez mieszkańców sołectwa Helenowo), Mchówku i Świszewach, te jednak wymagają znaczącej modernizacji i dostosowania do potrzeb lokalnej społeczności. Stwierdzić więc należy, że na terenie przedmiotowych sołectw, w obecnej chwili brak przestrzeni publicznych z prawdziwego zdarzenia, które mogłyby stać się miejscem spotkań mieszkańców; prowadzenia zajęć aktywizacyjnych, kursów i szkoleń; wymiany poglądów i służyć lokalnej integracji.

W jednym z sołectw obszaru rewitalizacji funkcjonuje jednostka edukacji (b. Zespół Szkół w Błennie obejmujący szkołę podstawową i gimnazjum) - obecnie jest to Szkoła Podstawowa im. K. Jażdżewskiego w Błennie obejmująca swym okręgiem następujące miejscowości (w tym także należące do sołectw obszaru rewitalizacji – podkreślone): Błenna, Błenna A, Błenna B, Cieplinki, Ciepliny, Ciepliny Budy, Dębianki, Dziewczopole, Gąsiorowo, Gogoły, Helenowo, Joasin, Naczachowo, Rogózki, Szczkowo, Szczkówek, Śmieły, Wietrzychowice, Wiszczelice, Zdzisławin. Budynek w 2017 r. przeszedł termomodernizację,

działa w nim również biblioteka publiczna. Szkoła posiada salę gimnastyczną; w 2014 r. wzbogaciła się o boisko wielofunkcyjne (projekt dofinansowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki) oraz w 2015 r. o plac zabaw (projekt dofinansowany z PO KL 2007-2014). Na 2018 r. zaplanowano budowę kompleksu sportowo-rekreacyjnego (boisko trawiaste oraz plac rekreacyjny) wraz z niezbędną infrastrukturą.³⁸

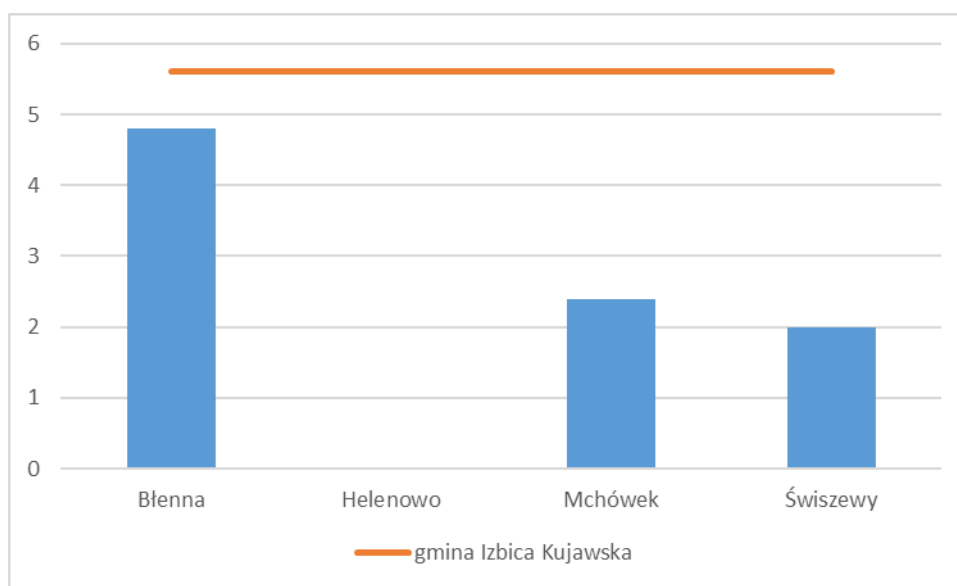
Pod względem obsługi policji podobszar rewitalizacji należy, podobnie jak podobszar miejski, do Posterunku Policji w Izbicy Kujawskiej.

Ośrodkami życia społecznego podobszaru są również parafie. W Błennie znajduje się Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej Księżnej Kujaw, które swym zasięgiem obejmuje m. in. miejscowości należące do podobszaru wiejskiego rewitalizacji, a mianowicie: Błenna i Helenowo. Pozostałe sołectwa podobszaru wiejskiego (Mchówek, Świszewy) należą do zasięgu Parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Izbicy Kujawskiej.

Sfera gospodarcza

Sołectwa stanowiące podobszar wiejski rewitalizacji gminy mają typowo rolniczy charakter. Podmioty gospodarcze nie związane z rolnictwem są nieliczne. Głównym źródłem dochodów mieszkańców jest praca na roli – we własnym gospodarstwie lub jako pracownik najemny. Z racji braku wielkoobszarowych gospodarstw rolnych, poziom życia mieszkańców przedmiotowych sołectw jest stosunkowo niski. Dlatego też mieszkańcy często korzystają z pomocy społecznej. Poziom przedsiębiorczości mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym jest zatem tutaj bardzo niski (zob. wyk. 8).

³⁸ Zob. lista projektów uzupełniających niniejszego Programu.

Wykres 8. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w wiejskim obszarze rewitalizacji gminy Izbica Kujawska, stan na 31.10.2016 r.

Źródło: jak wyk. 1.

W całym obszarze rewitalizacji zarejestrowanych jest zaledwie 10 podmiotów gospodarczych osób fizycznych, co stanowi 3,4% tychże podmiotów w gminie. Podmioty te zarejestrowane są tylko w trzech z czterech sołectwach objętych podobszarem rewitalizacji (tj. Błenna - 3 podmioty, Mchówek - 4 podmioty, Świszewy - 3 podmioty). Poziom wskaźnika przedsiębiorczości wynoszący średnio w gminie 5,6% nie został osiągnięty przez żadne z przedmiotowych sołectw: Błenna (4,8%), Mchówek (2,4%), Świszewy (2,0%).

Potencjałem rozwoju podobszaru jest jego wiejski charakter, co mogłoby posłużyć do rozwoju agroturystyki. Obecnie jednak brak takiej działalności. Zauważyć należy, że elementem promowanym w gospodarstwach agroturystycznych mogłyby stać się wciąż żywe na terenie gminy lokalne tradycje Kujaw, szczególnie zdrowa żywność o tradycyjnych recepturach (np. żur kujawski).

Sfera środowiskowa

Podobszar wiejski nie jest obszarem zróżnicowanym przyrodniczo, stanowią go tereny użytkowane rolniczo z niewielką ilością lasów zlokalizowanych fragmentarycznie.

W granicach przedmiotowych sołectw nie występują obszary/obiekty objęte ochroną prawną wynikającą z ustawy o ochronie przyrody.³⁹

³⁹ W podobszarze znajdują się jednak opisane dalej obiekty zabytkowe, a mianowicie: w sołectwie Błenna - kościół parafialny

Na terenie sołectwa Błenna, przy granicy z sołectwem Helenowo znajduje się jezioro Karaśnia o powierzchni 46 ha, które nie jest obecnie turystycznie zagospodarowane. Maksymalna głębokość jeziora to 5,7 m. Stan czystości jego wód nie jest badany regularnie, niemniej odpowiada III klasie czystości. Brzegi jeziora porasta trzcina, pałka i tatarak. Jezioro jest bogate w ryby, toteż znajduje się pod opieką Polskiego Związku Wędkarskiego (koło terenowe w Izbicy Kujawskiej).

Stan czystości środowiska nie jest monitorowany, ale biorąc pod uwagę stan zagospodarowania sołectw można wskazać przypuszczalne źródła zanieczyszczenia, którymi są dla wód powierzchniowych i podziemnych – nawożenie rolnicze gleb, a dla powietrza – źródła niskie, tj. emisja z urządzeń grzewczych oraz ruch po drogach wojewódzkich i powiatowych przebiegających przez sołectwa. W przedmiotowym obszarze nie występują nadzwyczajne zagrożenia środowiska, te mogą jedynie wystąpić podczas przewozu substancji niebezpiecznych, szczególnie po drodze wojewódzkiej Włocławek – Koło.

Sfera techniczna i przestrzenno-funkcjonalna

Mieszkańcy sołectw są podłączeni do sieci wodociągowej. Brak natomiast sieci kanalizacyjnej. Ogrzewanie budynków odbywa się z własnych źródeł, głównie są to piece opalane węglem.

Przez sołectwo Błenna, Helenowo, Mchówek przebiega droga wojewódzka nr 269, a przez sołectwa Świszewy i Błenna przebiegają drogi powiatowe (odpowiednio: 2614C, 2933C). Wymagają one dostosowania parametrów dróg do obowiązujących przepisów. Wzdłuż dróg brak ścieżek rowerowych, co wpływa na wygodę i bezpieczeństwo użytkownika tego popularnego środka transportu. Część dróg gminnych przebiegających przez przedmiotowe sołectwa nie ma nawierzchni utwardzonej, co znacznie utrudnia mieszkańcom funkcjonowanie w systemie dom - praca - usługi - dom.

Wszystkie sołectwa podobszaru wiejskiego rewitalizacji gminy są do siebie podobne pod względem funkcjonalno-przestrzennym, pełnią głównie funkcje rolnicze, jednak różnią się poziomem oferowanych usług oraz stopniem koncentracji zabudowy.

Sołectwo Błenna ma typowo rolniczy charakter, zdecydowana większość gruntów użytkowanych jest rolniczo (zob. rys. 6). Zabudowa jest głównie zagrodowa z niewielkim udziałem zabudowy jednorodzinnej. Centrum sołectwa to oddalona od Izbicy Kujawskiej o

p.w. Św. Małgorzaty (a także ogrodzenie kościoła z bramą, starodrzew w granicach ogrodzenia kościoła), a w sołectwie Mchówek - zespół parkowo-dworski.

około 9,5 km miejscowość Błenna, o zabudowie skoncentrowanej przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej z drogą gminną. Jak już wspomniano powyżej, w miejscowości zlokalizowany jest Zespół Szkół w Błennie i remiza OSP, znajduje się tu również zabytkowy kościół⁴⁰.

Rysunek 6. Sołectwo Błenna

Źródło: opracowanie własne (źródło podkładu: włocławek.geoportal2.pl).

Na terenie sołectwa Błenna występuje przestrzeń zdegradowana – budynek b. młeczarni (zob. foto 4). Ten murowany, wolnostojący, jednokondygnacyjny budynek został wybudowany w 1987 r. i jest położony na działce ewidencyjnej nr 240/1. Obecnie stanowi własność prywatną.

⁴⁰ Zespół kościelny parafii pod wezwaniem św. Małgorzaty i Michała Archanioła w Błennej obejmuje: kościół z lat 1861-77 (pierwsze wzmianki o świątyni pochodzą z 1517 r.), cmentarz przykościelny, ogrodzenie z bramą (na zewnątrz uwagę zwraca też starodrzew) - wpis do rejestru zabytków nieruchomości województwa kujawsko-pomorskiego nr A/489/1-3 z 24.03.1998 r. [https://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/rejestr-zabytkow/zestawienia-zabytkow-nieruchomych/KUJ-rej.pdf]. Wewnątrz znajdują się m.in.: rokokowa chrzcielnica, obrazy - Pieta z XVIII w. w rokokowej ramie, Święty Izydor z początków XIX w., stacje Drogi Krzyżowej z połowy XIX w. oraz 2 rokokowe rzeźby świętych patronów.

Foto 4. Widok zewnętrzny budynku b. mleczarni zlokalizowanego w sołectwie Błenna

Fot. E. Sulczyńska

Kolejne z sołectw - Helenowo też ma typowo rolniczy charakter z przewagą gruntów użytkowanych rolniczo i zabudową zagrodową (zob. rys. 7).

Rysunek 7. Sołectwo Helenowo

Źródło: jak rys. 6.

Helenowo jest oddalone od Izbicy Kujawskiej o około 8 km (brak wykształconego centrum wsi, a osadnictwo jest bardzo rozproszone), a na jego terenie występuje przestrzeń zdegradowana - zespół dworsko-parkowy wraz z budynkiem funkcjonującej do sierpnia 2016 r. Szkoły Podstawowej w Szczkowie (Gmina rozpoznaje możliwości finansowe i techniczne jego adaptacji na dzienny dom pobytu). Obiekt (dziś pustostan) został wybudowany w 1929 r. (w ewidencji odnotowano także 1947 r. jako okres modernizacji/budowy) jako budynek murowany, wolnostojący, podpiwniczony, parterowy z poddaszem użytkowym (zob. foto 5).

Foto 5. Widok zewnętrzny budynku b. szkoły w miejscowości Szczkowo

Fot. E. Sulczyńska

Również kolejne sołectwo - Mchówek ma typowo rolniczy charakter, a zdecydowana większość gruntów jest użytkowanych rolniczo. Zabudowa jest głównie zagrodowa z niewielkim tylko udziałem zabudowy jednorodzinnej. Brak tu wykształconego centrum wsi, ale zabudowa koncentruje się wzdłuż drogi gminnej (zob. rys. 8). Miejscowość Mchówek leży około 7 kilometrów od Izbicy Kujawskiej. Na terenie sołectwa zlokalizowane są budynki OSP (wymagają modernizacji jeśli miałyby służyć na szerszą skalę celom aktywizacji społecznej) oraz występuje przestrzeń zdegradowana (wykorzystywana uprzednio m. in. na cele edukacyjne) – zespół parkowo-dworski w Mchówku (foto 6), wpisany do ewidencji zabytków kujawsko-pomorskiego konserwatora zabytków⁴¹. Zespół stanowił własność

⁴¹ Nr 372/A z 20.12.1995 r.

rodziny Zaborowskich i obejmuje dwór z połowy XIX w., park, wozownię i stajnię, dom ogrodnika oraz budynek gospodarczy.

Rysunek 8. Sołectwo Mchówek

Źródło: jak rys. 6.

Foto 6. Widok zewnętrzny zabytkowego zespołu parkowo-dworskiego w Mchówku

Fot. E. Sulczyńska

Ostatnie z sołectw podobszaru rewitalizacji wyznaczonego na terenie wiejskim w gminie Izbica Kujawska - Świszewy również ma podobną charakterystykę do jednostek opisanych powyżej (typowo rolniczy charakter, gdzie zdecydowana większość gruntów użytkowanych jest rolniczo; głównie zabudowa zagrodowa z niewielkim tylko udziałem zabudowy jednorodzinnej). Brak wykształconego centrum wsi (odległość od Izbicy Kujawskiej to mniej niż 4 km), a osadnictwo jest bardzo rozproszone (zob. rys. 9).

Rysunek 9. Sołectwo Świszewy

Źródło: jak rys. 6.

Na terenie sołectwa występują budynki OSP (wymagająca modernizacji by zapewnić ich zagospodarowanie jako świetlica wiejska) oraz przestrzeń zdegradowana – budynek, w którym do końca sierpnia 2012 r. funkcjonowała szkoła podstawowa. Został on wybudowany w 1935 r. i rozbudowany w 1961 r., jest to budynek murowany wolnostojący niepodpiwniczony, parterowy z poddaszem użytkowym (zob. foto 7).

Foto 7. Widok zewnętrzny budynku b. szkoły w Świszewach

Fot. E. Sulczyńska

Zauważyć należy, że ze względu na skalę potrzeb (oraz związane z tym niezbędne zasoby finansowe) w zakresie remontów opisanej wyżej infrastruktury stanowiącej przestrzeń zdegradowaną, ich rewitalizacja nie stanowi celu niniejszego Programu w odniesieniu do terenów wiejskich (celem jest zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej). Z reguły również wielkość obiektów przekracza obecne lokalne potrzeby i możliwości utrzymania infrastruktury społecznej w danych sołectwach (są to zbyt duże obiekty i skala remontu przekracza możliwości Gminy, a jeden z obiektów jest w rękach prywatnych), stąd też na liście projektów rewitalizacyjnych są (bardziej racjonalne ekonomicznie) inwestycje infrastrukturalne dotyczące przystosowania pomieszczeń w budynkach OSP do pełnienia roli świetlic wiejskich.

Stan techniczny zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w całym przedmiotowym podobszarze jest zróżnicowany. Podobnie jak w przypadku podobszaru miejskiego, jedynie nowe budynki konstruowane są zgodnie z obowiązującymi standardami budowlanymi i odznaczają się dobrym stanem technicznym, w tym w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska. Znaczna część zabudowy powstała przed rokiem 1990 i odznacza się niskim

stanem technicznym, w tym brakiem łazienek, używaniem azbestu jako pokryć dachowych – wymaga remontów i dostosowania do obowiązujących standardów.

Podsumowanie

Tabela 14 przedstawia zbiorczo problemy oraz potencjał analizowanego obszaru we wszystkich sferach łącznie.

Tabela 14. Problemy i potencjały rozwojowe podobszaru rewitalizacji wyznaczonego na obszarze wiejskim

PROBLEMY	POTENCJAŁY
<ul style="list-style-type: none"> • wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym (sołectwo Błenna, Świszewy), • wysoki udział osób bezrobotnych (sołectwo Mchówek, Świszewy), w tym długotrwale bezrobotnych (Błenna, Helenowo), • wysokie uzależnienie mieszkańców od pomocy społecznej, • niski poziom przedsiębiorczości, • brak miejsc aktywizacji społecznej dla mieszkańców, • występowanie przestrzeni zdegradowanych obniżających konkurencyjność całej gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • obecność jeziora i dobry stan środowiska przyrodniczego mogące stanowić podstawę rozwoju turystyki (w tym wędkarskiej), • wiejski charakter osadnictwa mogący stanowić podstawę do rozwoju agroturystyki, • relatywnie wysoka aktywność społeczna mieszkańców, • występowanie przestrzeni (obecnie zdegradowanych) mogących stanowić podstawę rozwoju działań aktywizacyjnych na terenach wiejskich.

Źródło: opracowanie własne.

6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja obszaru rewitalizacji po zrealizowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych to pożądaný stan docelowy powyżej wskazanej części Gminy, którego osiągnięcie powinno być przedmiotem ewaluacji po zakończeniu realizacji opracowywanego Programu. Wizja pozwala również w prosty i zrozumiały sposób określić odbiorcy, jakie planowane działania i efekty obejmuje niniejszy dokument planistyczny. Jest to ważne również ze względu na fakt, iż lokalni interesariusze, a więc również mieszkańcy i organizacje odgrywają kluczową rolę nie tylko w procesie uspołecznienia procesu opracowywania Programu, ale także jego wdrażania.

Określony w powyższej części diagnostycznej Programu stan wyjściowy (sfery kryzysowe wymagające interwencji i poprawy) odzwierciedla wyniki analiz (w tym przede wszystkim wskaźnikowej, polegającej na wykorzystaniu wskaźników opartych na pozyskanych danych liczbowych) przeprowadzone pod kątem występowania głównych problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Uwzględniono także dotychczas zgłoszone uwagi mieszkańców, władz samorządowych oraz innych podmiotów związanych z gminą i kwestie wypracowane w toku konsultacji wewnętrznych. Dane dodatkowe i weryfikacyjne uzyskano w wyniku analizy planów strategicznych i dokumentów, przeprowadzonych wizji lokalnych itp. (zob. powyżej - dokumentacja fotograficzna), dyżurów eksperckich i spotkania otwartego z mieszkańcami oraz badania ankietowego.

Jak wynika ze szczegółowej diagnozy przeprowadzonej dla obszaru rewitalizacji składającego się w gminie Izbica Kujawska z dwóch podobszarów (wyznaczonego na terenie miasta oraz na terenie wiejskim obejmującego 4 sołectwa), znaczna część zdiagnozowanych problemów jest wspólna dla całego obszaru – niezależnie od jego lokalizacji (miasto czy obszary wiejskie). Główne problemy występujące na całym obszarze rewitalizacji są związane z **ubóstwem** (co odzwierciedla wyższy niż przeciętna dla gminy **udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze**) oraz wysokim **bezrobociem** (obszar rewitalizacji charakteryzuje się wyższym niż przeciętna dla całej gminy **udziałem bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym** lub też – dla części terenów wiejskich - wyższym **udziałem bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze**). W przypadku obszaru

rewitalizacji wyznaczonego w mieście analiza wskaźnikowa wykazała wyższy niż średnia dla całej gminy **udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogółem** analizowanej jednostki struktury, dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego na terenach wiejskich również zdiagnozowano występowanie przestrzeni zdegradowanej w każdym z 4 sołectw⁴². Jednocześnie w obu podobszarach ujawnił się niedostateczny stan infrastruktury społecznej (występują znaczne potrzeby modernizacyjne i braki w wyposażeniu obiektów służących aktywizacji społecznej, w mieście również społeczno-gospodarczej, np. sali konferencyjnej, zaplecza dla IOB).

Wśród problemów szczegółowych, które z różnym nasileniem wystąpiły na obu podobszarach, a które zdiagnozowano za pomocą badania opinii mieszkańców oraz w toku dodatkowych analiz (a nie wyłącznie przy pomocy wskaźników ujawniających stan kryzysowy przy delimitacji obszaru zdegradowanego/rewitalizacji), wskazać należy następujące problemy:

- **starzenie się społeczeństwa** - na podobszarze miejskim w strukturze wiekowej mieszkańców stosunkowo duży udział stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym (18,32%). Wartość ta wskazuje na sytuację nieco korzystniejszą niż średnio w gminie (18,41%), ale mniej korzystną niż średnio w mieście (17,51%), i jest to najmniej korzystny wynik wśród wszystkich wydzielonych jednostek struktury miejskiej; w odniesieniu do obszaru wiejskiego zauważyć należy (por. diagnoza szczegółowa), że w trzech z czterech przedmiotowych sołectw wskaźnik obciążenia demograficznego przekracza średnią wyliczoną dla całej gminy (60,3%) gminy, tj. wynosi 77,4% w sołectwie Błenna, 75,5% w sołectwie Świszewy, 63,4% w sołectwie Mchówek (tylko w sołectwie Helenowo ww. wskaźnik kształtuje się na niższym poziomie niż średnio w gminie i wynosi 56%). Ponadto, dwa spośród czterech sołectw odznaczają się wysokim udziałem osób starszych (udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosi w nich wysoko powyżej średniej dla gminy - w sołectwie Błenna jest to 24,5%, a Świszewy 20,7%). Wobec problemu starzenia się społeczeństwa notowanego w całej gminie (z danych ujętych w diagnozie ogólnej wynika, że w latach 2011-2016 rośnie zarówno bezwzględna liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie, jak i wskaźnik obciążenia demograficznego mierzony stosunkiem liczby tych osób na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym), wysokiego zapotrzebowania na ofertę aktywizacji

⁴² W odróżnieniu do podobszaru miejskiego, w perspektywie realizacji niniejszego Programu brak jest możliwości (a częściowo także uzasadnienia ekonomicznego) rewitalizacji przestrzeni zdegradowanych na obszarach wiejskich, co zostało już uzasadnione powyżej. W związku z tym w wizji rozwoju pojawiają się jedynie kwestie rewitalizacji przestrzeni zdegradowanej, podczas gdy na terenie wiejskim działania infrastrukturalne obejmują inne obiekty pełniące funkcje społeczne (głównie należące do OSP).

seniorów zgłaszanego w badaniach ankietowych, a także wobec faktu, iż opieka nad osobami starszymi absorbuje osoby, które mogłyby być bardziej aktywne zawodowo – mimo braku zdiagnozowania sytuacji kryzysowej (na tle gminy) w podobszarze miejskim⁴³ oraz sołectwie Helenowo uznano, że należy ująć działania w tym zakresie w odniesieniu do całego obszaru rewitalizacji, co znalazło swój wyraz w brzmieniu wizji rozwoju;

- w celu walki z bezrobociem należy poprawić także opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnych, co umożliwi – przynajmniej częściowo - powrót na rynek pracy ich opiekunów (tymczasem jedyne przedszkole samorządowe nie jest w stanie zapewnić dodatkowych miejsc);

- na podobszarze wiejskim: szczególnie **niskie włączenie społeczno-gospodarcze i niedobory instytucjonalne** (brak organizacji pozarządowych na terenach wiejskich, za wyjątkiem OSP i KGW), w przypadku podobszaru miejskiego organizacji pozarządowych funkcjonuje wprawdzie więcej, jednak są to głównie podmioty działające w sferze społecznej, brak zupełnie (co opisano już powyżej) działań na rzecz aktywizacji gospodarczej (w przypadku obszaru wiejskiego dot. to oferty doradztwa np. z zakresu tworzenia gospodarstw agroturystycznych, poszukiwania innych dodatkowych, pozarolniczych źródeł utrzymania).

Ze względu na podobieństwa problemów występujących na całym obszarze rewitalizacji oraz – przede wszystkim – jego potencjał rozwojowy (określony także w strategii rozwoju) i zakres możliwych do przeprowadzenia - zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wizja obszaru rewitalizacji gminy Izbica Kujawska przedstawia się następująco:

Dzięki zagospodarowaniu na cele aktywizacji społecznej oraz gospodarczej części zdegradowanej przestrzeni w mieście Izbica Kujawska (budynek b. wikliniarni) oraz modernizacji i doposażeniu infrastruktury społecznej na podobszarze rewitalizacji na terenach wiejskich stworzono warunki dla objęcia całego obszaru rewitalizacji działaniami aktywizacyjnymi.

Przeprowadzone w ich ramach przedsięwzięcia przyczyniły się do poprawy stanu bezpieczeństwa, opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zwiększenia zaradności i kompetencji mieszkańców, umożliwiły ich większe włączenie społeczno-gospodarcze, doprowadziły do powstania nowych organizacji

⁴³ W porównaniu z sytuacją w samym mieście Izbica Kujawska, wyznaczony podobszar rewitalizacji charakteryzuje się najgorszą sytuacją.

pozarządowych i wyzwoliły przedsiębiorczość, szczególnie w zakresie związanym z pielęgnowaniem tradycji Kujaw, wykorzystaniem dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego gminy.

W konsekwencji poziom ubóstwa i uzależnienia od pomocy społecznej został ograniczony, wzrosło zatrudnienie oraz poprawiła się jakość życia mieszkańców.

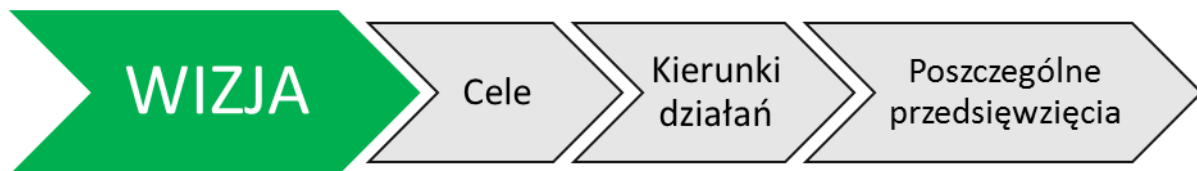
Jak wynika z powyższego, podstawowym efektem Programu ma być osiągnięcie szeregu efektów społecznych (ograniczenie poziomu ubóstwa i uzależnienia od pomocy społecznej) i gospodarczych (wzrost zatrudnienia), co zaowocuje poprawą jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. W powyższej wizji rozwoju odzwierciedlona jest koncepcja tzw. projektów zintegrowanych, tj. uznania, że realizacja działań inwestycyjnych ma walor jedynie wspierający (choć niweluje częściowo pewne problemy techniczne i przestrzenno-funkcjonalne) - służący stworzeniu bazy infrastrukturalnej dla przeprowadzenia projektów miękkich, tj. służących spodziewanej jako efekt poprawie jakości życia (poprzez ograniczanie problemów o charakterze społecznym i - w pewnym zakresie - gospodarczych).

Aby możliwe było urzeczywistnienie pożądanej dla obszaru rewitalizacji w gminie Izbica Kujawska wizji rozwoju, konieczne jest zaplanowanie celów strategicznych i podejmowanych w ich ramach kierunków działań, na które będą się składały poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Jak już przedstawiono powyżej, wizja obszaru rewitalizacji określa docelowy stan pożądanego procesu rewitalizacji, a jej urzeczywistnieniu służą szczegółowe cele strategiczne oraz kierunki działań rewitalizacyjnych (stanowiące sposób/drogę osiągnięcia celów), składające się z konkretnych kroków - realizowanych przedsięwzięć (a w ich ramach projektów) rewitalizacyjnych (zob. rys. 10).

Rysunek 10. Instrumentarium procesu urzeczywistnienia wizji obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Jak już wspomniano powyżej, ze względu m. in. na wymogi określone w Zasadach regionalnych, zaistniała potrzeba wyznaczenia odrębnych celów dla obu kategorii lokalizacyjnych. Określić je należy jako cele nadrzędne dla poszczególnych podobszarów. Określono, że takim celem rewitalizacji na terenie miasta będzie: **adaptacja przestrzeni zdegradowanej na potrzeby społeczne związane z aktywizacją społeczno-gospodarczą mieszkańców**. Niezbędnym etapem wytworzenia infrastruktury będzie - planowana jako projekt zintegrowany - inwestycja Gminy w modernizację budynku dawnej wikliniarni, a następnie przeprowadzenie w niej (a także częściowo w innych budynkach publicznych obszaru rewitalizacji) szeregu działań miękkich na rzecz aktywizacji społeczno-gospodarczej mieszkańców (tj. niwelacji problemów społecznych, a także w pewnym zakresie gospodarczych – poprzez stworzenie bazy szkoleniowo-konferencyjnej dla organizacji przedsięwzięć o charakterze gospodarczym, jak np. wystaw, szkoleń czy targów). Natomiast jako cel rewitalizacji podobszaru wiejskiego wybrano: **zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej**.

Biorąc powyższe pod uwagę, a także mając na względzie, że problem uzależnienia mieszkańców od świadczeń pomocy społecznej ma charakter uniwersalny dla całego obszaru

rewitalizacji w gminie, połączenie obu ww. celów (po drobnej korekcie treści) stanowić może cel główny dla całego Programu, a mianowicie: **Adaptacja części przestrzeni zdegradowanej w mieście Izbica Kujawska na potrzeby społeczne związane z aktywizacją społeczno-gospodarczą mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.**

Zauważyć należy, że pomimo - opisanych w części diagnostycznej (oraz we wstępie do określenia wizji) - różnic dotyczących problemów i potencjałów występujących na terenie podobszaru rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska oraz podobszaru wyznaczonego dla obszarów wiejskich, znaczna część problemów obu podobszarów ma charakter wspólny. Powoduje to (w świetle ww. celu głównego Programu) zasadność wyznaczenia także wspólnych dla całego obszaru rewitalizacji celów szczegółowych obrazujących sposoby osiągnięcia określonej powyżej wizji oraz celu głównego. Wyznaczone cele mają charakter bardziej konkretny i pozwalają określić w ich ramach poszczególne (najczęściej wspólne dla obu typów obszaru) kierunki działania i przedsięwzięcia (w tym indywidualne projekty) służące ich realizacji. Tak wyznaczone cele szczegółowe dla obszaru rewitalizacji w gminie Izbica Kujawska obejmą:

CEL 1: Adaptacja przestrzeni zdegradowanych na terenie podobszaru rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska oraz modernizacja i doposażenie infrastruktury społecznej na podobszarze wiejskim dla stworzenia bazy dla przedsięwzięć związanych z aktywizacją społeczno-gospodarczą;

CEL 2: Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym i gospodarczym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej poprzez przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zwiększenia zaradności i kompetencji mieszkańców, powołanie nowych organizacji pozarządowych, działalność gospodarczą i społeczną, szczególnie w zakresie związanym z pielęgowaniem tradycji Kujaw

Cel 1 zorientowany jest na eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej i polegać będzie przede wszystkim na działaniach umożliwiających adaptację przestrzeni zdegradowanych na cele społeczne oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej. Przede wszystkim dotyczy to inwestycji polegającej na

rewitalizacji terenów byłej wikliniarni na obiekt mogący pełnić funkcje aktywizacyjne (sala konferencyjno-szkoleniowa) oraz innych działaniach powiązanych poprawiających jakość infrastruktury społecznej i atrakcyjność miasta (poprzez bezpośrednią⁴⁴ poprawę warunków lokalowych i wyposażenia lokalnych organizacji pozarządowych). Podobne działania planowane są na terenach wiejskich (modernizacja i doposażenie pomieszczeń OSP tak by pełniły funkcje lokalnych świetlic wiejskich). Działania te stanowiąc będą projekty zintegrowane (tworzące bazę – miejsce realizacji projektów w ramach celu 2).

W zakresie celu 2, szczegółowa koncepcja rewitalizacji polegać będzie na realizacji programu rozwoju społeczno-gospodarczego, nakierowanego na trwałą zmianę postaw mieszkańców całego obszaru rewitalizacji (podobszaru w mieście i na terenach wiejskich) w zakresie zwiększenia aktywności społecznej i zawodowej, przedsiębiorczości, zaradności, kompetencji i kształcenia zawodowego oraz samorozwoju dorosłych, w tym walki z problemem alkoholowym. W ramach sfery społecznej i gospodarczej przewiduje się więc działania połączone (stąd wyznaczono jeden wspólny cel). Z jednej strony będą one ukierunkowane na wzrost zaangażowania mieszkańców obszaru w życie społeczne, rozwijanie zainteresowań, pomoc w opiece nad dziećmi i ludźmi starszymi oraz rozwój aktywności organizacji pozarządowych. Z drugiej zaś, w zakresie sfery gospodarczej podstawą będzie wykorzystanie szansy związanej ze zwiększeniem ruchu turystycznego spowodowanym wzrostem aktywności i promocji tradycji i dziedzictwa Kujaw, działania społeczne mają wyzwolić inicjatywę (także gospodarczą) i pobudzić lokalną przedsiębiorczość (szczególnie w zakresie agroturystyki), aktywizować osoby bezrobotne i wspierać uzyskiwanie pożądanego na rynku pracy i w działalności społecznej umiejętności i wykształcenia. Dla przeprowadzenia poszczególnych „miękkich” przedsięwzięć rewitalizacyjnych konieczne będzie zmodernizowanie i doposażenie jednostek stanowiących potencjalne lokalne ośrodki aktywizacji, ujęte w ramach celu 1.

Ze względu na powyższą dwuwątkowość podejmowanych w ramach celu 2 działań (aktywizacja zarówno społeczna, jak i gospodarcza), określono dla tego celu następujące kierunki działań:

⁴⁴ Jak wspomniano już powyżej, przewidziano także możliwość osiągania celów w sposób pośredni – np. poprawy dostępu do miejsc przedszkolnych, gdyż przeniesienie Biblioteki Publicznej w Izbicy Kujawskiej do zmodernizowanego budynku wikliniarni umożliwi poprawę warunków lokalowych i rozszerzenie działalności przedszkola w budynku opuszczonym przez bibliotekę – po jego remoncie i doposażeniu (ze względu na uzależnienie realizacji projektów w tym zakresie od wielu czynników, w momencie opracowywania niniejszego Programu nie jest możliwe konkretne określenie ani ich terminu realizacji ani źródła finansowania, stąd umieszczono je na liście uzupełniającej).

1. Podnoszenie kompetencji i inne działania zwiększające szanse mieszkańców na rynku pracy,
2. Integracja lokalnych środowisk oraz kształtowanie zainteresowań.

Powyższe działania dot. sfery społecznej i (w mniejszym stopniu) gospodarczej powinny być prowadzone w szczególności na rzecz następujących grup docelowych w obszarze rewitalizacji:

- osoby zagrożone wykluczeniem z powodu związania z systemem pomocy społecznej w celu ich aktywizacji społeczno-gospodarczej, wykreowania przedsiębiorczości i zaradności;
- osoby bezrobotne, w tym długotrwale, oraz zagrożone bezrobociem w celu ich aktywizacji gospodarczej, poprawy kompetencji na rynku pracy, wykreowania przedsiębiorczości i zaradności;
- osoby w wieku poprodukcyjnym oraz zagrożone wykluczeniem społecznym z powodu niedołążności i niepełnosprawności w celu ich integracji społecznej oraz ich rodziny (również by pośrednio odciążać opiekunów seniorów i umożliwić im lepsze godzenie pracy zawodowej i życia rodzinnego);
- dzieci i młodzież w celu kreowania aktywnych postaw i przedsiębiorczości oraz zaoferowania im atrakcyjnych i bezpiecznych (unikanie uzależnień i innych zachowań patologicznych, co wpływać może na późniejsze uzależnienie od pomocy społecznej) sposobów spędzania wolnego czasu (adresatem działań będą pośrednio rodzice – opiekunowie, ich odciążenie umożliwi w pewnym stopniu lepsze godzenie pracy zawodowej i życia rodzinnego);
- dzieci przedszkolne (adresatem działań będą pośrednio rodzice – opiekunowie, odciążenie ich umożliwi godzenie pracy zawodowej i życia rodzinnego).

Odrębną kategorią będą organizacje pozarządowe oraz osoby skłonne zaangażować się w ich działalność lub powołać nowe.

Kierunki działań w ramach przyjętych celów i poszczególne przedsięwzięcia/projekty realizowane na rzecz ich osiągnięcia wynikają wprost ze zgłoszonych w toku otwartego i publicznie ogłoszonego naboru fiszek projektowych dotyczących działań planowanych do przeprowadzenia na terenie gminy przez lokalnych interesariuszy procesu rewitalizacji na rzecz ograniczenia problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji. Szczegółowe zestawienie celów szczegółowych, kierunków działań rewitalizacyjnych oraz planowanych

podstawowych projektów rewitalizacyjnych w obu podobszarach rewitalizacji – miejskim i wiejskim gminy przedstawia tab. 15.

Tabela 15. Planowane główne projekty rewitalizacyjne w kontekście celów szczegółowych i kierunków działań

PROJEKTY REALIZOWANE NA TERENIE PODOBSZARU MIEJSKIEGO	PROJEKTY REALIZOWANE NA TERENIE PODOBSZARU WMIEJSKIEGO
CEL 1. Adaptacja przestrzeni zdegradowanych na terenie podobszaru rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska oraz modernizacja i doposażenie infrastruktury społecznej na podobszarze wiejskim dla stworzenia bazy dla przedsięwzięć związanych z aktywizacją społeczno-gospodarczą	
1. Rewitalizacja budynku byłej wikliniarni w Izbicy Kujawskiej	2. Rewitalizacja pomieszczeń OSP w Błennie, Mchówku i Świszewach na rzecz ich wykorzystania jako świetlice wiejskie -miejsca aktywizacji społecznej
CEL 2. Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym i gospodarczym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej poprzez przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zwiększenia zaradności i kompetencji mieszkańców, powołanie nowych organizacji pozarządowych, działalność gospodarczą i społeczną, szczególnie w zakresie związanym z pielęgnowaniem tradycji Kujaw	
Kierunek działania 1. Podnoszenie kompetencji i inne działania zwiększające szanse mieszkańców na rynku pracy	
3. Poprawa szans mieszkańców gminy Izbica Kujawska na rynku pracy 4. Wykorzystanie dziedzictwa Kujaw szansą na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców gminy Izbica Kujawska	
Kierunek działania 2. Integracja lokalnych środowisk oraz kształtowanie zainteresowań	
5. „Klub młodzieżowy” 6. „Aktywny senior” 7. „Bądźmy aktywni”	

Źródło: opracowanie własne na podstawie fiszek zgłoszonych projektów.

Zauważyć należy, że część projektów (tzw. „miękkie”) będzie realizowana zarówno na podobszarze miejskim, jak i na podobszarze wiejskim. Ich realizacja będzie miała miejsce w obiekty zmodernizowanych w ramach rewitalizacji - na podobszarze miejskim będzie to budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej i/lub inne obiekty publiczne – np. M-GOK) a na podobszarze wiejskim będą to świetlice w zrewitalizowanych budynkach OSP (Błenna – skorzystają z niej również mieszkańcy sołectwa Helenowo, Mchówek i Świszewy).

Projekty realizowane w ramach celu 1 tworzą zbiorczo przedsięwzięcie o nazwie „Poprawa stanu infrastruktury”, a w ramach celu 2 „Aktywizacja społeczno-gospodarcza”.

Ujęta powyżej wizja obejmuje ogólny opis pożądanego stanu docelowego obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu działań zaplanowanych w niniejszym Programie, w tym miejscu możliwe jest określenie efektów realizacji poszczególnych celów/przedsięwzięć/projektów, jak i całego Programu. Mając na względzie cel główny Programu, którym jest: adaptacja części przestrzeni zdegradowanej w mieście Izbica Kujawska na potrzeby społeczne związane z aktywizacją społeczno-gospodarczą

mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej, a także pamiętając, że przy pomocy środków UE wspierane będą jedynie te działania na rzecz rewitalizacji, które pozwolą na osiągnięcie przynajmniej jednego ze wskazanych w Zasadach regionalnych efektów, stwierdzić należy, że niniejszy Program przyczyni się do **wzrostu aktywności społecznej i ożywienia społecznego oraz zmniejszenia poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, w tym poprzez poprawę warunków uczestnictwa osób w trudnej sytuacji w życiu społecznym i gospodarczym**. Wskaźnikami, który posłużą do monitorowania osiągnięcia tych efektów (a jednocześnie celu głównego Programu) będzie:

- liczba osób, która poprawiła swą sytuację społeczną wskutek uczestnictwa w przedsięwzięciach zaplanowanych w Programie (wartość wskaźnika: 50 os., w tym 20 z podobszaru rewitalizacji w mieście oraz 30 z podobszaru rewitalizacji na terenach wiejskich).

Ww. wskaźnik będzie monitorowany wg deklaracji składanych w trakcie badania opinii (np. ankieta, sondaż) przeprowadzonego wśród uczestników przedsięwzięć/projektów rewitalizacyjnych (po ich zakończeniu a także w trakcie końcowego badania ewaluacyjnego Programu), przy czym za poprawę sytuacji społecznej uważane będzie podjęcie działalności gospodarczej lub zatrudnienia lub zmiana dotychczas wykonywanej pracy na bardziej dochodową, uzyskanie dodatkowego źródła dochodów itp. okoliczności, które zaszły w trakcie realizacji niniejszego Programu.

W odniesieniu do dwóch ww. celów strategicznych Programu wskaźnikami ich monitorowania będą:

1. Dla celu 1:

- **liczba obiektów położonych na obszarze rewitalizacji poddanych dostosowanym do pełnienia funkcji z zakresu aktywizacji społeczno-gospodarczej** (wartość wskaźnika: 4, w tym: w podobszarze miejskim: 1, w podobszarze wiejskim: 3);

- **liczba osób uczestniczących w zajęciach aktywizujących organizowanych w obiektach położonych na obszarze rewitalizacji poddanych dostosowanym do pełnienia funkcji z zakresu aktywizacji społeczno-gospodarczej** (wartość wskaźnika: 390 os., w tym z obszaru rewitalizacji: 265 os, w tym w podobszarze miejskim: 115, w podobszarze wiejskim: 150).

2. Dla celu 2:

- spadek liczby osób zamieszkujących obszar rewitalizacji korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej (wartość wskaźnika: spadek o co najmniej 15 os.⁴⁵, w tym w obszarze miejskim: 7 os., w obszarze wiejskim: 8 os.);
- spadek liczby bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji (wartość wskaźnika: 23 os., w tym w obszarze miejskim: 11, w obszarze wiejskim: 12, w tym: długotrwale bezrobotnych: 3 os.).

Monitorowanie realizacji poszczególnych projektów realizowanych w ramach Programu wymaga określenia skwantyfikowanych wartości (w roku bazowym i docelowym) wskaźników, które opisywać będą poszczególne cele (zob. tab. 16). Wskaźniki pokażą zmianę sytuacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, a nie na obszarze całej gminy.

Tabela 16. Wskaźniki produktów i rezultatów Programu w kontekście celów szczegółowych

NAZWA WSKAŹNIKA	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA
CEL 1. Adaptacja przestrzeni zdegradowanych na terenie podobszaru rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska oraz modernizacja i doposażenie infrastruktury społecznej na podobszarze wiejskim dla stworzenia bazy dla przedsięwzięć związanych z aktywizacją społeczno-gospodarczą		
WSKAŹNIKI PRODUKTU		
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – wskaźnik RPO, LSR	0	4
Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich – wskaźnik RPO	0	1
WSKAŹNIKI REZULTATU		
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów – wskaźnik PRO, LSR	0	350
Liczba osób korzystających z wybudowanych/wyremontowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich – wskaźnik RPO	0	200
CEL 2. Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym i gospodarczym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej poprzez przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zwiększenia zaradności i kompetencji mieszkańców, powołanie nowych organizacji pozarządowych, działalność gospodarczą i społeczną, szczególnie w zakresie związanym z pielęgniowaniem tradycji Kujaw		
WSKAŹNIKI PRODUKTU		
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – wskaźnik RPO, LSR	0	265
Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD – wskaźnik LSR	0	4
WSKAŹNIKI REZULTATU		

⁴⁵ Z danych tab. 6 oraz 7 wynika, że na dzień 31.10.2016 r. liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wynosiła dla obszaru rewitalizacji 172 os. (podobszar miejski: 68, Błenna: 20, Helenowo: 15, Mchówek: 46, Świszewy: 23), co wobec liczby mieszkańców obszaru (1479 os.) daje udział na poziomie 11,62% (średnia dla gminy 7,26%). Zmniejszenie się o 15 osób liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, oznaczałoby więc (przy braku zmiany liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji) spadek procentowego udziału osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na obszarze rewitalizacji o ok. 1 punkt procentowy. Zauważyć należy, że wprost nie uznano za wskaźnik monitorowania Programu spadku udziału osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na obszarze rewitalizacji, gdyż jego wartość jest w pewnym stopniu zależna również od czynników demograficznych (liczba ludności obszaru).

Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – wskaźnik LSR	0	115
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – wskaźnik RPO, LSR	0	75
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – wskaźnik RPO, LSR	0	60
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – wskaźnik RPO, LSR	0	23
Liczba kursów na rzecz aktywizacji zawodowej zorganizowanych w rewitalizowanych obiektach – wskaźnik autorski	0	18

Źródło: opracowanie własne.

Zauważyć należy, że określając wskaźniki dla monitorowania osiągnięcia celu głównego (w tym efektów ujętych w Zasadach regionalnych) oraz celów szczegółowych przyjęto, że będą one ilustrować wyniki interwencji całego procesu rewitalizacji i nie będą wyrażone wyłącznie przez wskaźniki produktu i rezultatu poszczególnych projektów (choć w znacznym zakresie będą się z nimi pokrywać). Taka kwantyfikacja celów procesu rewitalizacji pokaże szersze zmiany społeczno-gospodarcze, których należy się spodziewać na obszarze rewitalizacji, będące skutkiem całościowo podjętej interwencji w odpowiedzi na zidentyfikowane w niniejszym Programie problemy obszaru rewitalizacji. Ponadto, jak podkreślono powyżej, będą to wskaźniki, na które Gmina ma wpływ poprzez niniejszy Program.

Zauważyć również należy, że powyżej ujęte wskaźniki odnoszą się wyłącznie do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Projekty „miękkie” będą prowadzone na szerszą skalę (zaoferowane zostanie wsparcie także dla osób zagrożonych ubóstwem czy wykluczeniem społecznym z terenu całej gminy). Informacje ujęte na liście projektów podstawowych pozwalają na określenie liczby wszystkich uczestników projektu (w tym także dowodzą, że zachowana została zasada koncentracji interwencji na obszarze rewitalizacji). Uzasadnieniem dla objęcia zasięgiem projektów rewitalizacyjnych pewnej liczby mieszkańców pozostałej części gminy Izbica Kujawska jest występowanie problemów społecznych także w pozostałych jednostkach gminy (niekiedy - w odniesieniu do pojedynczych stanów kryzysowych – nawet w większym nasileniu niż na obszarze rewitalizacji, gdzie następuje ich koncentracja). Ponadto, takie zaprojektowanie interwencji zapobiegać będzie przenoszeniu (koncentracji) problemów społecznych w inne miejsca, nieobjęte obszarem rewitalizacji niniejszego Programu.

8. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z Zasadami regionalnymi, projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny stanowić realną szansę naprawy sytuacji kryzysowej, a co najmniej ograniczenie jej w stopniu gwarantującym zahamowanie regresu i odwrócenie trendu w danej dziedzinie. Tym samym należało ustalić hierarchię potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych, a następnie zaplanować projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w ramach kierunków działań, służące osiągnięciu zaplanowanych celów rewitalizacji. Lista przedsięwzięć powinna zawierać:

- a) główne (podstawowe) projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekty /przedsięwzięcia rewitalizacyjne bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i nie rozwiąże się zdiagnozowanych sytuacji problemowych;
- b) uzupełniające (pozostałe) przedsięwzięcia rewitalizacyjne - charakterystyka (zbiorczy opis) pozostałych, uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową. W opisie uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy wskazać obszary tematyczne, zagadnienia istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji. W grupie uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy wskazać te, które identyfikuje się jako potrzebne do osiągnięcia określonych efektów, jednak na etapie opracowywania Programu nie jest możliwe wskazanie, kto będzie realizował dane zadanie, w jakim terminie itp. (przedsięwzięcia te można jedynie zidentyfikować podając rodzaj potrzebnych działań bez dodatkowych informacji).

Powyżej określono już podstawowe cele i kierunki działań dla obu podobszarów rewitalizacji (miejskiego i wiejskiego) oraz wskazano, które z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć/projektów rewitalizacyjnych przyczynią się do ich osiągnięcia. Poniżej zamieszczono listy, które zawierają usystematyzowane informacje na temat planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji projektów/przedsięwzięć (główne – zob. tab. 17, tabela prezentuje projekty w podziale na podobszary i przyjęte cele stąd też niektóre projekty ujęto w nich dwukrotnie, w przypadku uzupełniających – zob. tab. 18, projekty umieszczono w tabeli wg miejsca realizacji).

Tabela 17. Lista planowanych głównych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr wg kolejności w tab. 15, nazwa)	Typ projektu S – społeczny G – gospodarczy PF – przestrzenno-funkcjonalny, T – techniczny	Opis projektu						
				Podmiot/y realizujący / e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Podobszar miejski	Cel rewitalizacji 1: Adaptacja przestrzeni zdegradowanych na terenie podobszaru rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska oraz modernizacja i doposażenie infrastruktury społecznej na podobszarze wiejskim dla stworzenia bazy dla przedsięwzięć związanych z aktywizacją społeczno-gospodarczą									
	1. Poprawa stanu infrastruktury	1. Rewitalizacja budynku byłej wikliniarni w Izbicy Kujawskiej	PF	Gmina Izbica Kujawska	Remont pomieszczeń budynku oraz jego termomodernizacja, wymiana pokrycia dachowego, wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, schodów, renowacja konserwatorska elewacji budynku, wymiana instalacji elektrycznej, wodno-kan., c.o. Zakup niezbędnego wyposażenia pozwalającego realizować funkcje centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej (sala konferencyjno-szkoleniowa; miejsce do przechowywania księgozbioru biblioteki publicznej i obsługi czytelników, pomieszczenia stanowiące siedzibę lokalnych NGO, zaplecze socjalne).	Budynek d. wikliniarni (Izbica Kujawska, ul. 3 Maja 1)	1 500 000,00	Z efektów projektu korzystać będą osoby z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji PRODUKTY Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na obszarach rewitalizacji: 1 Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich: 1 REZULTATY Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów: 200 Liczba osób korzystających z wybudowanych/wyremontowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich: 200	Protokół odbioru robót Pozwolenie na budowę Pozwolenie na użytkowanie Ewidencje projektodawcy	
	Cel rewitalizacji 2: Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym i gospodarczym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej poprzez przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zwiększenia zaradności i kompetencji mieszkańców, powołanie nowych organizacji pozarządowych, działalność gospodarczą i społeczną, szczególnie w zakresie związanym z pielęgnowaniem tradycji Kujaw									
	Kierunek działań: 1. Podnoszenie kompetencji i inne działania zwiększające szanse mieszkańców na rynku pracy									
2.	3.	S, G	Gmina Izbica	Działania umożliwiające aktywne włączenie	Obiekty	800 000,00	Projekt skierowany dla 150 osób zagrożonych ubóstwem lub	Deklaracje		

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

	Aktywizacja społeczno-gospodarcza	Poprawa szans mieszkańców gminy Izbica Kujawska na rynku pracy		Kujawska, M-GOPS w Izbicy Kujawskiej	społeczne a także powrót na rynek pracy m.in. zajęcia z doradcą zawodowym; promocja postaw przedsiębiorczych; przeszkolenie w celu poprawy swej konkurencyjności na rynku pracy oraz zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych (kursy zawodowe wg wyników analizy potrzeb lokalnego rynku pracy); trening aktywności społeczno-gospodarczej - kursy motywacyjne, organizowanie i sfinansowanie poradnictwa wspierające osoby i rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzinnych - tj. godzeniu pracy z obowiązkami rodzinnymi oraz inne działania o charakterze środowiskowym; zajęcia na rzecz walki z wypaleniem zawodowym	zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub inne obiekty publiczne w podobszarze rewitalizacji w mieście i/lub Blenna/ Świszewy/Mchówek - świetlice w zrewitalizowanych budynkach OSP (tylko dla mieszkańców podobszaru wiejskiego)		wykluczeniem społecznym z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (100 osób, po 50 z podobszaru miejskiego i wiejskiego) PRODUKTY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 100 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu: 45 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu: 30 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek): 15 Liczba kursów na rzecz aktywizacji zawodowej zorganizowanych w zrewitalizowanych obiektach: 9	uczestnictwa Listy obecności Podpisane umowy Certyfikaty
2.	Aktywizacja społeczno-gospodarcza	4. Wykorzystanie dziedzictwa Kujaw szansą na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców gminy Izbica Kujawska	S, G	Gmina Izbica Kujawska, M-GOPS w Izbicy Kujawskiej	Działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne i gospodarcze skierowane głównie do mieszkańców podobszaru rewitalizacji na terenach wiejskich, zapewniające	Obiekty zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub inne obiekty publiczne w podobszarze	172 941,00	Projekt skierowany dla 80 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (50 osób, w tym: 10 z podobszaru miejskiego i 40 z podobszaru wiejskiego) PRODUKTY Liczba osób zagrożonych	Deklaracje uczestnictwa Listy obecności Podpisane umowy Certyfikaty

					<p>zdobycie nowych i dodatkowych źródeł utrzymania. W szczególności będą to działania odwołujące się do wykorzystania gospodarczego dziedzictwa Kujaw (np. kursy gastronomiczne – żywność tradycyjna i z wykorzystaniem produktów regionalnych; biożywność) oraz wykorzystanie potencjału wsi kujawskich (tworzenie gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych)</p>	<p>rewitalizacji w mieście i/lub Błenna/ Świszewy/Mchówek – świetlice w zrewitalizowanych budynkach OSP (tylko dla mieszkańców podobszaru wiejskiego)</p>		<p>ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 50 Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD: 1 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu: 30 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu: 30 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek): 8 Liczba kursów na rzecz aktywizacji zawodowej zorganizowanych w zrewitalizowanych obiektach: 9</p>	
Kierunek działań 2: Integracja lokalnych środowisk oraz kształtowanie zainteresowań									
2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	5. „Klub młodzieżowy”	S	Gmina Izbica Kujawska	<p>Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży, które mają na celu (poprzez zapewnienie interesujących i bezpiecznych form spędzania wolnego czasu) wspieranie ich rozwoju i aktywności społeczno-gospodarczej, rozwijanie zainteresowań, kreowanie postaw przedsiębiorczych, czy wyrównywanie szans edukacyjnych. W ramach zajęć pojawiają się elementy doradztwa zawodowego, warsztaty ułatwiające start w dorosłość. Projekt zakłada przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu na wczesnym poziomie rozwoju (co zapewni zapobieganie</p>	<p>Obiekty zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub inne obiekty publiczne w podobszarze rewitalizacji w mieście i/lub Błenna/ Świszewy/Mchówek – świetlice w</p>	29 411,76	<p>Projekt skierowany dla 60 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (45 osób, w tym: 15 z podobszaru miejskiego i 30 z podobszaru wiejskiego) PRODUKTY: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 45</p>	<p>Deklaracje uczestnictwa Listy obecności</p>	

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

				stanom kryzysowym w przyszłości). Ponadto, poprzez zapewnienie zajęć dla dzieci i młodzieży, odciążeni zostaną częściowo ich rodzice, co pozwoli na lepsze godzenie obowiązków zawodowych z życiem rodzinnym	zrewitalizowanych budynkach OSP (tylko dla mieszkańców podobszaru wiejskiego)		Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD: 1 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna: 45	
2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	6. „Aktywny senior”	S	Gmina Izbica Kujawska we współpracy z lokalnymi organizacjami i seniorów	Organizacja zajęć w gminie dla osób wykluczonych społecznie z powodu podeszłego wieku, choroby lub niepełnosprawności i niedołążności. Warsztaty wsparcia dla seniorów poprzez organizację zajęć kulturalnych, sportowych, edukacyjnych. Organizacja różnych spotkań okolicznościowych, kultywowanie tradycji regionalnych. Integracja i wymiana doświadczeń między pokoleniami. Ponadto, poprzez zapewnienie zajęć dla seniorów, odciążeni zostaną częściowo ich opiekunowie, co pozwoli na lepsze godzenie obowiązków zawodowych z życiem rodzinnym	Obiekty zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub inne obiekty publiczne w podobszarze rewitalizacji w mieście i/lub Błenna/ Świszewy/Mchówek – świetlice w zrewitalizowanych budynkach OSP (tylko dla mieszkańców podobszaru wiejskiego)	58 823,53	Projekt skierowany dla 50 osób w wieku poprodukcyjnym z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (30 osób, w tym: 10 z podobszaru miejskiego i 20 z podobszaru wiejskiego) PRODUKTY: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 30 Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD: 1 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna: 30	Deklaracje uczestnictwa Listy obecności
2. Aktywizacja społeczno - gospodarcza	7. „Bądźmy aktywni”	S	Gmina Izbica Kujawska we współpracy z lokalnymi organizacjami i pozarządowymi	Celem projektu będzie zachęcanie do czynnego udziału w życiu społecznym gminy i organizacji wydarzeń kulturalnych, kształtowanie postaw i wartości rodzinnych poprzez wspólne spędzenie czasu	Obiekty zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub	58 823,53	Projekt skierowany dla 50 osób – członków lokalnych organizacji pozarządowych (oraz chcących powoływać takie organizacje do życia) z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w	Deklaracje uczestnictwa Listy obecności

					wolnego i integrację społeczną, działalność charytatywną, opiekuńczą itp. Ważnym komponentem będzie także zaoferowanie doradztwa organizacjom pozarządowym chcącym rozwinąć swą działalność oraz osobom, które chciałyby takie organizacje (np. stowarzyszenia, IOB) utworzyć. W ramach działań infrastrukturalnych zostaną utworzone miejsca (d. wikliniarni, świetlice wiejskie), gdzie NGO będą mogły znaleźć swą siedzibę	inne obiekty publiczne w podobszarze rewitalizacji w mieście i/lub Błenna/ Świszewy/Mchówek – świetlice w zrewitalizowanych budynkach OSP (tylko dla mieszkańców podobszaru wiejskiego)		odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (40 osób, w tym: 30 z podobszaru miejskiego i 10 z podobszaru wiejskiego) PRODUKTY: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 40 Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD: 1 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna: 40	
Cel rewitalizacji 1: Adaptacja przestrzeni zdegradowanych na terenie podobszaru rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska oraz modernizacja i doposażenie infrastruktury społecznej na podobszarze wiejskim dla stworzenia bazy dla przedsięwzięć związanych z aktywizacją społeczno-gospodarczą									
Podobszar wiejski	1. Poprawa stanu infrastruktury	2. Rewitalizacja pomieszczeń OSP w Błennie, Mchówku i Świszewach na rzecz ich wykorzystania jako świetlice wiejskie - miejsca aktywizacji społecznej	PF	Gmina Izbica Kujawska	Celem projektu będzie remont i modernizacja obiektów remiz OSP w celu dostosowania ich do umożliwienia ich wykorzystania jako świetlice wiejskie - miejsca aktywizacji społecznej, w których możliwe będzie zrealizowanie działań przewidzianych w projektach „miękkich”. Zakres prac obejmuje: 1) Błenna (posłuży także mieszkańcom sołectwa Helenowo): remont pomieszczeń, termomodernizacja budynku, wymiana instalacji elektrycznej i c.o. modernizacja toalet z dostosowaniem dla osób	Błenna, Mchówek Świszewy budynki OSP	- 1 449 770,59	Z efektów projektu korzystać będą osoby z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji PRODUKTY Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na obszarach rewitalizacji: 3 REZULTATY Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów: 150	Protokół odbioru robót Pozwolenie na budowę Pozwolenie na użytkowanie Ewidencje projektodawcy

				niepełnosprawnych, remont zaplecza kuchennego, zakup wyposażenia; 2) Mchówek: wymiana pokrycia dachowego, termomodernizacja, remont pomieszczeń, remont kotłowni i wymiana stolarki drzwiowej, zakup wyposażenia; 3) Świszewy: termomodernizacja, wymiana instalacji C.O., remont pomieszczeń (w tym zaplecza kuchennego), remont toalet, wymiana stolarki drzwiowej, zakup wyposażenia.				
<p>Cel rewitalizacji 2: Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym i gospodarczym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej poprzez przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zwiększenia zaradności i kompetencji mieszkańców, powołanie nowych organizacji pozarządowych, działalność gospodarczą i społeczną, szczególnie w zakresie związanym z pielęgowaniem tradycji Kujaw</p>								
<p>Kierunek działań: 1. Podnoszenie kompetencji i inne działania zwiększające szanse mieszkańców na rynku pracy</p>								
2. Aktywizacja społeczno - gospodarcza	3. Poprawa szans mieszkańców gminy Izbica Kujawska na rynku pracy	S, G	Gmina Izbica Kujawska, M-GOPS w Izbicy Kujawskiej	Działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy głównie osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem, m. in. zajęcia z doradcą zawodowym; promocja postaw przedsiębiorczych; przeszkolenie w celu poprawy swej konkurencyjności na rynku pracy oraz zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych (kursy zawodowe wg wyników analizy potrzeb lokalnego rynku pracy);	Obiekty zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub inne obiekty publiczne w podobszarze rewitalizacji w mieście i/lub Błenna/Świszewy/Mchówek – świetlice w zrewitalizowanych budynkach OSP (tylko dla mieszkańców	800 000,00	Projekt skierowany dla 150 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (100 osób, po 50 z podobszaru miejskiego i wiejskiego) PRODUKTY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 100 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu	Deklaracje uczestnictwa Listy obecności Podpisane umowy Certyfikaty

					trening aktywności społeczno-gospodarczej - kursy motywacyjne, organizowanie i sfinansowanie poradnictwa wspierające osoby i rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzinnych - tj. godzeniu pracy z obowiązkami rodzinnymi oraz inne działania o charakterze środowiskowym; zajęcia na rzecz walki z wypaleniem zawodowym	podobszaru wiejskiego)		programu: 45 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu: 30 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek): 15 Liczba kursów na rzecz aktywizacji zawodowej zorganizowanych w zrewitalizowanych obiektach: 9	
2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	4. Wykorzystanie dziedzictwa Kujaw szansą na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców gminy Izbica Kujawska	S, G	Gmina Izbica Kujawska, M-GOPS w Izbicy Kujawskiej	Działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne i gospodarcze skierowane głównie do mieszkańców podobszaru rewitalizacji na terenach wiejskich, zapewniające zdobycie nowych i dodatkowych źródeł utrzymania. W szczególności będą to działania odwołujące się do wykorzystania gospodarczego dziedzictwa Kujaw (np. kursy gastronomiczne - żywność tradycyjna i z wykorzystaniem produktów regionalnych; biożywność) oraz	Obiekty zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub inne obiekty publiczne w podobszarze rewitalizacji w mieście i/lub Błenna/ Świszewy/Mchówek - świetlice w zrewitalizowanych budynkach OSP (tylko dla mieszkańców podobszaru wiejskiego)		172 941,00	Projekt skierowany dla 80 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (50 osób, w tym: 10 z podobszaru miejskiego i 40 z podobszaru wiejskiego) PRODUKTY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 50 Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD: 1 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu: 30 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy	Deklaracje uczestnictwa Listy obecności Podpisane umowy Certyfikaty

				wykorzystanie potencjału wsi kujawskich (tworzenie gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych)			po opuszczeniu programu: 30 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek): 8 Liczba kursów na rzecz aktywizacji zawodowej zorganizowanych w zrewitalizowanych obiektach: 9	
Kierunek działań 2: Integracja lokalnych środowisk oraz kształtowanie zainteresowań								
2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	5. „Klub młodzieżowy”	S	Gmina Izbica Kujawska	Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży, które mają na celu (poprzez zapewnienie interesujących i bezpiecznych form spędzania wolnego czasu) wspieranie ich rozwoju i aktywności społeczno-gospodarczej, rozwijanie zainteresowań, kreowanie postaw przedsiębiorczych, czy wyrównywanie szans edukacyjnych. W ramach zajęć pojawiają się elementy doradztwa zawodowego, warsztaty ułatwiające start w dorosłość. Projekt zakłada przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu na wczesnym poziomie rozwoju. Ponadto, poprzez zapewnienie opieki dla dzieci i młodzieży, odciążeni zostaną częściowo ich rodzice, co pozwoli na lepsze godzenie obowiązków zawodowych z życiem rodzinnym	Obiekty zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub inne obiekty publiczne w podobszarze rewitalizacji w mieście i/lub Blenna/ Świszewy/Mchówek – świetlice w zrewitalizowanych budynkach OSP (tylko dla mieszkańców podobszaru wiejskiego)	29 411,76	Projekt skierowany dla 60 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (45 osób, w tym: 15 z podobszaru miejskiego i 30 z podobszaru wiejskiego) PRODUKTY: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 45 Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD: 1 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna: 45	Deklaracje uczestnictwa Listy obecności
2.	6.	S	Gmina Izbica	Organizacja zajęć w	Obiekty	58 823,53	Projekt skierowany dla 50	Deklaracje

	Aktywizacja społeczno-gospodarcza	„Aktywny senior”		Kujawska we współpracy z lokalnymi organizacjami i seniorów	gminie dla osób wykluczonych społecznie z powodu podeszłego wieku, choroby lub niepełnosprawności i niedołążności. Warsztaty wsparcia dla seniorów poprzez organizację zajęć kulturalnych, sportowych, edukacyjnych. Organizacja różnych spotkań okolicznościowych, kultywowanie tradycji regionalnych. Integracja i wymiana doświadczeń między pokoleniami. Ponadto, poprzez zapewnienie zajęć dla seniorów, odciążeni zostaną częściowo ich opiekunowie, co pozwoli na lepsze godzenie obowiązków zawodowych z życiem rodzinnym	zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub inne obiekty publiczne w podobszarze rewitalizacji w mieście i/lub Błenna/ Świszewy/Mchówek – świetlice w zrewitalizowanych budynkach OSP (tylko dla mieszkańców podobszaru wiejskiego)		osób w wieku poprodukcyjnym z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (30 osób, w tym: 10 z podobszaru miejskiego i 20 z podobszaru wiejskiego) PRODUKTY: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 30 Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD: 1 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna: 30	uczestnictwa Listy obecności
	2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	7. „Bądźmy aktywni”	S	Gmina Izbica Kujawska we współpracy z lokalnymi organizacjami i pozarządowymi	Celem projektu będzie zachęcanie do czynnego udziału w życiu społecznym gminy i organizacji wydarzeń kulturalnych, kształtowanie postaw i wartości rodzinnych poprzez wspólne spędzenie czasu wolnego i integrację społeczną, działalność charytatywną, opiekuńczą itp. Ważnym komponentem będzie także zaoferowanie doradztwa organizacjom pozarządowym chcącym rozwinąć swą działalność oraz	Obiekty zmodernizowane w ramach rewitalizacji (odpowiednio budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej) i/lub inne obiekty publiczne w podobszarze rewitalizacji w mieście i/lub Błenna/ Świszewy/Mchówek – świetlice w zrewitalizowanych	58 823,53	Projekt skierowany dla 50 osób – członków lokalnych organizacji pozarządowych (oraz chcących powoływać takie organizacje do życia) z terenu całej gminy, poniżej wskazano wartości wskaźników tylko w odniesieniu do mieszkańców obszaru rewitalizacji (40 osób, w tym: 30 z podobszaru miejskiego i 10 z podobszaru wiejskiego) PRODUKTY: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w	Deklaracje uczestnictwa Listy obecności

				osobom, które chciałyby takie organizacje (np. stowarzyszenia, IOB) utworzyć. W ramach działań infrastrukturalnych zostaną utworzone miejsca (d. wikliniarni, świetlice wiejskie), gdzie NGO będą mogły znaleźć swą siedzibę	budynkach OSP (tylko dla mieszkańców podobszaru wiejskiego)		programie: 40 Liczba inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych podmiotów z terenu LGD: 1 REZULTATY Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna: 40	
--	--	--	--	--	---	--	--	--

Uwaga: projekty 3-7 ujęto w tabeli dwa razy ze względu na ich realizację zarówno na podobszarze miejskim, jak i wiejskim
Źródło: opracowanie własne na podstawie fiszek projektowych.

Tabela 18. Lista planowanych uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Lp.	Typ przedsięwzięcia	Uzupełniające przedsięwzięcie rewitalizacyjne
1	2	3	4
Podobszar miejski	Cel rewitalizacji 1: Adaptacja przestrzeni zdegradowanych na terenie podobszaru rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska oraz modernizacja i doposażenie infrastruktury społecznej na podobszarze wiejskim dla stworzenia bazy dla przedsięwzięć związanych z aktywizacją społeczno-gospodarczą		
	1.	PF	Rozbudowa drogi powiatowej nr 2814C Samszyce-Izbica Kujawska (cel: poprawa jakości infrastruktury/dostępności OR, gdyż projekt obejmie ul. Narutowicza w Izbicy Kujawskiej)
	2.	PF	Budowa małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (cel: poprawa jakości infrastruktury OR)
	3.	PF	Przebudowa i doposażenie M-GOK w Izbicy Kujawskiej (cel: poprawa jakości infrastruktury instytucji położonej w OR, miejsca działań aktywizacyjnych)
	Cel rewitalizacji 2: Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym i gospodarczym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej poprzez przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zwiększenia zaradności i kompetencji mieszkańców, powołanie nowych organizacji pozarządowych, działalność gospodarczą i społeczną, szczególnie w zakresie związanym z pielęgnowaniem tradycji Kujaw		
	Kierunek działań 1: Podnoszenie kompetencji i inne działania zwiększające szanse mieszkańców na rynku pracy		
	1.	PF	Adaptacja pomieszczeń biblioteki publicznej na potrzeby przedszkola samorządowego w Izbicy Kujawskiej (cel: poprawa jakości infrastruktury instytucji położonej w OR)
	2.	S	Zwiększenie liczby miejsc opieki przedszkolnej na terenie Gminy Izbica Kujawska (cel: umożliwienie powrotu na rynek pracy opiekunów dzieci przedszkolnych)
	Kierunek działań 2: Integracja lokalnych środowisk oraz kształtowanie zainteresowań		
	-	-	-

Podobszar wiejski	Cel rewitalizacji 1: Adaptacja przestrzeni zdegradowanych na terenie podobszaru rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska oraz modernizacja i doposażenie infrastruktury społecznej na podobszarze wiejskim dla stworzenia bazy dla przedsięwzięć związanych z aktywizacją społeczno-gospodarczą		
	1.	PF	Przebudowa drogi gminnej nr 191221C Błenna-Gąsiorowo-Dziewczopole (cel: poprawa jakości infrastruktury/dostępności OR)
	2.	PF	Przebudowa drogi gminnej nr 191234C Błenna-Dziewczopole-Dziewczopólko (cel: poprawa jakości infrastruktury/dostępności OR)
	3.	PF	Budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce o numerze ewid. 51, obręb ewid. Błenna (cel: poprawa jakości infrastruktury/dostępności OR)
	Cel rewitalizacji 2: Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym i gospodarczym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej poprzez przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zwiększenia zaradności i kompetencji mieszkańców, powołanie nowych organizacji pozarządowych, działalność gospodarczą i społeczną, szczególnie w zakresie związanym z pielęgowaniem tradycji Kujaw		
	Kierunek działań 1: Podnoszenie kompetencji i inne działania zwiększające szanse mieszkańców na rynku pracy		
	Kierunek działań 2: Integracja lokalnych środowisk oraz kształtowanie zainteresowań		
	1.	PF	Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego w miejscowości Błenna (cel: poprawa jakości infrastruktury rekreacyjnej OR)
2.	PF	Utworzenie Dziennego Domu Pobytu w budynku b. szkoły w m. Szczkowo	

Źródło: opracowanie własne na podstawie fiszek projektowych.

9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym Programem

Komplementarność przestrzenna

W ramach rewitalizacji na terenie gminy Izbica Kujawska realizowane będą projekty na terenie 2 podobszarów rewitalizacji, a mianowicie: o charakterze miejskim (jednostka przestrzeni miejskiej A) oraz wiejskim (4 sołectwa). Działania realizowane na tych obszarach nie będą się w znaczący sposób różniły charakterem, skalą i rodzajem planowanej interwencji, posłużą bowiem realizacji wspólnej wizji i ograniczaniu zbieżnych problemów (za wyjątkiem kwestii rewitalizacji przestrzeni zdegradowanych).

Zwrócono jednak uwagę na pewne występujące różnice pomiędzy podobszarem miejskim i wiejskim (np. zaoferowano wsparcie dla mieszkańców podobszaru wiejskiego w zakresie znajdowania dodatkowego źródła dochodów – tworzenie gospodarstw agroturystycznych), chęć wyrównywania szans mieszkańców wsi widoczna jest chociażby w zaoferowaniu większej liczby miejsc w zaprogramowanym „klubie młodzieżowym” dla dzieci i młodzieży z podobszaru wiejskiego). Z drugiej strony uznano inny charakter podobszaru miejskiego (np. tam koncentrować się będą działania lokalnych organizacji pozarządowych).

Wybrane do realizacji projekty są odpowiedzią na główne problemy zdiagnozowane dla obszaru rewitalizacji. Wszystkie główne przedsięwzięcia ujęte w Programie realizowane będą bezpośrednio na obszarze rewitalizacji i dotyczyć będą przede wszystkim jego mieszkańców. Działania aktywizacyjne dla poszczególnych jednostek składowych obszaru rewitalizacji będą realizowane w obiektach zmodernizowanych w ramach rewitalizacji. Na podobszarze miejskim będzie to budynek d. wikliniarni w Izbicy Kujawskiej i/lub inne obiekty publiczne zlokalizowane w podobszarze rewitalizacji w mieście (np. M-GOK). Dla potrzeb mieszkańców podobszaru wiejskiego przygotowane zostaną w zrewitalizowanych budynkach OSP świetlice wiejskie w miejscowościach: Błenna (korzystać z niej będą również mieszkańcy Helenowa), Świszewy oraz Mchówek.

Koncentracja wsparcia na obszarze rewitalizacji nie wyklucza objęcia interwencją pozostałych mieszkańców gminy. Jak już stwierdzono powyżej, w szczególności projekty „miękkie” będą prowadzone na szerszą skalę (zaoferowane zostanie wsparcie także dla osób zagrożonych ubóstwem czy wykluczeniem społecznym z terenu całej gminy przy zachowaniu zasady koncentracji interwencji na obszarze rewitalizacji). Uzasadnieniem dla objęcia zasięgiem projektów rewitalizacyjnych pewnej liczby mieszkańców pozostałej części gminy Izbica Kujawska jest występowanie problemów społecznych także w pozostałych jednostkach gminy (niekiedy - w odniesieniu do pojedynczych stanów kryzysowych – nawet w większym nasileniu niż na obszarze rewitalizacji, gdzie następuje ich koncentracja). Ponadto, takie zaprojektowanie interwencji zapobiegać będzie przenoszeniu (koncentracji) problemów społecznych w inne miejsca, nieobjęte obszarem rewitalizacji niniejszego Programu.

Wydaje się, że zaplanowane działania są na tyle „atrakcyjne” (odwołanie do dziedzictwa Kujaw, kursy zawodowe, organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz seniorów), iż mają potencjał zainteresowania szerokiego grona odbiorców. Dotyczy to także kwestii infrastrukturalnych – zmodernizowane obiekty (w tym przestrzeń zdegradowana w mieście – budynek d. wikliniarni) stworzą bowiem coś więcej niż tylko bazę dla przeprowadzenia projektów miękkich w ramach niniejszego Programu. W wielu przypadkach miejsca te będą służyć nie tylko mieszkańcom obszaru rewitalizacji, lecz także pozostałego obszaru gminy, na terenie którego nie ma z reguły porównywalnych obiektów (np. we wspomnianym budynku d. wikliniarni utworzona zostanie siedziba dla lokalnych organizacji pozarządowych – swoiste centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej), ani nawet planów ich utworzenia (nie ma ekonomicznej potrzeby czy nawet możliwości zdublowania takiej infrastruktury w gminie). Efekt oddziaływania przestrzennego na pozostały teren gminy będą miały także projekty „miękkie” (np. poprzez tzw. dobre praktyki i kreowanie aktywnej postawy społecznej, czy kultywowanie lokalnych tradycji).

Zagadnieniem analizowanym w toku planowania działań rewitalizacyjnych była także kwestia ryzyka ich negatywnego oddziaływania na inne obszary. Nie odnaleziono argumentów przemawiających za tym, iż realizacja projektów rewitalizacyjnych spowodować może przenoszenie dotychczasowych problemów zdiagnozowanych dla obszaru rewitalizacji na inne tereny gminy - przeciwnie, objęcie (choć w niewielkim stopniu - w każdym projekcie znacznie więcej niż 50% miejsc przeznaczonych jest dla mieszkańców obszaru

rewitalizacji) wsparciem w ramach realizowanych w ramach niniejszego Programu projektów także mieszkańców pozostałej części gminy, skutecznie temu zapobiegnie.

Zachowana będzie również komplementarność przestrzenna planowanej interwencji w obrębie działań podejmowanych na terenie poszczególnych jednostek/sołectw, w szczególności z działaniami realizowanymi na tych terenach w poprzednich latach (zob. opis poniżej w punkcie komplementarność międzyokresowa).

Komplementarność problemowa

Planowane działania są komplementarne problemowo (w części diagnostycznej wskazano problemy, które – w większości - są tożsame dla całego obszaru rewitalizacji). Podejmowane działania będą adresowane bezpośrednio nie tylko do mieszkańców w wieku produkcyjnym zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym uzależnionych od pomocy społecznej i bezrobotnych, również długotrwale), lecz także do dzieci i młodzieży oraz seniorów. Poszczególne interwencje nie znoszą się wzajemnie, lecz wzmacniają swe oddziaływania (integracja międzypokoleniowa, kształtowanie wspólnych wzorców postaw – aktywność i przedsiębiorczość, poszanowanie dla tradycji, przekazywanie doświadczeń, umożliwienie godzenia pracy zawodowej i życia rodzinnego dzięki zaoferowaniu zajęć dla osób nad którymi opiekunowie sprawują pieczę). Działania aktywizacyjne nie będą miały charakteru stricte gospodarczego, lecz społeczny - posłużą przełamywaniu niekorzystnych cech i postaw, braku aktywności czy marazmu dotyczącego nierzadko całej rodziny. Dlatego uznać należy, że planowane przedsięwzięcia dopełniają się bezpośrednio i pośrednio, umożliwiają długofalowe i szerokie oddziaływanie.

Należy podkreślić, że na terenie obu podobszarów rewitalizacji (tj. wyznaczonej jednostki A na terenie miasta oraz w 4 sołectwach) występuje także wspólny problem niedostosowania infrastruktury do zaplanowanych działań „miękkich”, dlatego niezbędną jest realizacja tzw. projektów zintegrowanych. Przedsięwzięcia infrastrukturalne umożliwią efektywną realizację przedsięwzięć o charakterze aktywizacji społeczno-gospodarczej. O ile w mieście osiągnięcie tych celów nastąpi dzięki likwidacji części problemów przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych (tj. poprzez rewitalizację części przestrzeni zdegradowanej – inwestycja w budynku b. wikliniarni), to na terenach wiejskich założone działania infrastrukturalne nie zakładają możliwości rewitalizacji przestrzeni zdegradowanych, co zostało już uzasadnione powyżej (brak możliwości finansowych oraz organizacyjnych ze względu na kubaturę obiektów). W związku z tym w wizji rozwoju w odniesieniu do

podobszaru wiejskiego pojawiają się jedynie działania infrastrukturalne obejmujące inne, mniejsze obiekty, które zostaną dostosowane do pełnienia nowych funkcji społecznych (3 budynki należące do OSP zaadaptowane na świetlice wiejskie). Zauważyć przy tym należy, że obiekt utworzony w m. Błenna posłuży mieszkańcom 2 sołectw – Błenna oraz Helenowo.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

W realizacji Programu decydujące znaczenie zarówno organizacyjne, jak i koordynujące mieć będzie Urząd Miejski w Izbicy Kujawskiej. Taki wybór operatora Programu i jego umiejscowienie w ramach struktur lokalnych oraz dotychczasowe doświadczenie, zapewni skuteczne zarządzanie Programem, przede wszystkim pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji polityk publicznych. W celu zapewnienia jak największej efektywności działań realizacja zadań zlecana będzie odpowiednim jednostkom i podmiotom, które posiadają ku temu jak najlepsze kompetencje, np. część zadań społeczno-gospodarczych będą realizowana przy zaangażowaniu M-GOPS w Izbicy Kujawskiej.

Powyższe spowodowane jest chęcią takiego zaprojektowania działań by zapewniona została ich wysoka efektywność. Jednak mimo znacznego zaangażowania podmiotów administracji publicznej w proces opracowania, ale też wdrażania Programu, zapewniona musi zostać (na każdym z etapów) zasada partnerstwa. Tylko jednoczesne zaangażowanie szerokiego spektrum lokalnych interesariuszy (wobec relatywnie niskiej siły sektora gospodarczego, rolę partnerów odegrać mogą przede wszystkim lokale organizacje pozarządowe) przynieść może spodziewane efekty. Ze względu na prospołeczny aspekt niniejszego Programu, aktywność sektora organizacji pozarządowych jest czynnikiem szczególnie sprzyjającym jego skutecznemu wdrożeniu, przewidziano więc w jego ramach szereg działań na rzecz rozwoju tego typu organizacji. W szczególności pozwolą one na poprawę ich zdolności do samodzielnego oraz partnerskiego realizowania projektów rewitalizacyjnych. W części projektów przewidziano współpracę Gminy z lokalnymi organizacjami (np. seniorów).

Komplementarność międzyokresowa

Działania planowane w ramach niniejszego Programu wpisują się w lokalną politykę rozwoju i będą w znacznej części kontynuacją przedsięwzięć zainicjowanych wcześniej lub/i uzupełnieniem już zrealizowanych.

Poniższa tabela zawiera opis najważniejszych projektów zrealizowanych na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego wyznaczonego obszaru rewitalizacji i ew. jego najbliższego sąsiedztwa, których celem było osiągnięcie zbliżonych efektów i przygotowanie podwalin pod realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w niniejszym dokumencie (zauważyć należy, że dotychczas były to projekty przede wszystkim o charakterze infrastrukturalnym). Wpłynęły one na poprawę infrastruktury, także drogowej, co przyczyniło się do większej dostępności obszaru i lepszego jego wyposażenia.

Tabela 19. Wybrane przykłady projektów zrealizowanych przed 2017 r. zapewniających komplementarność międzyokresową niniejszego Programu

Tytuł projektu	Opis/cele projektu	Uwagi
Przebudowa drogi gminnej nr 191227 C Mchówek - Pustki od km 0+000 do km 0+955	Przebudowa drogi gminnej polegała na wykonaniu nawierzchni asfaltowej na istniejącej jezdni. Nawierzchnia asfaltowa wykonana z mieszanki mineralno-asfaltowej II-go standardu w dwóch warstwach: warstwa profilowa grubość zmienna od 3 do 4 cm i warstwa ścieralna grubości 4 cm, uzupełnienie i zagęszczenie poboczy ziemnych po wykonaniu robót bitumicznych – grubość warstwy średnio 10 cm	Inwestycja realizowana w 2012 r. przy udziale środków finansowych z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kwocie 114 600,00 zł i budżetu gminy (całkowity koszt brutto 238 036,34 zł)
Przebudowa drogi gminnej w m. Mchówek, na działce o nr ewid. 188, w obrębie ewid. Mchówek	Projekt zakładał przebudowę drogi gminnej na odcinku 1512 mb, z tego 1061 mb przypadło na przebudowę istniejącej nawierzchni bitumicznej a pozostałe 451 mb przypadło na budowę konstrukcji i wykonanie nawierzchni bitumicznej dwuwarstwowej	Inwestycja realizowana w 2013 r. ze środków własnych Gminy (całkowity koszt brutto 498 957,38 zł)
Remont i modernizacja pomieszczeń pełniących funkcje świetlicy wiejskiej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Izbicy Kujawskiej	W ramach operacji wykonane zostały prace modernizacyjne polegające na przebudowie pomieszczenia WC i przystosowanie go dla osób niepełnosprawnych, a także wymianie drzwi wejściowych oraz remoncie holu. Celem projektu był rozwój aktywności społeczności lokalnej poprzez remont i modernizację pomieszczeń pełniących funkcję świetlicy wiejskiej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Izbicy Kujawskiej	Inwestycja realizowana w 2014 r. w ramach PROW 2007-2013, dz. 4.1/413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla małych projektów. Kwota dofinansowania 25 000,00 zł (całkowity koszt brutto 57 073,55 zł)
Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2814C Samszyce-Izbica Kujawska od km 0+935 do km 1+350 w m. Świszewy	Inwestycja polegała na wykonaniu koryta pod konstrukcję chodnika i zjazdów, ułożeniu krawężników i obrzeży betonowych na podsypce, ułożeniu chodników i zjazdów z kostki betonowej na podsypce	Inwestycja realizowana w 2014 r. ze środków własnych Gminy (całkowity koszt brutto: 58 600,00 zł)
Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej, na terenie działki o nr ewid. 226 w m. Błenna, obręb ewid. Błenna	Projekt zakładał budowę boiska wielofunkcyjnego (boisko do piłki ręcznej, siatkówki, koszykówki i tenisa ziemnego) o wymiarach 36,00m x 19,00m o nawierzchni poliuretanowej zgodnie z projektem budowlanym. Boisko ma charakter obiektu sportowego ogólnodostępnego przeznaczonego dla młodzieży szkolnej oraz społeczności lokalnej w m. Błenna na działce o nr ewid. 226 (przy Zespole Szkół)	Inwestycja realizowana w 2014 r. ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki w kwocie 120 900,00 zł i budżetu gminy (całkowity koszt brutto 366 540,00 zł)
Przebudowa drogi gminnej nr 191221C w miejscowościach Dziewczopole, Gańsorowo, Błenna od km 1+415 do km 2+812,40 na działkach o nr ewid. 147, 351, 363 w obrębie ewid. Błenna	Inwestycja polegała na przebudowie jezdni, wzmocnieniu poboczy, wykonaniu zjazdów do gospodarstw i odwodnieniu	Inwestycja realizowana w 2014 r. przy udziale środków finansowych z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kwocie 140 000,00 zł i budżetu gminy (całkowity koszt brutto 598 967,21 zł)
Organizacja i wyposażenie placu zabaw przy Zespole Szkół w Błennie	Zadanie obejmowało dostawę i montaż urządzeń zabawowych, wykonanie nawierzchni bezpiecznych oraz ogrodzenia	Projekt realizowany w 2015 r. współfinansowany z EFS w ramach PO Kapitał Ludzki, Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

		w regionach (całkowity koszt brutto 53 083,92 zł)
Przebudowa drogi gminnej nr 191205C Błenna - Gąsiorowo w miejscowości Błenna etap - I	W zakresie rzeczowym projektu było: zebranie warstwy ziemi urodzajnej, ścięcie drzew, konserwacja przepustu, korytowanie, ułożenie warstwy odcinającej z piasku, wbudowanie podbudowy z kruszywa, ułożenie nawierzchni betonu asfaltowego, formowanie poboczy umocnionych, oczyszczenie istniejących rowów przydrożnych, montaż drogowych barier ochronnych	Inwestycja realizowana w 2016 r. przy udziale środków finansowych z budżetu Województwa Kujawsko – Pomorskiego w kwocie 93 603,71 zł i budżetu gminy (całkowity koszt brutto 240 461,68 zł)
Montaż monitoringu wizyjnego na Placu Wolności w Izbicy Kujawskiej	Projekt obejmował montaż na słupach stalowych kamer służących do monitoringu wizyjnego centrum miasta i poprawę jego bezpieczeństwa	Inwestycja realizowana w 2015 r. ze środków własnych Gminy (całkowity koszt brutto 32 909,16 zł)
Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej i budynku Zespołu Szkół w Błennie	Projekty przewidywały przeprowadzenie prac termomodernizacyjnych (ocieplenie ścian zewnętrznych, dachu, modernizację kotłowni, wymianę instalacji elektrycznej, wymianę instalacji teleinformatycznych, wymianę instalacji c.o. i wody użytkowej. Cele projektów: <ul style="list-style-type: none"> • redukcja emisji zanieczyszczeń do atmosfery, • zwiększenie efektywności energetycznej (zmniejszenie utraty ciepła) obiektów użyteczności publicznej, • poprawa stanu technicznego i estetyki budynków użyteczności publicznej 	Inwestycja realizowana w 2017 r. współfinansowana z EFRR w ramach Osi priorytetowej 3. <i>Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie Dz. 3.3</i> <i>Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym</i> RPO WK-P na lata 2014 – 2020 w kwocie 1 306 162,79 zł (całkowity koszt projektu brutto 2 875 878,16 zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej.

Komplementarność finansowa

Projekty zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu będą miały zapewnione finansowanie z różnych źródeł, które wzajemnie się uzupełniają i łączą, w tym EFRR, EFS oraz inne środki publiczne (PROW, programy rządowe, budżet gminy).

Wśród źródeł finansowania projektów brak jest zupełnie funduszy prywatnych (tj. pochodzących od podmiotów sektora gospodarczego i innych podmiotów prywatnych). Wynika to z braku silnych przedstawicieli tego sektora funkcjonujących w gminie, zdolnych do zaangażowania się w procesy aktywizacji gospodarczej lub/i społecznej (brak znaczących inwestorów, większych przedsiębiorstw itp.).

Zauważyć należy, że mimo braku zaangażowania kapitału prywatnego, starano się zapewnić komplementarność wszystkich źródeł finansowania (zapewniają one osiągnięcie efektów synergii i znacząco wzmacniają oddziaływanie poszczególnych przedsięwzięć). Planowanie źródeł finansowania projektów nastąpiło także w sposób wykluczający ryzyko podwójnego dofinansowania.

Pozostałe zasady

W Zasadach regionalnych przewidziano także konieczność uwzględnienia przy opracowywaniu i realizacji niniejszego Programu innych zasad, m. in. zasady koncentracji interwencji i hierarchizacji potrzeb.

Jak to już potwierdzono m. in. w części poświęconej delimitacji obszaru rewitalizacji, niniejszy Program dotyczy terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju całej gminy, obejmujących całość zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególnie koncentracją problemów oraz negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania rewitalizacyjne z definicji skierowane są na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar rewitalizacji, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi oraz możliwości finansowania rewitalizacji. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane są na obszarach rewitalizacji, ale przewiduje się, że ze względu na skalę i zakres podejmowanych działań, ich oddziaływanie przekroczy zasięg obszaru rewitalizacji.

Jeśli chodzi o zasadę kompleksowości, Program zapewnia ujęcie działań w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, współfinansowanych z różnych środków) tak, aby nie pomijać żadnego aspektu (przede wszystkim społecznego oraz gospodarczego; przewidziano jednak częściową interwencję dot. także sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, co dokona się w sposób zgodny z wymogami środowiskowymi).

10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

10.1. Udział różnych grup interesariuszy na etapie opracowywania PR

Prace nad przygotowaniem Programu opierały się na współpracy z różnymi grupami interesariuszy. Należy tu wymienić przede wszystkim mieszkańców gminy (a w szczególności obszaru rewitalizacji) oraz przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych.

Proces opracowywania Programu był koordynowany przez Urząd Miejski, jednak w sposób zapewniający możliwość udziału lokalnych interesariuszy, co zostało zapewnione w różnorodny sposób. Pierwszym krokiem było powołanie przez Burmistrza, wspomnianego już we Wprowadzeniu do niniejszego Programu, organu koordynacyjno-konsultacyjnego w zakresie rewitalizacji - interdyscyplinarnego zespołu ds. wsparcia procesu opracowania programu rewitalizacji, funkcjonującego pod nazwą Zespołu Rewitalizacji. Zespół ten został powołany Zarządzeniem Nr 99/2016 Burmistrza Izbicy Kujawskiej, a do jego zadań zaliczono przygotowanie, analizę i koordynację działań na terenie Gminy, w tym w szczególności były to:

- a) realizacja wszelkich działań zmierzających do opracowania programu rewitalizacji zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- b) zapewnienie efektywnej partycypacji społecznej w procesie opracowania, a następnie wdrożenia programu rewitalizacji,
- c) kontakt z lokalnymi interesariuszami procesu rewitalizacji,
- d) bezpośredni kontakt z ekspertami zewnętrznymi,
- e) konsultowanie prac innych gremiów i wydawanie opinii w toku opracowania programu rewitalizacji,
- f) przeprowadzanie procedur identyfikacji i kwalifikacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz rekomendowanie wpisania ich do planu rewitalizacji;
- g) monitorowanie i ewaluacja prac nad opracowaniem i wdrożeniem programu rewitalizacji.

W jego stałym składzie Zespołu (z Burmistrzem jako Przewodniczącym) znaleźli się przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej i jednostek gminnych (dyrektor M-

GOK w Izbicy Kujawskiej, kierownicy M-GOPS w Izbicy Kujawskiej i Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół). Na spotkania Zespołu możliwe było zapraszanie przedstawicieli lokalnych interesariuszy. W pracach uczestniczyli również wyłonieni eksperci.

Inne sposoby włączania interesariuszy w prace nad Programem w gminie można podzielić je na dwie grupy, a mianowicie działania nakierowane na:

1. stworzenie dla każdego zainteresowanego możliwości uzyskania informacji i wiedzy na temat procesu rewitalizacji, zasad jego programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych;
2. umożliwienie bezpośredniego udziału w czynnościach zmierzających do wypracowania tekstu niniejszego Programu.

W ramach pierwszej grupy działań wymienić należy:

- zapewnienie 40 godzin dyżuru ekspertów mającego na celu wsparcie informacyjne i doradztwo w zakresie możliwości prowadzenia i finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz korzystania z efektów projektów przewidzianych w Programie (poprzez publiczne zaproszenia umieszczane m. in. w internecie starano się dotrzeć do organizacji pozarządowych i wszystkich grup interesariuszy, tj. młodzieży, seniorów, rodziców dzieci niepełnosprawnych, wspólnot mieszkaniowych, kobiet, instytucji oświatowych, instytucji pomocy społecznej i innych),
- zapewnienie 40 godzin konsultacji i udziału ekspertów w pracach zespołów roboczych oraz spotkaniach z pracownikami dotyczących kolejnych etapów tworzenia Programu,
- przeprowadzenie w dniu 3 marca 2017 r. warsztatu dotyczącego rewitalizacji dla pracowników Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej i kierowników różnych jednostek organizacyjnych, radnych i sołtysów oraz przedstawicieli sektora pozarządowego i przedsiębiorców (uznano, że osoby te staną się lokalnymi liderami rewitalizacji i będą w swoich środowiskach promować ideę rewitalizacji).

W ramach drugiej grupy działań wymienić należy:

- przeprowadzenie badania ankietowego wśród mieszkańców (w ankiecie wzięło udział 22 respondentów) w zakresie identyfikacji zjawisk i procesów dla sporządzenia diagnozy gminy, którego wyniki posłużyły weryfikacji analiz eksperckich i wzbogaceniu części diagnostycznej niniejszego Programu,

- prowadzenie konsultacji poszczególnych wypracowywanych treści, jak i całego Programu (poprzez udostępnienie dokumentu wraz z kwestionariuszem zgłaszania uwag w ramach gminnego serwisu internetowego oraz w formie papierowej),
- przeprowadzenie otwartych spotkań informacyjno-konsultacyjnych dla mieszkańców (spotkanie w celu zweryfikowania adekwatności i kompletności dokumentu WIZJI I CELE odbyły się 20 czerwca 2017 r. w Izbicy Kujawskiej; a spotkanie w celu zweryfikowania adekwatności i kompletności Programu odbyło się dwukrotnie 23 października i 13 listopada 2017 r. – zob. foto 8).

Foto. 8. Spotkanie otwarte z mieszkańcami w dniu 13 listopada 2017 r.

Fot. K. Sulczyński

Powyższe świadczy o tym, że wykorzystano zróżnicowane instrumentarium działań informacyjno-promocyjnych, dzięki czemu stworzono wszystkim zainteresowanym mieszkańcom, instytucjom, przedsiębiorcom i innym podmiotom zainteresowanym możliwość uzyskania wiedzy i uczestnictwa w programowaniu działań, jak i zapoznania się z bieżącym stanem prac, na każdym etapie opracowywania Programu. W celu dotarcia do różnych grup społecznych, także wiekowych, wykorzystano zarówno narzędzia elektroniczne – tj. serwis gminny (strona www.izbicakuj.pl, zakładka „rewitalizacja”), facebook (zob. foto 10); jak i

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

tradycyjne (jak już wspomniano opublikowano we Wprowadzeniu wydrukowano artykuł prasowy⁴⁶, wydrukowano ulotkę informacyjną).

Foto 10. Zaproszenie na Spotkanie otwarte z mieszkańcami w dniu 13 listopada 2017 r. wraz z zamieszczoną ulotką

Fot. E. Sulczyńska

Szczegółowy opis przebiegu procesu uspołecznienia Programu wraz ze sposobem uwzględnienia zgłaszanych w toku konsultacji uwag znalazł się w załączniku do niniejszego Programu.

10.2. Przewidywane sposoby włączenia interesariuszy w proces zarządzania PR na obszarze rewitalizacji

Biorąc pod uwagę doświadczenia wynikające z powyżej opisanych działań informacyjno-promocyjnych oraz konsultacyjnych oraz zebrane w trakcie innych zbieżnych działań podejmowanych w zakresie planowania strategicznego w gminie, niezbędne będzie

⁴⁶ Artykuł mający na celu przekazanie informacji o procesie rewitalizacji gminy Izbica Kujawska i promocję tworzonego Programu ukazał się w lokalnej gazecie „Tu i Teraz” w miesiącu czerwcu 2017 r.

również na etapie wdrażania niniejszego Programu zastosowanie możliwie zróżnicowanych narzędzi. Przebieg konsultacji potwierdził także relatywnie niski stopień zaangażowania mieszkańców (niska frekwencja na spotkaniach, niewielki zwrot ankiet czy niewielka liczba zgłaszanych uwag itp. – por. zał. 1 do niniejszego Programu), w tym przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych, w działania z zakresu programowania działań prorozwojowych, co potwierdza potrzebę podjęcia zadań z zakresu aktywizacji i integracji społecznej zaplanowanych niniejszym Programem.

Wśród planowanych sposobów działań na rzecz uspołecznienia procesu wdrażania Programu wymienić należy:

- prowadzenie akcji informacyjnej oraz konsultacji przy wykorzystaniu dotychczas wypracowanych skutecznych kanałów (zarówno elektronicznie – serwis gminny, facebook, jak i w sposób tradycyjny, np. poprzez ogłoszenia, czy plakaty),
- przedstawianie sprawozdania z postępu prac na publicznych sesjach Rady Miejskiej (mają one charakter otwarty, dodatkowo na sesje zapraszani będą także przedstawiciele przedsiębiorców, sektora organizacji pozarządowych, mieszkańcy i inny interesariusze procesu rewitalizacji) oraz udostępniane publicznie poprzez lokalne media;
- przedstawianie informacji na temat realizacji Programu na spotkaniach sołeckich;
- umożliwienie udziału przedstawicieli interesariuszy społecznych w obradach Zespołu Rewitalizacji;
- wykonanie badania ewaluacyjnego zawierającego wyniki ankiety przeprowadzonej przez mieszkańców, co pozwoli zdiagnozować efekty osiągnięte w zakresie rewitalizacji i ocenę tego procesu wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji i gminy.

Planowane jest utrzymanie funkcjonowania Zespołu Rewitalizacji jako gremium konsultacyjnego. Dużą rolę w analizowanym zakresie będą miały także podmioty partnerskie – lokalne organizacje pozarządowe współrealizujące z Gminą projekty rewitalizacyjne oraz podmioty znajdujące swą siedzibę w zrewitalizowanym budynku d. wikliniarni, który funkcjonować będzie jako platforma współpracy sektora pozarządowego z innymi podmiotami (w niniejszym przypadku przede wszystkim z Urzędem Miejskim w Izbicy Kujawskiej jako koordynatorem procesu wdrażania Programu).

Podobnie jak na etapie opracowywania Programu, podejmowane działania nie będą miały charakteru wyłącznie informacyjno-promocyjnego, gdyż w miarę potrzeb zapewniona zostanie możliwość realnej poprawy stanu wiedzy w zakresie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (np. poprzez organizację szkoleń przez jednostki gminy z zakresu opracowywania wniosków o dofinansowanie projektów czy rozliczania i ewaluacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, co zostało wprost przewidziane w ramach projektów „miękkich” służących osiągnięciu celów związanych z rewitalizacją).

11. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z Zasadami regionalnymi, niezbędne jest przedstawienie indykatywnych ram finansowych dla głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z szacowanymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł.

W tab. 20 przedstawiono szacunkowe ramy finansowe dotyczące głównych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, natomiast w tab. 21 dotyczące projektów/przedsięwzięć uzupełniających. Zostały one sporządzone wg wzorów ujętych w zał. 5 Zasad regionalnych.

Jak już stwierdzono, ze względu na brak podmiotów gospodarczych zdolnych do sfinansowania przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji, brak jest w przypadku niniejszego Programu prywatnych środków krajowych.

Tabela 20. Szacunkowe ramy finansowe dotyczące głównych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Obszar rewitalizacji (nr, nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujące projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne			
									EFIS	EFRR	Inne (jakie?)				
Podobszar miejski	II kw. 2018 r. – IV kw. 2019 r.	1. Rewitalizacja budynku byłej wikliniarni w Izbicy Kujawskiej	P F	1. Poprawa stanu infrastruktury	Gmina Izbica Kujawska	1 500 000,00	85	1 275 000,00	-	1 275 000,00	225 000,00 (budżet gminy)	-	6.2.	-	3-7
Podobszar wiejski	II kw. 2018 r. – IV kw. 2019 r.	2. Rewitalizacja pomieszczeń OSP w Błennie, Mchówku i Świszewach na rzecz ich wykorzystania jako świetlice wiejskie - miejsca aktywizacji społecznej	P F	1. Poprawa stanu infrastruktury	Gmina Izbica Kujawska	1 449 770,59	85	1 232 304,90	-	1 232 304,90	217 465,60 (budżet gminy)	-	7.1.	-	3-7

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

Obszar rewitalizacji	I kw. 2020 r. – IV kw. 2022 r.	3. Poprawa szans mieszkańców gminy Izbica Kujawska na rynku pracy	S G	2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	M-GOPS w Izbicy Kujawskiej	800 000,00	85	680 000,00	680 000	-	120 000,00 (budżet gminy)	-	9.2.	9.2.1.	-
Obszar rewitalizacji	I kw. 2020 r. – IV kw. 2022 r.	4. Wykorzystanie dziedzictwa Kujaw szansą na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców gminy Izbica Kujawska	S G	2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	Gmina Izbica Kujawska, M-GOPS w Izbicy Kujawskiej	172 941,00	85	146 999,85	146 999,85	-	25 941,15 (budżet gminy)	-	11.1	-	-
Obszar rewitalizacji	II kw. 2019 r. – II kw. 2021 r.	5. „Klub młodzieżowy”	S	2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	Gmina Izbica Kujawska	29 411,76	85	25 000,00	25 000	-	4 411,76 (budżet gminy)	-	11.1	-	-
Obszar rewitalizacji	II kw. 2019 r. – II kw. 2022 r.	6. „Aktywny senior”	S	2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	Gmina Izbica Kujawska we współpracy z lokalnymi organizacjami seniorów	58 823,58	85	50 000,00	50 000	-	8 823,58 (budżet gminy)	-	11.1	-	-
Obszar rewitalizacji	I kw. 2020 r. – IV kw. 2022 r.	7. „Bądźmy aktywni”	S	2. Aktywizacja społeczno-gospodarcza	Gmina Izbica Kujawska we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi	58 823,58	85	50 000,00	50 000	-	8 823,58 (budżet gminy)	-	11.1	-	-

Źródło: jak tab. 17.

Tabela 21. Szacunkowe ramy finansowe dotyczące uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Obszar rewitalizacji (nr, nazwa)	Lp.	Typ przedsięwzięcia	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Szacowana wartość projektu (zł)	Źródło finansowania			
					Środki publiczne			Środki prywatne
					EFS	EFRR	Inne (jakie?)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Podobszar miejski	1.	PF	Rozbudowa drogi powiatowej nr 2814C Samszyce-Izbica Kujawska	6 828 241,23	-	-	1 186 755,00 (budżet gminy)	-
Podobszar miejski	2.	PF	Budowa małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności	100 000	-	-	70 000 (Min. Sportu) 30 000 (budżet gminy)	-
Podobszar miejski	3.	PF	Przebudowa i doposażenie M-GOK w Izbicy Kujawskiej	1 000 000	-	-	500 000 (PROW) 500 000 (budżet gminy)	-
Podobszar miejski	4.	PF	Adaptacja pomieszczeń przeniesionej Biblioteki Publicznej na potrzeby przedszkola samorządowego w Izbicy Kujawskiej	300 000	-	-	300 000 (budżet gminy)	-
Podobszar miejski	5.	S	Zwiększenie liczby miejsc opieki przedszkolnej na terenie Gminy Izbica Kujawska	300 000	255 000 (RPO 10.2)	-	45 000 (budżet gminy)	-
Podobszar wiejski	6.	PF	Przebudowa drogi gminnej nr 191221C Błenna-Gąsiorowo-Dziewczopole	115 000	-	-	115 000 (budżet gminy)	-
Podobszar wiejski	7.	PF	Przebudowa drogi gminnej nr 191234C Błenna-Dziewczopole-Dziewczopólko	360 000	-	-	360 000 (budżet gminy)	-
Podobszar wiejski	8.	PF	Budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce o numerze ewid. 51, obręb ewid. Błenna	40 000	-	-	40 000 (budżet gminy)	-
Podobszar wiejski	9.	PF	Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego w miejscowości Błenna	443 000	-	-	281 880 (PROW) 161 120 (budżet gminy)	-
Podobszar wiejski	10.	PF	Utworzenie Dziennego Domu Pobytu w budynku b. szkoły w m. Szczkowo	1 000 000	850 000 (RPO 9.3.2)	-	150 000 (budżet gminy)	-

Źródło: jak tab. 18.

12. System zarządzania realizacją PR

12. 1. Podmioty uczestniczące w realizacji PR i sposób koordynacji działań

Za całościową realizację Programu odpowiadać będzie Burmistrz Izbicy Kujawskiej poprzez wyłonionego Koordynatora zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji. Pożądane będzie by funkcję tą sprawował każdorazowo Z-ca Przewodniczącego Zespołu Rewitalizacji na terenie gminy Izbica Kujawska (powołanego Zarządzeniem nr 99/2016 Burmistrza Izbicy Kujawskiej z dnia 12 kwietnia 2016 r.). Do Koordynatora należeć będzie bieżące wdrażanie, monitoring i nadzór nad terminową realizacją Programu oraz obowiązek składania sprawozdań (raportów) z postępu prac Burmistrzowi i innym podmiotom (jeśli wymagane). Połączenie funkcji sprawowanych w ramach Zespołu Rewitalizacji oraz koordynacji zarządzania Programem pozwoli również na skuteczne nawiązanie i kontynuację współpracy jednostek Urzędu Miejskiego i jednostek organizacyjnych gminy z sektorem pozarządowym (i - być może w przyszłości – także gospodarczym) przy realizacji zadań w ramach Programu.

Koordynator zarządzania realizacją Programu będzie realizować swe zadania we współpracy z wszystkimi jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej i przy współudziale przedstawicieli interesariuszy zaangażowanych w proces rewitalizacji. Program będzie realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy UE funkcjonujący w Urzędzie Miejskim w Izbicy Kujawskiej. Koordynator może powoływać grupy i zespoły robocze/zadaniowe, w których skład wejdą przedstawiciele poszczególnych komórek odpowiedzialnych za cząstkowe funkcje zarządzania projektem. W szczególności, ze względu na chęć wykorzystania środków RPO WK-P 2014-2020 przy realizacji projektów rewitalizacyjnych, ważną rolę odegrają Referat Gospodarki Komunalnej, Lokalowej i Przestrzennej i Referat Księgowości. Wszystkie projekty rewitalizacyjne realizowane przez Gminę będą realizowane zgodnie z uchwalonym przez Radę Miejską w Izbicy Kujawskiej Wieloletnim Planem Inwestycyjnym, Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi. Skarbnik miasta odpowiada za wykonanie budżetu przekazanie odpowiednich środków finansowych na realizację przedsięwzięć, a osobami odpowiedzialnymi za finansowe rozliczanie projektów będą pracownicy zatrudnieni w ww. jednostkach Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej. Będą oni także osobami odpowiedzialnymi za kontakt z Instytucją Zarządzającą RPO WK-P 2014-2020 (i ew. innymi).

Koordinator zleci odpowiednim jednostkom organizacyjnym realizację obowiązków w zakresie wdrożenia projektów rewitalizacyjnych oraz przygotowywanie danych będących podstawą dla opracowania sprawozdań i raportów, które zawierać będą informacje na temat:

- zgodności realizacji Programu z poszczególnymi dokumentami programowymi (lokalnymi i regionalnymi) oraz zasadami jego realizacji (także w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska itp.),
- postępów (rzeczowych i finansowych) wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów rewitalizacyjnych niezbędnych do sporządzania rocznych sprawozdań z realizacji,
- oceny osiągnięcia celów, wskaźników programu (co trzy lata) niezbędnej dla przedłożenia Radzie Miejskiej w Izbicy Kujawskiej projektu uchwały w sprawie – odpowiednio zmiany Programu (w przypadku braku osiągania zakładanych celów lub zmian w harmonogramie rzeczowo – finansowym projektów - w oparciu o wyniki raportów) lub potwierdzenia jego aktualności,
- konieczności opracowania i składania wniosków o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami dla projektów ujętych w Programie (a także innych dokumentów, m.in. w zakresie przygotowania postępowań przetargowych, gromadzenia dokumentacji bieżącej, nadzoru nad wykonawcami pod kątem terminowości i jakości wywiązania się z zobowiązania),
- zapewnienie informowania społeczeństwa o współfinansowaniu przez UE oraz promocji realizowanych projektów.

Bieżące zarządzanie Programem będzie odbywać się zatem w ramach istniejących struktur Urzędu Miejskiego, przez co nie przewiduje się dodatkowych kosztów na zarządzanie Programem. Pozwoli to także na wykorzystanie sprawnie zorganizowanych i doświadczonych kadr (etatowych pracowników Urzędu i/lub jednostek organizacyjnych w mieście i gminie), co gwarantuje wystarczający poziom kompetencji osób zaangażowanych, sprawność prac, niezakłócony przepływ informacji (szybką ścieżkę decyzyjną) i dostęp do ogółu informacji na temat procesów rozwojowych na terenie gminy (w tym łatwość dostrzegania możliwości zadań komplementarnych wobec zasadniczego procesu rewitalizacji), zaplecze instytucjonalne do realizacji zadań.

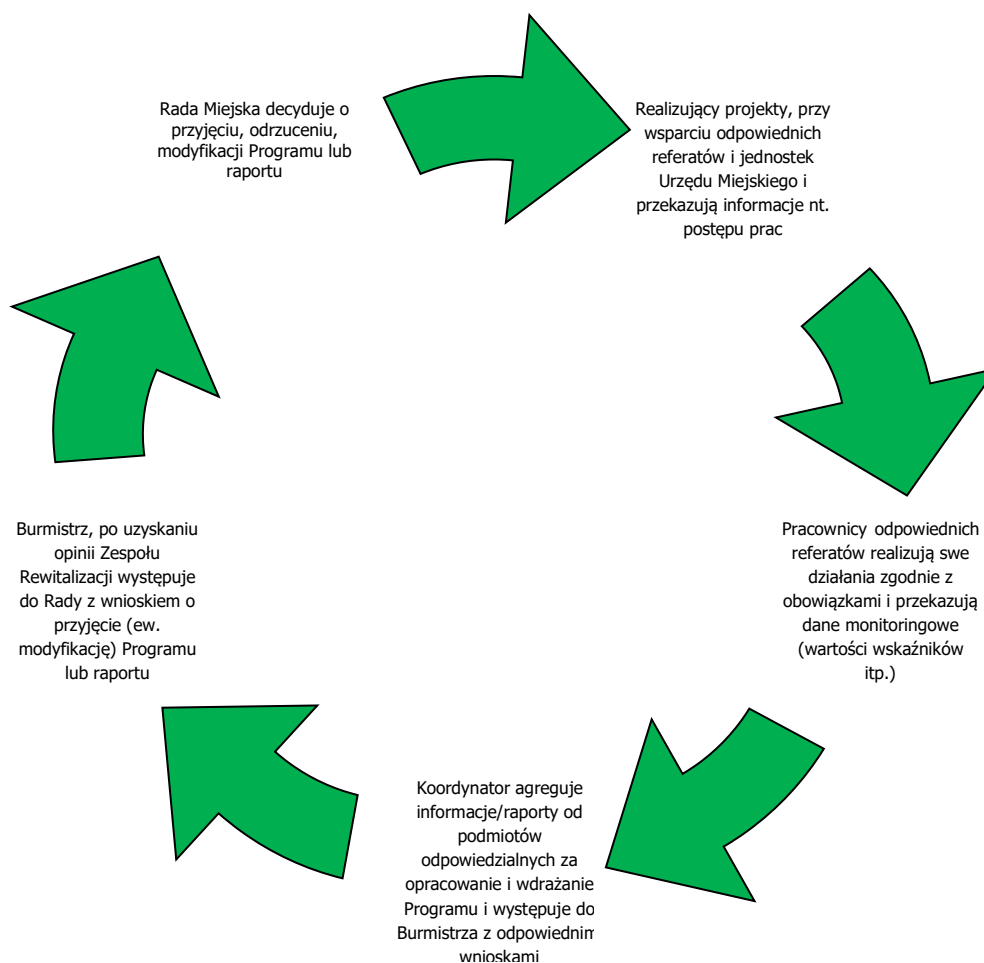
Funkcje opiniotwórcze i konsultacyjne pozostaną przy Zespole Rewitalizacji. Jego funkcjonowanie zapewni także forum dla współpracy z lokalnymi interesariuszami na temat prowadzonej rewitalizacji. Posiedzenia Zespołu będą się odbywały w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na rok. Do udziału w pracach Zespołu mogą być zapraszane osoby będące interesariuszami rewitalizacji, przedstawiciele przedsiębiorców i organizacji pozarządowych uczestniczących w realizacji zadań na rzecz Programu. Funkcjonowanie Zespołu, poprzez włączenie przedstawicieli lokalnych interesariuszy procesu rewitalizacji oraz zapewnienie jawności obrad, będzie elementem bezpośredniej partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji. Uzyskanie opinii Zespołu niezbędne będzie do przedstawienia Radzie Miejskiej wniosku (projektu uchwały) dot. aktualizacji niniejszego Programu (por. poniżej opis systemu wprowadzania modyfikacji).

Biorąc pod uwagę doświadczenia z procesu opracowywania niniejszego Programu oraz funkcjonujący w Gminie schemat podejmowania decyzji⁴⁷ strategicznych, uznać należy, że ścieżka decyzyjna w przypadku niniejszego Programu (odpowiednio wykorzystania przy jego wdrażaniu, monitorowaniu i modyfikacji) oparta będzie na współdziałaniu następujących podmiotów:

- Rada Miejska w Izbicy Kujawskiej czyli organ, który ma za zadanie przyjąć Program (i jego ew. modyfikacje) oraz sprawdzać prawidłową realizację Programu,
- Burmistrz Izbicy Kujawskiej, czyli osoba odpowiedzialna za opracowanie i realizację Programu,
- Zespół Rewitalizacji jako podmiot opiniotwórczy i konsultacyjny,
- Koordynator zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji, czyli osoba koordynująca wdrażanie i monitoring dokumentu,
- pracownicy (pełniący funkcje odpowiednio do swoich obowiązków służbowych) odpowiedzialni za wdrażanie i monitoring poszczególnych obszarów realizacji (kwestie techniczne, finansowe, prawne itp.),
- partnerzy, czyli osoby reprezentujące różnego rodzaju instytucje pozarządowe biorące udział w realizacji projektów w ramach Programu.

⁴⁷ Por. np. schemat systemu wdrażania i monitorowania Strategii rozwoju (rys. 27).

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

Rysunek 11. Ogólny schemat systemu – ścieżka decyzyjna wdrażania i monitorowania Programu

Źródło: opracowanie własne.

12.2. Harmonogram działań oraz system informacji i promocji PR powiązany z mechanizmami włączenia mieszkańców i partnerów w proces rewitalizacji

Harmonogram realizacji projektów (zob. tab. 22) uwzględnia konieczność realizacji projektów zintegrowanych (infrastrukturalnych) przed projektami „miękkimi”, które korzystać będą z bazy aktywności społeczno-gospodarczej (tj. zmodernizowanych i dostosowanych do przewidzianych funkcji obiektów – zarówno w podobszarze miejskim, jak i wiejskim). W każdym przypadku projekty dofinansowane z EFS rozpoczynają się najpóźniej w rok po zakończeniu zintegrowanego projektu infrastrukturalnego. W kilku przypadkach rozpoczęcie

projektu „miękkiego” nastąpi jeszcze w trakcie realizacji projektu infrastrukturalnego, co wynika z chęci podjęcia działań o charakterze przygotowawczym lub z możliwości wykorzystania już częściowo wytworzonej infrastruktury (etapowanie działań – np. obszar miejski/wiejski, pomocnicze wykorzystanie infrastruktury istniejących obiektów na obszarze rewitalizacji).

Tabela 22. Harmonogram realizacji głównych projektów rewitalizacyjnych

Projekt (nr, nazwa)	Termin realizacji projektu	Miejsce realizacji projektu	Uwagi
1. Rewitalizacja budynku byłej wikliniarni w Izbicy Kujawskiej	II kw. 2018 r. – IV kw. 2019 r.	Izbica Kujawska, ul. 3 Maja 1	-
2. Rewitalizacja pomieszczeń OSP w Błennie, Mchówku i Świszewach na rzecz ich wykorzystania jako świetlice wiejskie - miejsca aktywizacji społecznej	II kw. 2018 r. – IV kw. 2019 r.	Budynki OSP w miejscowościach: Błenna, Mchówek i Świszewy	Świetlica w m. Błenna służyć będzie jako miejsce prowadzenia działań również dla mieszkańców sołectwa Helenowo
3. Poprawa szans mieszkańców gminy Izbica Kujawska na rynku pracy	I kw. 2020 r. – IV kw. 2022 r.	Na podobszarze miejskim rewitalizacji w zrewitalizowanym w ramach projektu 1 budynku b. wikliniarni, na podobszarze wiejskim rewitalizacji w zrewitalizowanych 3 budynkach OSP przystosowanych do pełnienia funkcji świetlic wiejskich w ramach projektu 2	W razie opóźnień w realizacji projektów 1 i 2 miejscem realizacji mogą być tymczasowo inne obiekty publiczne w obszarze rewitalizacji
4. Wykorzystanie dziedzictwa Kujaw szansą na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców gminy Izbica Kujawska	I kw. 2020 r. – IV kw. 2022 r.	j. w.	j. w.
5. „Klub młodzieżowy”	II kw. 2019 r. – II kw. 2021 r.	j. w.	Projekt rozpocznie się jeszcze w trakcie realizacji projektów 1 i 2 wykorzystując tymczasowo infrastrukturę innych obiektów publicznych w obszarze rewitalizacji
6. „Aktywny senior”	II kw. 2019 r. – II kw. 2022 r.	j. w.	j. w.
7. „Bądźmy aktywni”	I kw. 2020 r. – IV kw. 2022 r.	j. w.	Podstawowym miejscem realizacji działań będzie budynek b. wikliniarni mający funkcjonować jako siedziba dla NGO

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 20.

Elementem ułatwiającym włączenie mieszkańców i partnerów w proces rewitalizacji jest koncentracja działań na relatywnie niewielkim obszarze gminy, zaplanowanie realizacji projektów zintegrowanych w mieście przez tych samych partnerów.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy również, że stanowi to okoliczność sprzyjającą efektywnemu przepływowi informacji i promocji (dobra znajomość partnerów – często osobiste więzi, koncentracja). Do obowiązków opisanego powyżej Koordynatora zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji należeć będzie weryfikacja czy stosowane są sposoby informowania oraz promocji zgodne z wytycznymi (co będzie tym bardziej ułatwione, że Gmina Izbica Kujawska jest wykonawcą we wszystkich projektach rewitalizacyjnych).

13. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu PR

13.1. System monitoringu i oceny skuteczności działań

Jak już wspomniano powyżej, podmiotem odpowiedzialnym za bieżący monitoring i nadzór nad terminową i całościową realizacją Programu z ramienia Burmistrza będzie Koordynator zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji, który będzie miał do swej dyspozycji odpowiednie jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej.

System monitorowania i – w konsekwencji - oceny skuteczności działań Programu będzie prowadzony w zakresie:

1. Monitorowania realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
2. Monitorowania realizacji 2 celów strategicznych Programu,
3. Monitorowania osiągnięcia celu głównego Programu.

Ad. 1.

Wskaźniki zostały określone dla każdego projektu ujętego na liście podstawowych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a ich monitoring przeprowadzany będzie na bieżąco wraz z realizacją projektu (w przypadku projektów wieloletnich) przez podmiot odpowiedzialny za jego realizację lub jednorazowo po zakończeniu realizacji. Lista wskaźników została przedstawiona powyżej (zob. tab. 16). Monitoring dotyczyć będzie następujących ich rodzajów:

- wskaźniki produktu (wskazujące bezpośredni, materialny efekt realizacji projektu czy przedsięwzięcia, mierzony konkretnymi wielkościami),
- wskaźniki rezultatu (pokazujące bezpośredni wpływ zrealizowanego projektu uzyskany natychmiast po zakończeniu realizacji projektu czy przedsięwzięcia na otoczenie społeczno-ekonomiczne).

Monitoring rzeczowy, oparty o monitoring wskaźników produktu, będzie dokonywany przez Beneficjenta dofinansowania w ramach programu rewitalizacyjnego co najmniej raz na kwartał, natomiast wskaźników rezultatu – co najmniej raz na rok lub po zakończeniu etapu rzeczowej realizacji projektu. Okresem bazowym w monitoringu będzie rok (lub jego ostatni

kwartał) poprzedzający rok wdrożenia projektu. Wartości te będą określane każdorazowo w stosownym sprawozdaniu.

Dokonywany monitoring finansowy pozwoli na zebranie informacji o aspektach finansowych realizacji projektów. Będzie się on odbywać na bazie danych ze sprawozdań (okresowych, rocznych i końcowych), w których będą zawarte dane o wydatkach poniesionych w okresie sprawozdawczym i wydatkach od początku okresu realizacji projektu.

Ad. 2.

Monitoring osiągnięcia 2 celów strategicznych Programu opierać się będzie na sprawdzeniu czy i w jakim stopniu osiągnięto wartości wybranych kluczowych wskaźników określonych dla każdego celu za cały okres realizacji Programu. Zostały one bliżej opisane powyżej (zob. „Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk”), a są to odpowiednio:

1. Dla celu 1 (Adaptacja przestrzeni zdegradowanych na terenie podobszaru rewitalizacji w mieście Izbica Kujawska oraz modernizacja i doposażenie infrastruktury społecznej na podobszarze wiejskim dla stworzenia bazy dla przedsięwzięć związanych z aktywizacją społeczno-gospodarczą):

- **liczba obiektów położonych na obszarze rewitalizacji poddanych dostosowanym do pełnienia funkcji z zakresu aktywizacji społeczno-gospodarczej** (wartość wskaźnika: 4, w tym: w podobszarze miejskim: 1, w podobszarze wiejskim: 3);

- **liczba osób uczestniczących w zajęciach aktywizujących organizowanych w obiektach położonych na obszarze rewitalizacji poddanych dostosowanym do pełnienia funkcji z zakresu aktywizacji społeczno-gospodarczej** (wartość wskaźnika: 390 os., w tym z obszaru rewitalizacji: 265 os, w tym w podobszarze miejskim: 115, w podobszarze wiejskim: 150).

2. Dla celu 2 (Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym i gospodarczym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej poprzez przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zwiększenia zaradności i kompetencji mieszkańców, powołanie nowych organizacji pozarządowych, działalność gospodarczą i społeczną, szczególnie w zakresie związanym z pielęgnowaniem tradycji Kujaw):

- spadek liczby osób zamieszkujących obszar rewitalizacji korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej (wartość wskaźnika: spadek o co najmniej 15 os., w tym w obszarze miejskim: 7 os., w obszarze wiejskim: 8 os.);
- spadek liczby bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji (wartość wskaźnika: 23 os., w tym w obszarze miejskim: 11, w obszarze wiejskim: 12, w tym: długotrwale bezrobotnych: 3 os.).

Ad. 3.

Wskaźnikiem, który posłuży do monitorowania osiągnięcia celu głównego Programu będzie⁴⁸:

- **liczba osób, która poprawiła swą sytuację społeczną wskutek uczestnictwa w przedsięwzięciach zaplanowanych w Programie** (wartość wskaźnika: 50 os., w tym 20 z podobszaru rewitalizacji w mieście oraz 30 na terenach wiejskich).

Monitoring realizacji ww. 2 celów strategicznych Programu będzie dokonywany nie rzadziej niż raz na rok, natomiast co najmniej raz na 3 lata na podstawie corocznych raportów sporządzona będzie wstępna ocena stopnia realizacji celu głównego Programu. Każdorazowo zarówno raport roczny, jak i wstępna ocena zostanie przekazana członkom Zespołu Rewitalizacji w celu sporządzenia opinii na temat terminowości i efektywności realizacji Programu oraz ewentualnie potrzeby wystąpienia z wnioskiem do Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej w zakresie modyfikacji (aktualizacji) Programu.

W celu oceny całościowej skuteczności oddziaływania Programu, w szczególności poznania efektów jakościowych, które nie mają charakteru ściśle mierzalnego (oceny, opinie), przeprowadzone być powinno badanie ewaluacyjne. Badanie to zostanie sporządzone po zakończeniu realizacji Programu i zawierać powinno wyniki badania ankietowego. Celem ankiety będzie ocena procesu rewitalizacji przez mieszkańców obszaru rewitalizacji i gminy oraz zebranie danych do zweryfikowania stopnia osiągnięcia celu głównego Programu. Wyniki badania dostarczą również istotnych wniosków na przyszłość – pomogą wyeliminować elementy, które w opinii interesariuszy procesu rewitalizacji, mogły wpłynąć na ograniczenie efektów zrealizowanego Programu.

⁴⁸ Jak już stwierdzono powyżej, wskaźnik będzie monitorowany wg deklaracji składanych w trakcie badania opinii (np. ankieta, sondaż) przeprowadzonego wśród uczestników projektów rewitalizacyjnych (po ich zakończeniu, a także w trakcie końcowego badania ewaluacyjnego), przy czym za poprawę sytuacji społecznej uważane będzie podjęcie działalności gospodarczej lub zatrudnienia lub zmiana dotychczas wykonywanej pracy na bardziej dochodową, uzyskanie dodatkowego źródła dochodów itp. okoliczności, które zaszły w trakcie realizacji niniejszego Programu.

13.2. System wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu PR

W przypadku zaistnienia okoliczności grożących brakiem możliwości zrealizowania celów Programu (rezygnacja z realizacji projektów ujętych na liście podstawowej, znaczące opóźnienia, brak chętnych do uczestnictwa w przedsięwzięciach itd.) pojawi się konieczność modyfikacji (aktualizacji) Programu.

Zainicjowanie procedury modyfikacji należeć będzie od opinii Zespołu Rewitalizacji, wydanej po zapoznaniu się z raportem rocznym bądź wstępną oceną stopnia realizacji Programu. Zadaniem Koordynatora zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji, będzie wypracowanie treści wniosku wskazującego zasadność i zakres postulowanych zmian (projekt modyfikacji treści Programu). W każdym przypadku prawo do samodzielnego zainicjowania modyfikacji Programu ma również Burmistrz.

Jeśli modyfikacja dotyczyć będzie zakresu merytorycznego, wymagane będzie przeprowadzenie ponownych konsultacji wśród interesariuszy społecznych; jeśli będą to inne zmiany formalne (korekta dotycząca zagadnień finansowych - korekta wartości przedsięwzięcia/projektu rewitalizacyjnego, nieznaczna aktualizacja wartości wskaźników, sprostowanie zauważonych błędów) – konsultacje takie nie będą wymagane. Opinia w tym względzie należeć będzie do Zespołu Rewitalizacji. W każdym przypadku wnioskować o przeprowadzenie konsultacji społecznych wraz z określeniem ich trybu może również Burmistrz.

ZAŁĄCZNIK

Przebieg i efekty działań w zakresie uspołecznienia procesu przygotowania Programu

Działania podejmowane w ramach konsultacji społecznych wraz z informacją o ich przebiegu, wynikach i sposobie uwzględnienia zgłaszanych w ich toku uwag w Programie

LP.	DZIAŁANIE	PRZEBIEG I WYNIK DZIAŁANIA	SPOSÓB UWZGLĘDNIANIA UWAG W TREŚCI PR
I.	OPRACOWANIE CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ		
1	Badanie ankietowe skierowane do mieszkańców w zakresie identyfikacji zjawisk i procesów dla sporządzenia diagnozy gminy	<p>Formularz ankiety do mieszkańców w zakresie identyfikacji problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych dla sporządzenia diagnozy gminy został opracowany w wersji eksperckiej w grudniu 2016 r., a następnie skonsultowany wewnętrznie w UM w Izbicy Kujawskiej. Druga, poprawiona wersja wypracowana w lutym 2017 r. Zadaniem formularza była identyfikacja i weryfikacja obszarów problemowych (w podziale na sferę społeczną, gospodarczą itd.) wymagających interwencji na terenie gminy. Ze względu na wstępny etap opracowywania Programu – wszystkie pytania miały charakter otwarty. Kwestionariusz ankiety został wykorzystany podczas warsztatów dla lokalnych liderów (zob. poniżej), był dostępny w UM, oraz umieszczony na stronie internetowej www.izbicakuj.pl – zakładka „rewitalizacja” (nabór internetowy od 7 marca 2017 r.) wraz ze stosownym pouczeniem (np. prośba by wpływ ankiet nastąpił najpóźniej 28 marca 2017 r.).</p> <p>Ekspert zebrał dane pozyskane z ankiet, opracował wyniki przeprowadzonego badania zbiorczo oraz opracował wnioski i rekomendacje. Posłużyło to weryfikacji danych o charakterze statystycznym i zapewniło uspołecznienie procesu opracowania PR przy okazji spotkań z mieszkańcami.</p> <p>W sumie zebrano 22 wypełnione kwestionariusze ankiety (13 w wersji papierowej oraz 9 w wersji elektronicznej).</p>	<p>Wyniki badania w całości uwzględniono w dokumencie eksperckim DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SKALI I POTRZEB REWIT. WRAZ Z OKREŚLENIEM ZASIĘGU PRZESTRZENNEGO OBSZARU/OBSZARÓW WSPARCIA, który stał się podstawą opracowania części diagnostycznej PR</p>
2	Przeprowadzenie warsztatu dla lokalnych liderów rewitalizacji w celu identyfikacji i weryfikacji obszarów problemowych wymagających	<p>3 marca 2017 r. został zorganizowany w Urzędzie Miejskim w Izbicy Kujawskiej warsztat dla lokalnych liderów rewitalizacji. Zostali na niego zaproszeni przedstawiciele jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego, sołtysi, radni, przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i innych podmiotów (np. proboszcz parafii w Izbicy Kujawskiej). Na liście obecności podpisało się 15 uczestników. Moderatorem obrad była dr Aranka Ignasiak-Szulc, która przy pomocy opracowanych materiałów przedstawiła uczestnikom spotkania koncepcję</p>	<p>Wnioski z warsztatu w całości uwzględniono w dokumencie eksperckim DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SKALI I POTRZEB REWIT. WRAZ Z OKREŚLENIEM ZASIĘGU</p>

	interwencji	rewitalizacji i działań nad opracowywaniem PR. Zaprezentowano także kwestionariusz ankiety. Zgromadzono opinie i stanowiska dla weryfikacji części diagnostycznej. Odbyła się dyskusja i wyjaśniono wątpliwości dot. procedury opracowania PR dla gminy. Wnioski z warsztatu posłużyły wzbogaceniu części diagnostycznej. Wszystkie materiały (również ogłoszenia informacyjne o miejscu odbycia się warsztatu, lista obecności) zostały odpowiednio ologowane. Uczestnikom zaoferowano lunch i serwis kawowy. Sala i sprzęt multimedialny zostały zapewnione przez Gminę.	PRZESTRZENNEGO OBSZARU/OBSZARÓW WSPARCIA, który stał się podstawą opracowania części diagnostycznej PR.
3	Konsultacje społeczne szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji i analizy wskaźnikowej, która była postawą wyznaczenia obszaru rewitalizacji	<p>W celu dotarcia do możliwie największej liczby interesariuszy PR konsultacje przybrały formę konsultacji internetowych. Konsultowany dokument DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SKALI I POTRZEB REWIT. WRAZ Z OKREŚLENIEM ZASIĘGU PRZESTRZENNEGO OBSZARU/OBSZARÓW WSPARCIA. został w dniach 9-19 czerwca 2017 r. umieszczony wraz z kwestionariuszem zgłaszania uwag wraz z pouczeniem na stronie internetowej www.izbicakuj.pl – zakładka „rewitalizacja”. Pozyskane uwagi opracowano w sposób zbiorczy. W przypadkach, gdy to było możliwe (podanie danych teleadresowych) do zgłaszającego przekazana była informacja zwrotna (był 1 taki przypadek – gdyż uwaga została zgłoszona bezpośrednio do eksperta; <i>de facto</i> stanowiła ona zapytanie o nieuwzględnienie w obszarze rewitalizacji sołectwa Wietrzychowice, które nie spełniło warunków zaliczenia do OR ze względu na brak przestrzeni zdegradowanej – wyjaśniono podstawy delimitacji, uwaga nie wpłynęła na korektę treści PR, o czym poinformowano wnoszącego).</p> <p>Poza powyższym, wpłynęły jedynie 3 uwagi na formularzu papierowym (brak danych o wnoszących), a mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 uwaga techniczna (ekspert uwzględnił ją w całości bez dalszych konsultacji, gdyż dotyczyła prośby o ujęcie w treści analizy wskaźnikowej wszystkich danych będących odstawą do obliczeń); • 2 uwagi merytoryczne: <ul style="list-style-type: none"> - zgłoszono potrzebę wskazania w diagnozie problemu rozbudowy przedszkola samorządowego; - wskazano na brak precyzji sformułowania „zespół dworsko-parkowy oraz budynek byłej szkoły” w przypadku przestrzeni zdegradowanej w sołectwie Helenowo, gdyż ww. zespół obejmuje budynek szkoły. <p>Uwagi merytoryczne poddano konsultacjom z przedstawicielami Zespołu ds.</p>	<p>Obie zgłoszone uwagi merytoryczne miały charakter uwag uzupełniających i doprecyzowujących zawarte w dokumencie sformułowania. Nie zgłoszono uwag mających wskazujących na błędy merytoryczne czy istotne uchybienia. Wszystkie zgłoszone uwagi uwzględniono w ostatecznej wersji dokumentu, który stał się podstawą opracowania treści w części diagnostycznej PR. Korekty polegały na 1) doprecyzowaniu tekstu (korekta sformułowania dot. przestrzeni zdegradowanej w m. Szczkowo);</p> <p>2) uzupełnieniu treści, tj. przeprowadzono ogólną analizę kwestii wykorzystania miejsc w przedszkolu samorządowym i w konsekwencji uwypuklono jako problem wynikający z diagnozy ogólnej rozbudowę przedszkola oraz ujęto w treści dane liczbowe</p>

		Rewitalizacji. Uznano je za zasadne.	będące podstawą do analiz delimitacyjnych
II.	WYPRACOWANIE WIZJI I CEŁÓW		
1	I Otwarte Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami zorganizowane w celu zweryfikowania adekwatności i kompletności dokumentu WIZJI I CELE	<p>W dniu 20 czerwca 2017 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Izbicy Kujawskiej zostało zorganizowane I Otwarte Spotkanie, na które zostali zaproszeni (także poprzez zamieszczenie zaproszenia na stronie internetowej Urzędu) mieszkańcy gminy. W szczególności zaproszenie telefoniczne skierowano do sołtysów oraz lokalnych liderów procesu rewitalizacji na obszarze rewitalizacji wyznaczonym dla gminy. Na liście obecności podpisało się 25 uczestników. Moderatorem obrad była dr Aranka Ignasiak-Szulc, która przy pomocy opracowanych materiałów (były to m. in. prezentacja multimedialna o charakterze informacyjnym przedstawiająca wypracowane na tym etapie diagnozy, wstępną wizję oraz robocze cele i kierunki rewitalizacji, pomocniczy kwestionariusz dla weryfikacji celów i kierunków działań) przedstawiła uczestnikom spotkania dopuszczalne kierunki rewitalizacji, wizję rewitalizacji i koncepcję sfinansowania potencjalnych przedsięwzięć realizowanych w ramach PR. Odbyła się dyskusja dot. zaprezentowanych elementów, miała ona jednak raczej charakter luźny – nie wskazano uwag istotnie modyfikujących zaproponowane przez eksperta treści. W toku dyskusji wyróżnić można 3 kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jeden z uczestników zaproponował korektę treści wizji o kwestię potencjału Wietrzychowic jako atrakcji turystycznej, jednak uwaga ta ze względu na brak lokalizacji tego obiektu w OR nie została uwzględniona; - podkreślono potrzebę rozpoznania przez Gminę możliwości zagospodarowania nieużytych obiektów b. szkoły w Szczkowie (np. na cele opieki nad seniorami); - zaproponowano rozważenie ujęcia wśród celów także remontów innych obiektów kultur, np. M-GOK. <p>Mieszkańcy nie pozostawili wypełnionych formularzy weryfikacji celów, które mogłyby posłużyć ich korekcie. Wszystkie materiały (również ogłoszenia informacyjne o miejscu odbycia się spotkania, lista obecności) zostały odpowiednio ologowane. Uczestnikom zaoferowano serwis kawowy. Sala i sprzęt multimedialny zostały zapewnione przez Gminę.</p>	Autorski dokument wizji i celów rewitalizacji został zweryfikowany merytorycznie pod kątem uwag zgłaszanych podczas spotkań z mieszkańcami. Zaproponowano kierunki działań rewitalizacyjnych odpowiadające zweryfikowanym celom.
2	Konsultacje społeczne dokumentu WIZJA I CELE	Opracowany przez eksperta formularz uwag do dokumentu wizja i cele rewitalizacji został udostępniony na stronie internetowej gminy w okresie 21-28.06.2017 r. Umożliwiał on zgłaszanie treści uwagi, propozycji, opinii (propozycja zmian) w	W treści zweryfikowanego tekstu dokumentu uwzględniono zgłoszoną na tym etapie uwagę

		<p>stosunku do przedstawionej treści wizji rewitalizacji, poszczególnych celów oraz innych fragmentów całego dokumentu WIZJA I CELE. Osobno umożliwiono zgłaszanie kierunków działań w ramach celów rewitalizacji. Wpłynęły 2 uwagi na wydrukowanych formularzach uwag do Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej, a następnie przekazano je do eksperta odpowiedzialnego za konsultacje społeczne dokumentu WIZJA i CELE.</p> <p>Zgłoszone uwagi odnosiły się do celów rewitalizacji i zawierały propozycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenia liczby celów z 2 do 3 (rozdzielenie działań infrastrukturalnych w mieście i na terenie wiejskim OR) – uwaga odrzucona ze względu na brak uzasadnienia (tożsamość działania); - ujęcia celu związanego z promowaniem rozwoju turystyki w gminie (uwaga zgłoszona telefonicznie ekspertowi – wnoszący został poinformowany, że cele muszą odpowiadać zidentyfikowanym problemom oraz, że na etapie projektów możliwe będzie ujęcie działań na rzecz rozwoju agroturystyki na terenie wiejskim OR) – uwaga odrzucona; - zaproponowano rozdzielenie sfery działań społecznej i gospodarczej w ramach kierunków celu nr 2. <p>W toku konsultacji telefonicznych pojawiały się również zapytania dot. możliwości sfinansowania inwestycji prywatnych (termomodernizacja, wymiana ogrzewania itp.) w ramach działań związanych z celami rewitalizacji.</p> <p>Uwagi merytoryczne poddano konsultacjom z przedstawicielami Zespołu ds. Rewitalizacji. Ostatnią z nich uznano za zasadną.</p>	<p>merytoryczną dot. rozdzielenia działań na rzecz aktywizacji zawodowej i integracji społecznej, wzięto pod uwagę także konsultacje wewnętrzne z przedstawicielami Zespołu ds. rewitalizacji. Na tej podstawie wypracowano brzmienie 2 celów rewitalizacji, 2 kierunków działań oraz zaproponowano zestaw wskaźników, które posłużą ich weryfikacji.</p>
III OPRACOWANIE LIST PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH			
1	<p>Nabór fiszek projektowych i przygotowanie projektu list projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (wersja do skonsultowania)</p>	<p>Działanie polegało na podjęciu czynności organizujących i usprawniających proces przyjmowania od potencjalnych projektodawców zgłoszeń projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Przygotowaną kartę (fiszkę) zgłaszanego projektu wraz z materiałami informacyjnymi (ogłoszenie wraz z niezbędnymi pouczeniami) zamieszczono od 30.06.2017 r. na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej w celu dotarcia do szerokiego grona potencjalnych projektodawców. W materiałach zostały udostępnione dane kontaktowe eksperta – projektodawcy mogli wg potrzeb skonsultować treść zgłaszanych fiszek z ekspertem. Ekspert po konsultacjach z przedstawicielem Zespołu ds. Rewitalizacji zaproponował metodę wyboru projektów i</p>	<p>W pierwszym etapie podjęto decyzję o kwalifikację na listy bez względu na ew. przekroczenie dostępnych alokacji środków z RPO WK-P, dobór na projektowane listy miał więc na tym etapie wyłącznie charakter weryfikacji pod kątem ogólnego wpisywania się w cele rewitalizacji.</p>

		<p>przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Najczęstszym sposobem kontaktu na tym etapie było przekazanie wstępnej wersji fiszki projektowej (głównie następowało to poprzez dostarczenie fiszki do Urzędu Miejskiego w Izbicy), a następnie konsultacje osobiste lub/i telefoniczne z ekspertem oraz w zakresie wymagań co do jej treści. Ekspert udzielał wyjaśnień i informacji nt. dostępnych sposobów finansowania projektów ze środków RPO WK-P 2014-2020 (szczególnie często dot. one konstrukcji tzw. projektów zintegrowanych).</p> <p>Początkowo nabór fiszek miał zakończyć się 31.07.2017 r., jednak ze względu na chęć zgromadzenia jak największej liczby inicjatyw z terenu gminy przedłużono go o kolejny miesiąc (uzasadnieniem był również sezon urlopowy).</p>	<p>Łącznie zgłoszono 9 projektów na listę podstawową i 8 na uzupełniającą. Następnie wszystkie projekty/przedsięwzięcia z fiszek zostały ujęte 31.08.2017 r. w wersji projektowej list projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych (do poddania konsultacjom).</p>
2	<p>Konsultacje list projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych</p>	<p>Działanie polegało na podjęciu czynności organizujących i usprawniających proces konsultacji list projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie kwestionariusza zapytania (wraz z ogłoszeniem zawierającym niezbędne pouczenia), umożliwiający zgłaszanie uwag do zamieszczonego w dniu 1 września 2017 r. na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej projektu list projektów, - ponadto, w materiałach zostały udostępnione dane kontaktowe eksperta, co pozwoliło na telefoniczne wyjaśnianie wątpliwości/weryfikowanie na bieżąco zgłoszeń/uwag. <p>W praktyce kontakt z lokalnymi interesariuszami ponownie dotyczył głównie poznania możliwości dofinansowania inwestycji prywatnych. Nie wpłynęła ani jedna merytoryczna uwaga co do kształtu listy. Równolegle prowadzono konsultacje wewnętrzne w UM w Izbicy Kujawskiej, konieczne było ponowne zweryfikowanie fiszek pod kątem wartości wskaźników, stopnia koncentracji na OR, adekwatności itp. Uzupełniono opisy projektów.</p>	<p>Poza zgłoszeniami kolejnych projektów/przedsięwzięć (podstawowych i uzupełniających) nie wpłynęły inne uwagi merytoryczne co do kształtu list. Listy po dokonanych konsultacjach wewnętrznych zostały zmodyfikowane (usunięto 2 projekty z listy podstawowej ze względu na brak koncentracji działania na OR). Skonsultowano z autorami fiszek projektowych dane niezbędne do przygotowania szacunkowych ram finansowania.</p>
IV	PRACE NAD OSTATECZNĄ TREŚCIĄ PROGRAMU REWITALIZACJI		
1	<p>II Spotkanie Otwarte konsultacyjnego w celu zweryfikowania adekwatności i kompletności dokumentu PR</p>	<p>W zredagowanej w wyniku działań eksperckich uszeregowanej wersji całego dokumentu Programu znalazły się wypracowane przez eksperta treści autorskie, w tym również powyżej opisane dokumenty skonsultowane w toku działań związanych z uspołecznieniem procesu opracowania PR.</p> <p>Założono, że prezentacja całości treści Programu nastąpi podczas spotkania zorganizowanego w dniu 23 października 2017 r. w sali M-GOK w Izbicy Kujawskiej.</p>	<p>Istotnym elementem było potwierdzenie w toku dyskusji potrzeby zgłoszonej w ramach konsultacji społecznych dokumentu PR, a mianowicie: prowadzenia przedsięwzięć o</p>

		<p>Mimo zwyczajowej formy zaproszenia (ogłoszenia w serwisie gminnym, telefoniczne zaproszenia), spotkanie nie doszło do skutku ze względu na niską frekwencję. Zdecydowano się spotkanie powtórzyć w dniu 13 listopada 2017 r. – tj. już po przeprowadzeniu konsultacji społecznych w formie internetowej przy założeniu intensyfikacji działań informacyjno - promocyjnych (np. zaproszenie poprzez facebook – zob. poniżej). Podczas tego spotkania (wzięło w nim udział ponad 25 osób) ekspert przy pomocy przygotowanych materiałów (m. in. prezentacji multimedialnej) przedstawił przebieg i efekt prac w zakresie opracowania Programu. Konfrontacja treści składowych dokumentów z przedstawionymi wymogami prawnymi (Zasady regionalne) posłużyła zweryfikowaniu kompletności dokumentu; adekwatność treści oceniono w dyskusji – nie wpłynęły uwagi krytyczne w tym względzie. Uczestnicy zostali poinformowani o chęci dalszej kontynuacji procesu uspołecznienia wypracowanej całościowej wersji Programu i poproszeni o ewentualne zgłoszenie uwag szczegółowych (mimo zakończenia prac konsultacyjnych i redakcyjnych w toku projektu z PO PT zdecydowano się przyjmować ew. uwagi aż do czasu przekazania projektu PR radnym – w praktyce był to okres do 6 grudnia 2017 r.). Uczestnicy otrzymali wydrukowane ulotki dot. PR.</p> <p>Uczestnikom spotkania zaoferowano serwis kawowy. Sala i sprzęt multimedialny zostały zapewnione przez Gminę.</p>	<p>podobnym (a w zasadzie tożsamym) charakterze jak zaplanowane w PR na OR i poza nim. Ze względu na fakt, iż podczas spotkania nie wpłynęły inne uwagi merytoryczne do samej treści, wypracowaną wersję zweryfikowaną w toku spotkania pod kątem adekwatności i kompletności przekazano do ew. dalszych konsultacji społecznych.</p>
2	<p>Konsultacje społeczne dokumentu PR</p>	<p>W dniu 24.10.2017 r. przygotowany przez eksperta kwestionariusz zapytania (zgłaszania uwag) został umieszczony na stronie internetowej gminy wraz z dokumentem PR. Kwestionariusz można było złożyć w sekretariacie Urzędu Miasta w Izbicy Kujawskiej (pok. 17) lub przesłać na adres poczty elektronicznej: rewitalizacja@izbicakuj.pl w terminie do dnia 10.11.2017 r. Do tego dnia wpłynęła 1 istotna uwaga uwagi (na kwestionariuszach złożonych w sekretariacie Urzędu Miasta). Uwaga ta polegała na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwróceniu uwagi na potrzebę realizacji projektów rewitalizacyjnych również dla mieszkańców spoza OR (argumentując, że nie ma uzasadnienia ekonomicznego ani organizacyjnego dla prowadzenia chociażby programów aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych tylko z OR i podejmowania identycznych przedmiotowo zadań w ramach innych działań na rzecz mieszkańców spoza OR), a nawet że będzie to niebezpieczne ze względu na możliwość pogorszenia się sytuacji terenów poza OR w razie nie objęcia ich mieszkańców zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym 	<p>W ostatecznej wersji dokumentu PR uwzględniono zgłoszoną uwagę. W porozumieniu z Projektodawcą (Gmina Izbica Kujawska) ekspert wprowadził korekty do listy projektów podstawowych w zakresie określenia liczby ich uczestników (beneficjentów) także uwzględniając osoby spoza OR. Zwrócono uwagę by zachowana była zasada koncentracji interwencji na OR (zawsze przynajmniej połowa miejsc musi</p>

		<p>i bezrobociem podobnym wsparciem. Zaproponowano więc umożliwienie skorzystania z udziału w projektach przewidzianych PR także przez mieszkańców (spełniających postawione obiektywne kryteria rekrutacji – status, np. bezrobotny, wiek itp.). Zasadność zgłoszonej uwagi skonsultowano z przedstawicielami Zespołu ds. Rewitalizacji i Projektodawcą (Gmina Izbica Kujawska). Uznano uwagę za zasadną.</p>	<p>być zaoferowana mieszkańcom OR). Dokonano niezbędnego uspoźnienia tekstu.</p>
<p>KONSULTACJE I DYŻURY EKSPERTÓW</p> <p>Uwaga: działania w ramach tego etapu te miały raczej charakter informacyjno-doradczy</p>			
1	<p>Konsultacje i udział ekspertów w pracach zespołów roboczych, spotkania z pracownikami dotyczące kolejnych etapów tworzenia PR</p>	<p>Godziny konsultacji stanowić miały wsparcie merytoryczne ekspertów dla pracowników i współpracowników Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej odpowiedzialnych za opracowanie PR (w tym szczególnie Zespołu ds. Rewitalizacji oraz Koordynatora Projektu). Poprzez osobisty kontakt z ekspertem/ekspertami (konsultacje bieżące zazwyczaj odbywały się przy udziale 1 eksperta, rzadziej - w przypadku spotkań gremiów konsultacyjnych lub istotniejszych problemów merytorycznych - obecnych było 2 ekspertów) konsultowane były kwestie metodyczne oraz wyjaśniane wątpliwości pojawiające się na każdym etapie prac. Potrzeba konsultacji zgłaszana była poprzez Koordynatora. Istniała także możliwość bezpośredniego kontaktu z ekspertami, gdyż ich dane teleadresowe (kom., mail) zostały przekazane (za zgodą ekspertów) podczas spotkań Zespołu ds. Rewitalizacji. Ze względu na chęć efektywnego wykorzystania godzin konsultacyjnych – przyjęto, że konsultacje odbywać się mają w miarę zgłaszanych potrzeb. Czas trwania konsultacji zależny był złożoności treści i wahał się od 0,5 godz. do 2 godz. Zaplanowane łącznie 40 godzin dyżurów zostało zagospodarowane w następujących miesiącach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w okresie od października do grudnia 2016 r. wykorzystano 14 godzin konsultacji (w tym 25 listopada 2016 r. odbyło się spotkanie Zespołu ds. Rewitalizacji oraz na koniec roku konsultacje z Koordynatorem Projektu dot. potrzeby aktualizacji harmonogramu realizacji projektu; pozostałe spotkania miały charakter bieżących konsultacji); - w 2017 r. zgłoszono potrzebę wykorzystania 5 godz. w styczniu, 7 godz. w lutym, 6,5 godz. w marcu, 3 godz. w kwietniu, 2 godz. w maju, 1 godz. w czerwcu, 1,5 godz. w czerwcu. 	<p>Uwagi i sugestie formułowane podczas spotkań uwzględniane były na bieżąco w pracach eksperckich dot. wypracowania poszczególnych elementów PR.</p>
2	<p>Wsparcie informacyjne i doradztwo w zakresie możliwości</p>	<p>Harmonogram dyżurów w danym miesiącu zamieszczany był na stronie internetowej www.izbicakuj.pl – zakładka „rewitalizacja” oraz na tablicy ogłoszeń UM. Zdecydowano, że będą one odbywać się w zbliżonych terminach (z nielicznymi</p>	<p>Na dyżurach pojawiali się mieszkańcy, którzy przede wszystkim pytali o możliwości</p>

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Program Rewitalizacji dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2023

	<p>prowadzenia i finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz korzystania z efektów projektów przewidzianych w PR skierowane do organizacji pozarządowych i grup interesariuszy</p>	<p>wyjątkami były to piątki rano). Na dyżurze obecny był 1 ekspert. Ogółem przeprowadzono 40 godzin dyżurów, w następujących terminach: Zaplanowane łącznie 40 godzin dyżurów zostało dotychczas zagospodarowane w następujących terminach: - w listopadzie 2016 r. dyżury odbyły się w piątki: 4.11., 18.11. (od 9-10.30) oraz 25.11 (9-10); - w grudniu 2016 r. dyżury odbyły się w piątki: 2.12., 9.12.,16.12., 30.12 (od 9 do 10); - w styczniu 2017 r. dyżury odbyły się w piątki: 13.01., 20.01., 27.01 (od 9 do 10:30); - w lutym 2017 r. dyżury odbyły się w piątki: 10.02., 17.02., 24.02. (od 9 do 10:30); - w marcu 2017 r. dyżury odbyły się w piątki: 03.03., 10.03., 17.03., 24.03, 31.03 (od 9 do 10:30); - w kwietniu 2017 r. dyżury odbyły się w piątki: 7.04., 14.04, 21.04. oraz w środę 26.04. (od 9 do 10:30); - w maju 2017 r. dyżury odbyły się w piątki: 12.05., 19.05., 26.05. (od 9 do 10:30); - w czerwcu 2017 r. dyżury odbyły się w piątki: 2.06., 16.06. (od 9:30 do 10:30) oraz 30.06. (od 9 do 10:30); - w lipcu 2017 r. dyżur odbył się w piątek 7.07. (od godz. 9-10:30).</p>	<p>uzyskania dofinansowania ze środków UE na planowane przez siebie inwestycje. Pojawiały się także osoby uczestniczące w odbywających się konsultacjach społecznych.</p>
--	---	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji członków Zespołu Ekspertckiego oraz Urzędu Miejskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zofia Warda